

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

ROK IV NR 2-3 (18-19)

KWIECIEŃ-CZERWIEC - 1960

CENA ZŁ 3,50

TRESC

Str.

UCHWAŁY NACZELNEJ RADY HARCERSKIEJ

Uchwała NRH z dn. 24.IV.1960 r. w sprawie bilansu ZHP za rok 1959	2
---	---

UCHWAŁY I ROZKAZY GŁÓWNEJ KWATERY HARCERSTWA

Rozkaz L. 4/60 z dn. 15.II.1960 r.	2
Rozkaz L. 5/60 z dn. 1.III.1960 r.	4
Rozkaz L. 6/60 z dn. 1.IV.1960 r.	7
Załącznik nr 1 do Rozkazu GKH L. 6/60 z dn. 1.IV.60 r.	
<u>Instrukcja w sprawie zdobywania stopni instruktorskich</u>	9
Załącznik do „Instrukcji w sprawie zdobywania stopni instruktorskich”	11
Załącznik nr 2 do Rozkazu GKH L. 6/60 z dn. 1.IV.60 r.	
Programy prób na stopnie instruktorskie	12
Rozkaz L. 7/60 z dn. 15.IV.60 r. (I Rozkaz specjalny o organizacji Harcerskiej Akcji Letniej 1960)	19
Załącznik nr 1 do Rozkazu GKH L. 7/60 z dn. 15.IV.60 r.	
Instrukcja o organizacji obozów, kursów i kolonii harcerskich	22
Załącznik nr 2 do Rozkazu GKH L. 7/60 z dn. 15.IV.60 r.	
Harcerska Akcja „Grunwald”	25
Organizacja Harcerskiej Akcji „Grunwald”	25
Uczestnictwo Harcersstwa w Młodzieżowym Zlocie Grunwaldzkim	31
Propozycje programowe	33
Skład osobowy Komendy Hufu i Komendy Harcerskiej Akcji „Grunwald”	37
Załącznik nr 3 do Rozkazu GKH L. 7/60 z dn. 15.IV.60 r.	
Wytyczne w sprawie udziału ZHP w organizowaniu Terenowych Ochotniczych Hufców Pracy	39
Instrukcja w sprawie organizowania Terenowych Ochotniczych Hufców Pracy Związku Młodzieży Socjalistycznej	39
Załącznik nr 4 do Rozkazu GKH L. 7/60 z dn. 15.IV.60 r.	
„Harcerskie Lato - 1960”. Regulamin i zestaw zadań programowych	40
Rozkaz L. 8/60 z dn. 1.V.60 r.	56
Rozkaz L. 9/60 z dn. 1.V.60 r.	56

UCHWAŁA NACZELNEJ RADY HARCERSKIEJ

z dnia 24.IV.1960 r.

W SPRAWIE BILANSU ZHP ZA ROK 1959

Naczelna Rada Harcerska zatwierdza bilans zamknięcia Związku Harcerstwa Polskiego za rok 1959 zamykający się sumą 52.176.237,81 zł oraz rachunek wykonania budżetu na sumę 164.678.818,75 zł.

Bilans ZHP za rok 1959 wykazuje wzrost majątku Związku oraz stabilizację jego gospodarki budżetowej.

Na podstawie analizy bilansu dokonanej przez Komisję Gospodarczą NRH oraz w rezultacie dyskusji nad przedłożonym bilansem i załącznikami, Naczelna Rada Harcerska zaleca Głównej Kwaterze:

1. Budżet ZHP na 1961 r. zsynchronizować z zadaniami programowymi Związku. Podjąć w br. pracę nad opracowaniem jednolitych zasad planowania działalności programowej i normatywów finansowych w jednostkach organizacyjnych ZHP.

2. Uporządkować stan prawny nieruchomości Związku.

3. Opracować przepisy regulujące tytuł własności majątku drużyn harcerskich.

4. Dokonać przeglądu majątku ruchomego pod względem jego realnej wartości bilansowej, przydatności do zadań programowych oraz wykorzystania przez drużyny. Przedmioty i sprzęt zbędne lub nieprzydatne wyprawać ze stanu majątkowego Związku drogą przekazania lub kasacji.

5. Rozważyć możliwości wydzielenia z księgowości chorągwi wpływów i wydatków hufców na odrębnych kontach finansowych.

Przewodniczący Zebrania
(—) Józef Haensel, hm.

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
GŁÓWNA KWATERA HARCERSTWA

Warszawa, dnia 15.II.1960 r.

ROZKAZ L. 4/60

8. MIANOWANIA INSTRUKTORÓW

8. 1. Lista zarejestrowanych instruktorów

Stwierdzam, że następujący drużyny i druhowie byli w dniu 1 listopada 1959 r. instruktorami (kami) czynnymi i zaliczam im służbę instruktorską w roku harcerskim 1958/59:

Naczelna Rada

hm. Zygmunt Duszyński
hm. Stanisława Wej-Osiecka
hm. Jerzy Sztachelski

Główna Kwatera

hm. Jerzy Braittkopf
hm. Teodora Dąbrowska
hm. Czesław Dejnarowicz
hm. Romana Boniecka-Goldberg
hm. Teodozja Gruszczyńska
hm. Włodzimierz Grzelak
hm. Mariusz Gulczyński
hm. Wojciech Jaskot
hm. Jan Kinast
hm. Mieczysław Kłos
hm. Janusz Wierusz-Kowalski (uprzednio zaliczony

do kat. instruktorów w rezerwie — R. GKH L. 20/59 z dnia 15.XI.1959 r.).

hm. Bolesław Krasuski
hm. Franciszek Mleczko
hm. Edward Pękalski
hm. Eugeniusz Rafalski
hm. Jan Rocki
hm. Maria Bońkiewicz-Sittauerowa
hm. Karol Soczek
hm. Józef Sosnowski
hm. Marek Wardecki
hm. Jacek Węgrzynowicz
hm. Zofia Wilska
phm. Maria Dańkowska
phm. Stanisław Dembowski
phm. Tadeusz Filipkowski
phm. Michał Gardowski
phm. Andrzej Glass
phm. Zbigniew Korzeniowski
phm. Zofia Kańska
phm. Włodzimierz Lewiński
phm. Mieczysław Matczak
phm. Aleksander Musiał
phm. Romuald Pieńkowski
phm. Adrian Pilch
phm. Janina Słusznikówna
phm. Jan Stykowski
phm. Bogusława Sztandera
phm. Leszek Tymiński
phm. Alicja Wielogłowska

phm. Elżbieta Zawadzka
pww. Elżbieta Barańska
pww. Zofia Liedtke
pww. Adam Mottl
Stanisław Krzyżanowski
Kazimierz Kunicki
Stefan Keil-Skrobiszewski

Chorągiew Bydgoska

hm. Edward Getkowski
hm. Leon Niewiadomski
hm. Stefan Zieliński
hm. Teodor Zuchowski

Chorągiew Katowicka

hm. Wanda Czwartacka
hm. Kazimierz Frankiewicz
hm. Marian Hachulski
hm. Maria Kądziaława
hm. Anna Kicówna
hm. Stanisław Koterski
hm. Paweł Krawczyk
hm. Edward Nowak
hm. Bolesław Suchodolski
hm. Łucja Zawada

Chorągiew Kielecka

hm. Kamila Borowska
hm. Czesław Gołaszewski
hm. Tadeusz Gruszczyński
hm. Jadwiga Piwnicka
hm. Marian Raczyński
hm. Stefan Rysiak
hm. Ryszard Trzciniński
hm. Zofia Woźnicka

Chorągiew Krakowska

hm. Maria Heinrich

Chorągiew Łódzka

hm. Jan Aleksandrowicz
hm. Walentyna Bojanowska
hm. Anna Dylikowa
hm. Zdzisław Jedynek
hm. Marian Klerczuk
hm. Halina Klatkowska
hm. Leon Lewandowski
hm. Władysława Matuszewska
hm. Zbigniew Matuszewski
hm. Andrzej Mazur
hm. Józef Mazur
hm. Józef Niewiadomski
hm. Dominik Patora
hm. Alfreda Sołtyśiak
hm. Stefania Szklarek
hm. Zofia Słowińska
hm. Janusz Witkowski
hm. Stanisława Wojtczakówna

Chorągiew Warszawska

hm. Tadeusz Dąbrowski
hm. Jerzy Flutowski
hm. Zygmunt Kaczyński
hm. Józef Piątkowski

Chorągiew Mazowiecka

hm. Tadeusz Idzikowski (bez zaliczenia służby)
phm. Stanisław Guszowski

Stwierdzam, że następujący drużyny i druhowie byli w dniu 1 listopada 1950 r. instruktorami (kami) w rezerwie i zarządzam zarejestrowanie ich w spisie instruktorów i instruktoerek ZHP według stanu na ten dzień:

Naczelna Rada

hm. Aleksander Kamiński
hm. Oskar Zawrocki
hm. Zofia Wołowska

Główna Kwatera

hm. Zdzisław Stoniewicz
hm. Kazimiera Sułkowska
hm. Maria Jezierska-Ryczak
Danuta Lomaczewska

Chorągiew Gdańska

hm. Jerzy Irzykowski
hm. Karolina Lubliner-Mianowska
hm. Stefania Stipal

Chorągiew Katowicka

hm. Józefa Gajdzica
hm. Józef Kret
hm. Zofia Kretowa
hm. Franciszek Oruba

Chorągiew Krakowska

hm. Eugeniusz Flak
hm. Janina Golka
hm. Wincenty Klimaszewski

Chorągiew Łódzka

hm. Maria Mirosławska
hm. Ignacy Pietrzak
hm. Janina Zalewska

Chorągiew Wielkopolska

hm. Henryk Więcek

Chorągiew Warszawska

hm. Krystyna Foland

Czuwaj!

Naczelnik Harcerstwa
(—) Zofia Zakrzewska, hm.

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
GŁÓWNA KWATERA HARCERSTWA

Warszawa, dnia 1.III.1960 r.

ROZKAZ L. 5/60

6. CHORĄGWIE

6.1. Przyjęcie do wiadomości wyników wyborów.

Przyjmuję do wiadomości wyniki wyborów do władz chorągwi:

Chorągiew Białostocka
(wybory w dniu 29.II.60 r.)

Komenda Chorągwi

phm. Janina Działkowska
hm. Tadeusz Dziubiński
phm. Bronisław Ignasiak
hm. Wacław Jakubowski
hm. Marian Jakubowski
phm. Janina Juszczyk
hm. Tadeusz Linda
hm. Jerzy Lupiński
hm. Wojciech Padyjasek
phm. Waldemar Sołtys
phm. Stefan Tutak
hm. Ryszard Woroniecki
phm. Irena Zajkowska

Komisja Rewizyjna
członkowie

hm. Stanisław Bajko
hm. Stanisław Glogier
phm. Włodzimierz Łoziński
hm. Stanisław Moniuszko
phm. Cezary Wójcicki

z-cy członków

hm. Waldemar Pytkowski
hm. Regina Sargun

Chorągiew Katowicka
(wybory w dniu 28.II.60 r.)

Komenda Chorągwi

hm. Zygmunt Błędowski
hm. Piotr Frydel
hm. Józef Haensel
hm. Bogusław Jakubowicz
hm. Franciszek Kisperski
hm. Zdzisława Korzec
hm. Aniela Libionka
phm. Bronisława Pawłowska
hm. Emanuel Sikora
phm. Franciszek Szczęśniewski
hm. Rudolf Tomanek
hm. Jerzy Warchoł
hm. Antoni Włodek
hm. Jerzy Wojciechowski
hm. Lucja Zawada

Komisja Rewizyjna
członkowie

hm. Stanisław Mrowiec
phm. Piotr Myśliwiec

z-cy członków

hm. Edward Nowak
hm. Ernest Rocznik
phm. Zofia Sołtysik

phm. Tadeusz Ryś
phm. Danuta Zientek

Chorągiew Kielecka
(wybory w dniu 28.II.60 r.)

Komenda Chorągwi

hm. Stanisław Filipkowski
hm. Tadeusz Gruszczyński
hm. Mieczysław Kasprzyk
hm. Tadeusz Król
phm. Ludmiła Mazurkiewicz
hm. Tadeusz Miarka
phm. Stanisław Panek
hm. Marian Plonk
hm. Marian Raczynski
hm. Marian Stachurski
hm. Alfred Wiktorowski

Komisja Rewizyjna
członkowie

pwd. Henryka Fałek
phm. Edward Iwan
phm. Zbigniew Kropatsch
hm. Jadwiga Piwnicka
phm. Stanisław Wójcik

z-cy członków

hm. Jan Głuch
phm. Rajmund Groszek

Chorągiew Krakowska
(wybory w dniu 28.II.60 r.)

Komenda Chorągwi

hm. Janusz Andrusikiewicz
hm. Adam Balon
phm. Irena Faliszewska
hm. Włodzimierz Głębowicz
hm. Zygmunt Jamroży
hm. Juliusz Langner
hm. Maria Lyczko
hm. Roman Ney
hm. Aleksander Nidecki
hm. Jerzy Parzyński
hm. Władysław Piliński
hm. Anna Szeliga
hm. Tadeusz Świąder
hm. Zdzisław Trylski

Komisja Rewizyjna
członkowie

hm. Stefan Dwornicki
hm. Krystyna Gorgoń
hm. Ignacy Magiera
hm. Jan Piechowski
phm. Stanisław Rusek

z-cy członków

phm. Czesław Domin
phm. Bernard Michałowski

Przyjmuje do wiadomości kooptację do składu Komendy hm. Jerzego Grochala.

Chorągiew Ziemi Łódzkiej

(wybory w dniu 28.II.60 r.)

Komenda Chorągwi

hm. Benedykt Bańdek
phm. Zdzisław Chmielewski
hm. Stanisław Dul
phm. Ryszard Kosiński
hm. Sławomir Lesiński
phm. Zenon Michalski
hm. Jerzy Nowicki
phm. Kazimierz Olczyk
hm. Zbigniew Walter
phm. Jan Zaspą
phm. Władysława Żurawiecka

Komisja Rewizyjna
członkowie

hm. Zdzisław Grobelny
phm. Jan Kosmański
hm. Józef Makowski

z-cy członków

phm. Leszek Malinowski
phm. Zygmunt Mikołajczyk

Chorągiew Warmińsko-Mazurska

(wybory w dniu 28.II.60 r.)

Komenda Chorągwi

phm. Piotr Banach
hm. Bogdan Cibor
hm. Włodzimierz Chodyński
hm. Kazimierz Grynis
hm. Barbara Jankowska
phm. Wiesław Kowalski
hm. Ryszard Kielbowicz
hm. Bogusław Lemke
phm. Stanisław Lubkowski
phm. Ksenia Miller
hm. Paweł Szawłowski
phm. Henryk Tworkowski
hm. Jadwiga Ulanowska

Komisja Rewizyjna
członkowie

phm. Józef Jadziński
hm. Stefan Kucharski
phm. Włodzimierz Oblamski
hm. Witold Okulewicz
phm. Józef Szypulski

z-cy członków

phm. Józef Romanowski
phm. Konstanty Skarżyński

Chorągiew Rzeszowska

(wybory w dniu 28.II.60 r.)

Komenda Chorągwi

hm. Jan Balawender
phm. Stanisława Batory

hm. Julian Burdzel
hm. Zdzisław Daraz
hm. Jan Gierczak
hm. Antoni Gromski
phm. Stanisław Koczur
hm. Zofia Nowakowska
hm. Stanisław Nowakowski
hm. Tadeusz Radwański
phm. Bolesław Sikora
hm. Zbigniew Wal
phm. Stanisław Vogel

Komisja Rewizyjna
członkowie

hm. Barbara Bogdańska
hm. Jan Irzyński
hm. Tadeusz Pietroń
phm. Jan Sander
hm. Julian Szumelda

z-cy członków

hm. Wilhelmina Bilińska
hm. Krzysztof Wójcik

Chorągiew Dolnośląska

(wybory w dniu 21.II.60 r.)

Komenda Chorągwi

hm. Bogusław Glaser
phm. Aleksander Gołębiowski
phm. Henryk Kaczmarek
hm. Mieczysław Kasprzyk
hm. Roman Korék
hm. Longin Kusiak
phm. Henryka Maciejewska
hm. Ludmiła Michałowska
hm. Mieczysław Pisarski
phm. Adam Piskalski
hm. Maria Popkow
hm. Mieczysław Świątek
hm. Ewa Zając

Komisja Rewizyjna
członkowie

hm. Jan Berny
hm. Antoni Gregorkiewicz
hm. Wojciech Kuczkowski
hm. Stanisław Sokołowski
hm. Edward Wardęga

z-cy członków

hm. Władysław Reniewiecki
hm. Ireneusz Sierko

Przyjmuje do wiadomości rezygnację z funkcji członka Komendy hm. Mieczysława Kasprzyka.

6.2. Mianowania komendantów chorągwi.

Mianuje komendantami chorągwi:

Chorągiew Białostocka — hm. Wacław Jakubowski
(z ważnością od dnia 29.II.60 r.)

Chorągiew Katowicka — hm. Józef Haensel
(z ważnością od dnia 28.II.60 r.)

Chorągiew Kielecka — hm. Mieczysław Kasprzyk
(z ważnością od dnia 28.II.60 r.)

Chorągiew Krakowska — hm. Juliusz Langner
(z ważnością od dnia 28.II.60 r.)

Chorągiew Ziemi Łódzkiej — hm. Jerzy Nowicki
(z ważnością od dnia 28.II.60 r.)

Chorągiew Warmińsko-Mazurska — phm. Piotr Banach (z ważnością od dnia 28.II.60 r.)

Chorągiew Rzeszowska — hm. Zdzisław Daraż (z ważnością od dnia 28.II.60 r.)

Chorągiew Dolnośląska — hm. Longin Kusiak (z ważnością od dnia 21.II.60 r.)

8. MIANOWANIA INSTRUKTORÓW

8.5. Otwarcie próby na stopień harcmistrza(yni).

Otwieram próbę na stopień harcmistrza(yni) następującym drużynom i druhom:

Główna Kwatera

phm. Marta Nowomiejska

Chorągiew Gdańska

phm. Henryk Augustowski
phm. Mieczysław Grzegorzewski
phm. Jan Górzewski
phm. Henryk Hawliczek
phm. Witold Jastrzębski
phm. Barbara Milewska
phm. Kazimierz Nowak
phm. Ryszard Nowakowski
phm. Ida Rusiniak
phm. Zenon Sobczyński
phm. Krystyna Szygowska
phm. Ryszard Trypuć
phm. Jerzy Wiatr
phm. Janusz Wysoczański

Chorągiew Lubelska

phm. Cezary Siedlecki
phm. Stanisław Sistrzykowski
phm. Wacław Szostek
phm. Stanisław Woźnica

Chorągiew Warmińsko-Mazurska (Olsztyńska)

phm. Tadeusz Lasikowski

9. URLOPY, REZERWA, ZMIANY PRZYDZIAŁÓW, COFNIĘCIE STOPNI, KARY ORGANIZACYJNE ZWOLNIENIA INSTRUKTORÓW

9.1. Urlopy instruktorskie.

Udzielam urlopu instruktorskiego następującym drużynom z Chorągwi Warszawskiej:

hm. Tadeusz Jaskłowski — do dnia 30.V.1960 r.
hm. Jan Schattter — do dnia 15.X.1960 r.

9.2. Zmiany przydziału.

Przenoszę hm. Mieczysława Kasprzyka z Chorągwi Dolnośląskiej do Chorągwi Kieleckiej (z ważnością od dnia 28.II.1960 r.).

9.3. Przeniesienie do rezerwy.

Przenoszę do rezerwy hm. Henryka Szymańskiego z Chorągwi Gdańskiej — w związku z zawieszeniem go w czynnościach instruktorskich przez Komisję Dyscyplinarną.

9.4. Powołanie do służby czynnej.

Powołuję do służby czynnej hm. Pawła Szeffkę z Chorągwi Gdańskiej.

9.7. Kary organizacyjne.

Podaję do wiadomości, że Centralna Komisja Dyscyplinarna przy NRH na posiedzeniu w dniu 26.II.1960 r. po rozpatrzeniu odwołania pwd. Wiesława Jankowskiego uchyla orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej Chorągwi Warszawskiej z dnia 25.VI.1959 r. i uniewinnia go z postawionych mu zarzutów.

C z u w a j !

Naczelnik Harcerstwa
(—) Zofia Zakrzewska, hm.

UWAGA!

NAŚLADOWNICTWO DOZWOLONE!

to tytuł najnowszej książki Wydawnictwa Harcerskiego, zawierającej zbiór najlepszych reportaży z pracy drużyn harcerskich.

Stron 200,

cena zł 12.80

Zamawiajcie w księgarniach „Domu Książki” i składnicach CSH.

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
GŁÓWNA KWATERA HARCERSTWA

Warszawa dnia 1.IV.1960 r.

ROZKAZ L. 6/60

1. ZARZĄDZENIA STAŁE OBOWIĄZUJĄCE

1.1. Zatwierdzenie instrukcji i regulaminów.

Zatwierdzam „Instrukcję w sprawie zdobywania stopni instruktorskich”, stanowiącą załącznik Nr 1 do niniejszego rozkazu.

Zatwierdzam programy prób na stopnie instruktorskie:

przewodnika — przewodniczki — ze specjalnością harcerską i zuchową,

podharcemistrza — podharcemistrzyni — ze specjalnością harcerską i zuchową,

harcemistrza — harcemistrzyni;

programy te stanowią załącznik Nr 2 do niniejszego rozkazu.

Równocześnie tracą moc:

„K. 5-IV/57 Instrukcja w sprawie zdobywania stopni instruktorskich”, stanowiąca załącznik do Rozkazu GKH L. 7/57 z dnia 6.IV.57 r.,

„Programy prób instruktorskich na stopnie przewodnika — przewodniczki i podharcemistrza — podharcemistrzyni”, stanowiące załącznik do Rozkazu GKH L. 7/57 z dnia 6.IV.57 r.,

„Wytyczne do pracy Komisji Prób Instruktorskich Specjalności Harcerskiej”, stanowiące załącznik Nr 1 do Rozkazu GKH L. 14/58 z dnia 1.X.58 r.

1.2. Zmiany w instrukcjach i regulaminach.

Wprowadzam następujące zmiany w Regulaminie „Organizacja Harcerskich Służb Technicznych”, stanowiącym załącznik Nr 1 do Rozkazu GKH L. 18/59 z dnia 1.X.59 r.:

w pkt. B.2.:

Komendanta Chorągiewanego Harcerskiego Ośrodka Technicznego (HOT Chorągwi) mianuje Główna Kwatera.

w pkt. B.3.:

Komendanta Stanicy Technicznej Hufca mianuje komenda chorągwi.

6. CHORĄGWIE

6.1. Przyjęcie do wiadomości wyników wyborów.

Przyjmuję do wiadomości wyniki wyborów do władz chorągwi:

Chorągiew Gdańska

(wybory w dniu 20.III.60 r.)

Komenda Chorągwi:

hm. Henryk Daun
hm. Teodor Delong
hm. Bożena Domańska
phm. Irena Dron
phm. Jan Górzewski /

phm. Wiesława Jaroszewicz
hm. Henryk Jezierski
hm. Mieczysław Preis
hm. Antoni Śmiejana
hm. Ferdynand Trapp
hm. Krystyna Trapp
phm. Ryszard Trypuć
phm. Janusz Wysoczyński

Komisja Rewizyjna

członkowie:

phm. Kazimierz Deja
hm. Helena Filipiuk
hm. Jerzy Litwiński
hm. Franciszek Piechowski
hm. Zofia Pykosz

z-cy członków:

hm. Bohdan Rusinek
hm. Jerzy Świątkowski

Przyjmuję do wiadomości rezygnację z funkcji członka Komendy hm. Mieczysława Preisa.

Chorągiew Lubelska

(wybory w dniu 26.III.60 r.)

Komenda Chorągwi:

hm. Stanisław Dacko
hm. Jerzy Górnicki
hm. Henryk Haraszkiewicz
hm. Krystyna Kubicka
hm. Józef Lawenda
hm. Anna Nowakowska
phm. Bernard Pirogowicz
hm. Tadeusz Sadowski
hm. Włodzimierz Saran
hm. Janina Siek
hm. Antoni Walentyn
hm. Alina Wdowiak
hm. Ryszard Witek

Komisja Rewizyjna

członkowie:

phm. Stanisław Chodak
phm. Henryk Książ
hm. Jerzy Kwieciński
phm. Zbigniew Siedlaczek
pwd. Bronisław Traczyk

z-cy członków:

phm. Bolesław Brzeziński
phm. Jadwiga Kapłon

Chorągiew Opolska

(wybory w dniu 13.III.60 r.)

Komenda Chorągwi:

hm. Amalia Bias
hm. Jerzy Bilik

hm. Władysław Czaja
 hm. Artur Gadziński
 phm. Borys Glazer
 hm. Stefan Grobelny
 pwd. Zofia Hebrowska
 phm. Teresa Królikowska
 hm. Antoni Lach
 hm. Andrzej Rudolf
 hm. Józef Sutor
 phm. Tadeusz Urbańczyk
 hm. Emil Włodarczyk

Komisja Rewizyjna
 członkowie:

phm. Jan Antoniak
 phm. Władysław Fierla
 phm. Zbigniew Komarnicki
 phm. Annaliza Krzywik
 phm. Wiktor Mazur

z-cy członków:

phm. Maria Andryasiewicz
 phm. Władysław Bryczek

Chorągiew Zachodnio-Pomorska
 (wybory w dniu 8.III.60 r.)

Komenda Chorągwi:

phm. Telesfor Badetko
 phm. Jadwiga Frańczak
 hm. Stanisław Gabrysiak
 hm. Eugeniusz Grabara
 phm. Ryszard Kowalski
 phm. Stefan Kuszyński
 hm. Mieczysław Sadowski
 hm. Edmund Seredyński
 hm. Marian Sławiński
 phm. Bolesław Zagórski
 hm. Antoni Zajac

Komisja Rewizyjna
 członkowie:

phm. Henryk Grabowski
 hm. Leszek Ledworowski
 phm. Wincenty Szalek
 phm. Wacław Wasilewski
 phm. Kazimierz Tadeja

z-cy członków:

phm. Edmund Daroszewski
 hm. Edward Wituszyński

Chorągiew Zielonogórska
 (wybory w dniu 26.III.60 r.)

Komenda Chorągwi:

hm. Janusz Brzózka
 hm. Wiesław Cieśla
 hm. Zbigniew Czarnuch
 phm. Irena Czmiel
 hm. Anna Kozłowska
 hm. Olga Modzelewska
 hm. Mieczysław Preis
 hm. Edmund Szymeczko

phm. Władysław Zoliński
 hm. Karol Żurawowicz

Komisja Rewizyjna
 członkowie:

phm. Krysypian Kidawa
 phm. Lucjan Leśniewski
 phm. Franciszek Nowak
 pwd. Mieczysław Tylutki
 phm. Jerzy Wybieralski

z-cy członków:

phm. Ryszard Kochanowski
 phm. Eryk Pietruszak

Przyjmuję do wiadomości kooptację do składu
Komendy Chorągwi Mazowieckiej phm. Konrada We-
 sołowskiego.

6.2. Mianowania komendantów chorągwi.

Mianuję komendantami chorągwi:

Chorągiew Gdańska — hm. Ferdynand Trapp
 (z ważnością od dnia 20.III.60 r.)
 Chorągiew Lubelska — hm. Alina Wdowiak
 (z ważnością od dnia 26.III.60 r.)
 Chorągiew Opolska — hm. Jerzy Bilik
 (z ważnością od dnia 13.III.60 r.)
 Chorągiew Zachodnio-Pomorska — hm. Stanisław
 Gabrysiak (z ważnością od dnia 6.III.60 r.)
 Chorągiew Zielonogórska — hm. Mieczysław Preis
 (z ważnością od dnia 26.III.60 r.)

6.3. Inne mianowania w komendach chorągwi.

W komendzie Chorągwi Mazowieckiej mianuję:

P.o. Kier. Wydz. Obozów — phm. Ignacy Gąsien
 Rzecznik dyscyplinarny — hm. Edmund Karwański

6.4. Mianowania członków Komisji Prób.

Mianuję Komisje Prób Instruktorskich na Stopnie
 Przewodnika i Podharcemistrza przy komendach cho-
 rągwi:

Chorągiew Ziemi Łódzkiej

Przewodniczący hm. Stanisław Dul
 Sekretarz phm. Jan Zaspas
 Członkowie hm. Józef Makowski
 phm. Zenon Michalski
 phm. Kazimierz Olczyk
 pwd. Elżbieta Wyszowska
 phm. Władysława Żurawiecka

Chorągiew Dolnośląska

Przewodnicząca hm. Ludmiła Michałowska
 Sekretarz phm. Anna Łyszcz
 Członkowie hm. Bogusław Glaser
 phm. Henryk Kaczmarek
 hm. Roman Korek
 hm. Mieczysław Pisarski
 phm. Adam Piskalski
 hm. Mieczysław Świątek

6.6. Inne zwolnienia w komendach chorągwi.

W Komendzie Chorągwi Mazowieckiej zwalniam z
 funkcji: Kierownika Wydziału Obozów — hm. Ed-
 munda Karwańskiego.

6.7. Zwolnienia w komisjach prób.

Zwalniam dotychczasowy skład Komisji Prób Instruktorskich na Stopnie Przewodnika i Podharcemistrza przy komendach chorągwi: Ziemi Łódzkiej i Dolnośląskiej.

8. MIANOWANIA INSTRUKTORÓW**8.1. Lista zarejestrowanych instruktorów (zweryfikowanych):**

Wykaz instruktorów zweryfikowanych przez Centralną Komisję Weryfikacyjną przy NRH:

Główna Kwatera

Zofia Kańska — podharcemistrzyni

Wykaz instruktorów zweryfikowanych przez Komisję Weryfikacyjną przy GKH:

Główna Kwatera

Krystyna Kłosowa — przewodniczka (z wnioskiem o mianowanie phm.)

Tadeusz Radwan-Suchocki — harcistrz

Władysław Wardziak — podharcemistrz

Chorągiew Mazowiecka

Leon Matuszewski — harcistrz

Chorągiew Dolnośląska

Anna Maselko-Sadowska — harcemistrzyni

9. URLOPY, REZERWA, ZMIANY PRZYDZIAŁÓW, COFNIĘCIE STOPNI, KARY ORGANIZACYJNE, ZWOLNIENIA INSTRUKTORÓW**9.2. Zmiany przydziałów.**

Przenoszę:

dh. Mariana Maja z Głównej Kwatery do Chorągwi Rzeszowskiej.

dh. Mieczysława Preisa z Chorągwi Gdańskiej do Chorągwi Zielonogórskiej (z ważnością od dnia 26.III.60 r.).

9.7. Kary organizacyjne.

Podaję do wiadomości, że Centralna Komisja Dyscyplinarna na posiedzeniu w dniu 12.III.60 r. postanowiła zawiesić w czynnościach instruktorskich na okres 6 miesięcy hm. Mieczysława Deca z Chorągwi Rzeszowskiej za niewłaściwą postawę instruktorską.

Czuwaj!

Naczelnik Harcerstwa
(—) Zofia Zakrzewska, hm.

Załącznik Nr 1
do Rozkazu GKH L. 6/60
z dn. 1.IV.1960 r.

INSTRUKCJA W SPRAWIE ZDOBYWANIA STOPNI INSTRUKTORSKICH

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Stopnie instruktorskie pobudzają instruktorów do zdobywania wyższych kwalifikacji oraz wytyczają kierunki doskonalenia pracy i postawy instruktorskiej.

2. Przyznanie stopnia instruktorskiego stanowi wyraz uznania przez władze harcerskie kwalifikacji instruktorskich danej osoby oraz osiągniętych już przezeń wyników w pracy instruktorskiej.

3. Zdobycie stopnia instruktorskiego jest — zgodnie z Regulaminem instruktorów ZHP — warunkiem wejścia w skład grona instruktorskiego ZHP, zdobycie zaś wyższych stopni winno być sprawą ambicji każdego instruktora i zespołu instruktorskiego.

4. Ustala się następujące stopnie instruktorskie:

- a) przewodnik — przewodniczka (pzd.) — ze specjalnością harcerską i zuchową,
- b) podharcemistrz — podharcemistrzyni (phm.) — ze specjalnością harcerską i zuchową,
- c) harcistrz — harcetrzyni (hm.).

5. Posiadanie poszczególnych stopni instruktorskich uprawnia do noszenia odpowiednich odznak, określonych odrębnymi przepisami. Inne natomiast prawa i obowiązki instruktorów nie zależą od posiadanych stopni, co — w myśl stwierdzenia Regulaminu instruk-

torów ZHP — jest wyrazem demokratycznych stosunków panujących w gronie instruktorskim; wyższe stopnie jako miernik kwalifikacji instruktorskich są jedynie czynnikiem predestynującym do pełnienia wyższych i odpowiedzialniejszych funkcji w Związku.

**II. SPOSÓB PRYZNAWANIA
STOPNI INSTRUKTORSKICH**

1. Stopnie instruktorskie zdobywa się poprzez odbycie próby instruktorskiej na dany stopień.

2. Organami przeprowadzającymi próby są komisje prób instruktorskich, a w dokonywaniu oceny postawy i pracy instruktorów uczestniczą władze harcerskie, kręgi pracy i inne zespoły instruktorskie.

3. Do odbycia próby na stopień instruktorski kandydat zgłasza się sam, jeśli uznał, że spełnia warunki otwarcia próby. Można również zachęcać lub wezwać kandydata do odbycia próby.

4. Zgłoszenia do odbycia próby instruktorskiej dokonuje się na piśmie używając „Karty próby instruktorskiej“ (wzór Karty stanowi załącznik do niniejszej Instrukcji).

5. Zgłoszenie do odbycia próby powinno być zaopiniowane przez krąg pracy (zespół instruktorski) oraz

władzę harcercską, której kandydat bezpośrednio podlega — i przekazane drogą służbową władzy, posiadającej uprawnienia do otwarcia próby na dany stopień.

6. Władza harcercska uprawniona do otwarcia próby na dany stopień sprawdza, czy kandydat spełnia warunki otwarcia — i ogłasza otwarcie próby w swym rozkazie. Otwarcie próby powtarza się w rozkazie macierzystej jednostki kandydata.

7. Prawo otwierania prób na stopnie przysługuje:

a) na stopień przewodnika — przewodniczki — komendom hufców, komendom chorągwi i Głównej Kwaterze,

b) na stopień podharcemistrza — podharcemistrzyni — komendom chorągwi i Głównej Kwaterze,

c) na stopień harcemistrza — harcemistrzyni — Głównej Kwaterze.

8. Komisje prób instruktorskich mogą być mianowane:

a) przy komendach hufców — komisje prób na stopień przewodnika — przewodniczki,

b) przy komendach chorągwi — komisje prób na stopnie przewodnika — przewodniczki i podharcemistrza — podharcemistrzyni,

c) przy Głównej Kwaterze — komisje prób na wszystkie stopnie.

9. Komisje prób instruktorskich są mianowane przez władzę harcercską nadrzędne wobec tych władz, przy których działają komisje. Należy powoływać wspólne komisje prób instruktorskich na stopnie ze specjalnością harcercską i zuchową.

Na funkcje przewodniczących komisji prób przy komendach hufców należy w zasadzie powoływać komendantów hufców.

10. Próba instruktorska trwa od momentu ogłoszenia jej otwarcia w rozkazie właściwej władzy harcercskiej — do momentu, w którym właściwa komisja prób stwierdzi zakończenie próby i postawi wniosek o przyznanie kandydatowi odpowiedniego stopnia instruktorskiego.

11. Czas trwania prób instruktorskich winien wynosić — jak to wynika z treści programów prób — około roku, nie może zaś przekroczyć 18 miesięcy. W uzasadnionym przypadku (np. przy zdobywaniu stopnia przewodnika przez osobę pełnoletnią, posiadającą szczególne kwalifikacje — nauczyciela, oficera, absolwenta wyższej uczelni itp.) czas ten może być skrócony. W przypadku niezakończenia próby w oznaczonym czasie dokonuje się umorzenia próby.

12. Umorzenie próby ogłasza w rozkazie ta władza harcercska, która dokonała otwarcia próby — na wniosek komisji prób, znany odbywającemu próbę albo na wniosek odbywającego próbę, znany komisji. Umorzenie próby powtarza się w rozkazie macierzystej jednostki kandydata.

13. Prawo przyznawania stopni instruktorskich przysługuje:

a) stopnia przewodnika — przewodniczki — komendom hufców (jeśli wyrazi na to zgodę właściwa komenda chorągwi) komendom chorągwi i Głównej Kwaterze,

b) stopnia podharcemistrza — podharcemistrzyni — komendom chorągwi (jeśli wyrazi na to zgodę Główna Kwatera) i Głównej Kwaterze,

c) stopnia harcemistrza — harcemistrzyni — Głównej Kwaterze.

14. Przyznanie stopnia instruktorskiego ogłasza się w rozkazie uprawnionej do tego władzy harcercskiej, powtarza się w rozkazie macierzystej jednostki instruktora — oraz rejestruje się w rozkazie władzy nadrzędnej wobec tej, która dokonała nominacji. Przyznanie stopnia instruktorskiego wpisuje się do książeczki służbowej instruktorskiej oraz do ewidencji instruktorów.

15. Przyznawanie stopni instruktorskich winno być dokonywane w zasadzie cztery razy do roku: 1 stycznia (Nowy Rok), 1 maja (Święto Pracy), 22 lipca (Święto Odrodzenia Polski, we wrześniu — październiku (rozpoczęcie roku harcercskiego).

16. Przyznanie stopnia instruktorskiego może nastąpić tylko na wniosek odpowiedniej komisji prób instruktorskich. Jedyny wyjątek od tej zasady może stanowić przyznanie stopnia na wniosek komisji weryfikacyjnej.

III. PRZEPROWADZANIE PRÓB INSTRUKTORSKICH, DZIAŁALNOŚĆ KOMISJI PRÓB

1. Próby instruktorskie mają na celu nie tylko sprawdzenie, czy kandydaci na stopnie instruktorskie spełniają wymagania zawarte w programach prób, ale przede wszystkim stworzenie warunków pobudzających kandydatów do podnoszenia swych kwalifikacji i sprzyjających realizacji przez nich tego zadania.

2. Próby instruktorskie wymagają:

a) pracy instruktorskiej w macierzystej jednostce kandydata oraz innej jeszcze działalności społecznej w środowisku — przy czym praca ta i działalność winny spełniać wymagania zawarte w programach prób,

b) aktywnego udziału w życiu kręgu pracy lub innego zespołu instruktorskiego, do którego kandydat należy,

c) udziału w kursie (obozie, konferencji) instruktorskiej i ukończenia go z wynikiem pomyślnym,

d) końcowej oceny kandydata przeprowadzonej na podstawie sprawdzenia w okresie próby postawy, wiadomości i umiejętności wymaganych we wszystkich punktach próby.

3. Komisje prób instruktorskich — jako organa przeprowadzające próby — i władze harcercskie oraz kręgi pracy, które uczestniczą w dokonywaniu oceny postawy i pracy kandydatów, winny dbać o możliwie najlepsze poznanie kandydatów, o stwarzanie im warunków sprzyjających podnoszeniu ich kwalifikacji oraz wnikliwą ocenę kandydatów. W szczególności komisje winny:

a) przeprowadzać wizytacje pracy instruktorskiej kandydatów,

b) odbywać rozmowy oraz konsultacje indywidualne i zespołowe z kandydatami,

c) uczestniczyć w pracy kadry kierowniczej kursów (obozów, konferencji) instruktorskich,

d) ewentualnie wymagać od kandydatów takich prac lub zadań, których wykonanie pozwoliłoby możliwie najlepiej ocenić postawę i pracę kandydatów lub uzupełnić ich kwalifikacje.

4. Komisje prób instruktorskich winny składać się z 5 — 11 członków w tym — z przewodniczącego i sekretarza.

5. Komisje prób instruktorskich podejmują decyzje kolegalnie — zwykłą większością głosów przy obecności przynajmniej 3/5 składu komisji. W przypadku równej ilości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego komisji.

6. Od decyzji komisji prób można odwołać się do władzy harcerskiej, która daną komisję powołała. Prawo odwołania przysługuje:

- a) instruktorowi odbywającemu próbę,
- b) władzy harcerskiej, której podlega dany instruktor,
- c) członkowi komisji prób.

7. Komisje winny prowadzić dokumentację swej działalności (np. protokoły zebrań, teczki korespondencji) oraz akta instruktorów odbywających próby.

8. Poszczególne komisje mogą uchwalić swoje włas-

ne regulaminy pracy, które muszą być zgodne z niniejszą instrukcją. Regulaminy te wymagają zatwierdzenia władz harcerskich, które powołały daną komisję.

IV. SREBRNE ZNAKI SŁUŻBY HARCERSKIEJ

1. Wobec szybkiego rozszerzania się kręgu zainteresowań młodzieży oraz ogólnego postępu również w tradycyjnych dziedzinach pracy harcerskiej — Związek musi żądać od instruktorów zdobywania kwalifikacji specjalnych, a także przyciągać do swolch szeregów specjalistów i fachowców, powierzając im funkcje instruktorskie. Jedną z dróg sprzyjających realizacji tych zadań będzie wprowadzenie „Srebrnych znaków służby harcerskiej”, które będą mogli zdobywać instruktorzy i kandydaci na instruktorów harcerskich oraz specjaliści i fachowcy, współpracujący z harcerstwem.

2. Wszystkie sprawy, związane ze „Srebrnymi znakami służby harcerskiej” zostaną określone odrębnymi przepisami.

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

Chorągiew

Hufiec

Załącznik do „Instrukcji w sprawie zdobywania stopni instruktorskich” (stanowiącej załącznik Nr 1 do Rozkazu GKH L.6/60 z dnia 1.IV.60 r.)

KARTA PRÓBY INSTRUKTORSKIEJ na stopień

I. Dane osobiste (wypełnia kandydat)

1. Imię i nazwisko
2. Data urodzenia
3. Adres
4. Wykształcenie
5. Zawód
6. Miejsce pracy (nauki) oraz stanowisko (rok studiów, klasa)
7. Przynależność do partii polit., organizacji społ.
8. Krótki przebieg pracy harcerskiej i społecznej

9. Obecny przydział służbowy w ZHP i funkcja

10. Posiadany stopień młodzieżowy

11. Posiadany stopień instruktorski

....., dnia 19... r.

.....
podpis kandydata

II. Opinia o kandydacie

- a) sporządzona przez krąg pracy (zespół instruktorski), do którego należy kandydat oraz przez władzę harcerską, której kandydat bezpośrednio podlega,
- b) sporządzona przez wyższą władzę harcerską.

III. Wniosek o otwarcie próby

IV. Otwarcie próby

V. Przebieg próby

- a) praca przed kursem instruktorskim (dane o pracy, ocena kręgu pracy i władzy harcerskiej),
- b) udział w kursie instruktorskim (data, miejsce i rodzaj kursu, opinia, uwagi i propozycje komendy kursu),
- c) praca po kursie instruktorskim,
- d) praca komisji prób z kandydatem (rozmowy, konsultacje, wizytacje itp.),

e) próba końcowa.

VI. Zakończenie próby

VII. Wniosek o przyznanie stopnia (ewent. umorzenie próby)

VIII. Przyznanie stopnia

Uwaga: Opinie o kandydacie, je... pracy instruktorskiej, udziale w kursie instruktorskim itp. — można sporządzać oddzielnie i dołączać do karty próby.

Wnioski o otwarcie próby i przyznanie stopnia (umorzenie próby), stwierdzenie o zakończeniu próby — mogą być zestawione zbiorczo, np. w protokole z zebrania komisji prób, piśmie władzy harcerskiej.

Dane o próbie końcowej (ewent. także o przebiegu próby) mogą być ujęte w formie protokołu próby („Indeksu”).

Załącznik Nr 2
do Rozkazu GKH L.6/60
z dnia 1.IV.60 r.

PROGRAMY PRÓB NA STOPNIE INSTRUKTORSKIE

PRZEWODNIK — PRZEWODNICZKA ze specjalnością harcerską

A. Warunki otwarcia próby

1. Cechuje go postawa zgodna z Prawem Harcerskim. Postępuje zgodnie z Przrzeczeniem Harcerskim (Zobowiązaniem Instruktorskim).

Umie współżyć w zespole, stawia jego interesy na pierwszym miejscu, jest pełnowartościowym, aktywnym członkiem zespołu. Ma dobrą opinię w szkole lub instytucji, w której pracuje.

2. Prowadzi drużynę od przynajmniej 3 miesięcy lub w ciągu 6 miesięcy dał się poznać jako dobry organizator młodzieży harcerskiej.

Cechuje go poczucie odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo powierzonego mu zespołu dzieci lub młodzieży.

3. Posiada stopień ówika — pionierki; będąc nauczycielem (pracując w innym zawodzie) posiada wiadomości i umiejętności w zakresie stopni dla młodszych harcerzy.

4. Wyraził chęć odbycia próby na stopień przewodnika.

B. Próba

CZĘŚĆ I

1. Zdobył zaufanie drużyny; autorytet swój opiera na posiadanych wiadomościach i umiejętności zainteresowania harcerzy. Pracuje z radą drużyny i umiejętnie korzysta z jej pomocy.

2. Dobrze organizuje pracę w zastępach — dbając, by stawały się one grupami przyjaciół, by rozwijało się własne życie zastępów. Umiejętnie przygotowuje i organizuje zbiórki drużyny, wycieczki, biwaki, ogniska.

3. Pracę drużyny prowadzi planowo i systematycznie, opierając się na opracowanym przez siebie przynajmniej kwartalnym planie pracy. Podejmuje kierunki działania wynikające z programu hufca, umie wiązać społeczną działalność drużyny ze zdobywaniem stopni i sprawności harcerskich.

4. Organizując pracę drużyny umie w treści rozmaitych zajęć zastępów i drużyny wyzyskać wychowawczo Prawo i Przrzeczenie Harcerskie oraz postać bohatera drużyny. Dbą, aby drużyna była umundurowana, aby narastały w niej własne tradycje i zwyczaje, sprzyjające kształtowaniu się w drużynie zwanego zespołu.

5. Jest gospodarny i oszczędny. Dobrze organizuje gospodarkę drużyny. Poprawnie prowadzi dokumentację kasową i materiałową oraz całą dokumentację

drużyny. Podejmuje wraz z młodzieżą prace służące powiększaniu się majątku drużyny i systematycznej konserwacji sprzętu. Pieniądze drużyny przechowuje w PKO.

6. Posiada praktyczne umiejętności przydatne do pracy z drużyną, przynajmniej w następujących dziedzinach:

— z zakresu techniki: zna zasady budowy i obsługi silników i prostych urządzeń elektrycznych, najprostszyszy silników spalinowych (kajakowy, rowerowy) na wsi — zasady budowy, obsługi i konserwacji kilku prostych maszyn rolniczych;

— organizowanie zajęć turystyczno-krajoznawczych z młodzieżą, technika i higiena wycieczkowania;

— zakresu zajęć kulturalno-rozrywkowych: umie organizować naukę piosenek, tańców (zna pewną ilość piosenek i tańców odpowiednich dla harcerzy), zorganizuje teatrzyk kukielkowy, przeprowadzi imprezę artystyczną (np. ognisko, kominek) itp.;

— z zakresu prowadzenia zajęć przyrodniczych lub krajoznawczych: umie prowadzić poletka doświadczalne, robić zielniki itp.

W jednej z dziedzin zaczyna się specjalizować — zdobył brązowy znak służby harcerskiej albo zdobywa srebrny znak służby harcerskiej lub inne stopnie i uprawnienia (PTTK, PZZ, klasy sportowe itp.).

7. Uprawia sport i organizuje sportowe zajęcia z harcerzami. Zdobył kartę pływacką, a w uzasadnionym przypadku niemożności jej zdobycia wykaże się umiejętnościami w innej dziedzinie sportu.

8. Uczestniczył przynajmniej w jednym obozie i pełnił na nim odpowiedzialną funkcję lub brał udział w organizowaniu letniej akcji nieobozowej w swojej drużynie.

Uwaga: Pełnoletnim kandydatom na stopień pwd., posiadającym specjalne kwalifikacje, można zaliczyć za udział w obozie — uczestnictwo w zimowisku.

9. Zorganizował w drużynie imprezę poświęconą przyjaźni z pionierami lub dłuższy kontakt korespondencyjny z drużyną pionierską.

10. Współpracuje z opiekunem drużyny (kierownictwem szkoły), kołem przyjaciół harcerstwa oraz z działającymi w szkole i środowisku organizacjami młodzieżowymi.

11. Zdobywa materiały i pomysły do zajęć w drużynie z różnych źródeł. Korzysta z książek, czasopism i gazet wynajdując z nich materiały do gawęd i innych zajęć.

Jest stałym czytelnikiem „Drużyny“.

Wykorzystuje interesujące harcerzy oraz pożyteczne dla pracy wychowawczej fakty i wydarzenia, jakie miały miejsce w środowisku, zwraca się o rady do ciekawych ludzi.

Dzieli się swym doświadczeniem w kręgu pracy i potrafi korzystać z doświadczeń innych drużynowych.

CZĘŚĆ II

1. Posiada wiadomości o podstawach społeczno-ustrojowych Polski. Potrafi wyjaśnić, w jaki sposób ludzie pracy biorą udział w rządzeniu krajem (Sejm, rady narodowe, samorząd robotniczy, kółka rolnicze). Zna rolę, jaką odgrywa i odgrywała Polska Zjednoczona Partia Robotnicza w przemianach, które nastąpiły w naszym kraju.

2. Opowie o kilku dziedzinach życia gospodarczego kraju, w których dokonał się zasadniczy postęp. Zna główne kierunki dalszego rozwoju gospodarczego kraju i trudności, jakie w tym zakresie musimy pokonać.

3. Interesuje się pracą zaprzyjaźnionych z harcerstwem organizacji. Na podstawie znajomości materiałów z książek lub publikacji prasowych opowie o życiu i pracy jednej z organizacji pionierskich.

Zna datę i okoliczności powstania ŚFMD, jej cele i zadania. Wie, dlaczego ZHP jest członkiem ŚFMD.

4. Na podstawie znajomości Statutu ZHP potrafi wyjaśnić cele i zadania oraz tradycje Związku. Zna Regulamin instruktorów ZHP. Zna strukturę organizacyjną ZHP oraz zasady współdziałania harcerstwa ze szkołą.

5. Zna cele i zadania ZMS i ZMW oraz potrafi wyjaśnić zasady współpracy ZHP z tymi organizacjami.

6. Zna instrukcje o organizacji i gospodarce drużyny harcerskiej i drużyny zuchów. Wykaże się wiadomościami o metodach organizowania drużyny. Zna zasady pracy z drużyną w okresie próbnym.

7. Zna wymagania na stopnie harcerskie i sprawności oraz znaki służby harcerskiej. Wie, w jaki sposób stopnie, sprawności i znaki służby oraz inne metody harcerskie powinny służyć kształtowaniu postawy, rozwijaniu zainteresowań harcerzy, zdobywaniu rozmaitych umiejętności.

8. Zna przepisy o zachowaniu bezpieczeństwa i zdrowia harcerzy na obozach i wycieczkach oraz instrukcje o organizacji obozów i turystyki harcerskiej.

9. Zna literaturę przewidzianą obowiązującym na dany rok wykazem.

C. Warunki przyznania stopnia

1. Ukończył przynajmniej 16 lat.
2. Ukończył kurs dla przewodników lub inne równoważne szkolenie i wykazał się przed komisją prób wiadomościami wymaganymi w części II próby.
3. Uzyskał w kręgu pracy pozytywną ocenę umiejętności wymaganych w części I próby.

PRZEWODNIK — PRZEWODNICZKA
ze specjalnością zuchową

A. Warunki otwarcia próby

1. Cechuje go postawa zgodna z Prawem Harcerskim. Postępuje zgodnie z Przysiężeniem Harcerskim (Zobowiązaniem Instruktorskim).

Umie współżyć w zespole, stawiać jego interesy na pierwszym miejscu, jest pełnowartościowym, aktywnym członkiem swego zespołu (kręgu).

Ma dobrą opinię w szkole lub instytucji, w której pracuje.

2. Pracuje z drużyną zuchów (p.o. drużynowego, przyboczny) od przynajmniej 3 miesięcy lub w ciągu 6 miesięcy dał się poznać jako zdolny organizator pracy z dziećmi w młodszym wieku szkolnym.

Cechuje go poczucie odpowiedzialności za zdrowie i bezpieczeństwo powierzonej mu grupy dzieci.

3. Posiada stopień ówika-pionierki; będąc nauczycielem (pracując w innym zawodzie) posiada wiadomości i umiejętności w zakresie stopni dla młodszych harcerzy.

4. Wyraził chęć odbycia próby na stopień przewodnika.

B. Próba

CZĘŚĆ I

1. Potrafi skupić wokół siebie dzieci i im przewodzić. Ma posłuch u swoich zuchów, imponuje im wiadomościami i umiejętnościami; jest lubiany przez dzieci.

2. Umie pewną ilość zuchowych piosenek, piosów, ćwiczeń, potrafi obmyśleć zuchowe gawędy na kilka określonych tematów, zorganizować kilka zabaw tematycznych, majsterkowanie różnych przedmiotów, zorganizować pożyteczną pracę swojej drużyny. Grodzi różne pomysły ciekawych zajęć z zuchami.

3. Posiada szersze umiejętności w jednej z dziedzin pracy instruktorskiej — zdobył odpowiednią zuchową sprawność instruktorską, zdobywa srebrny znak służby harcerskiej albo inne stopnie i uprawnienia (PTTK, PZZ, klasy sportowe itp.).

4. Dobrze prowadzi zbiórki, umiejętnie zestawia ich elementy, by przez cały czas trwania zbiórki utrzymać zuchów w napięciu.

Umie wyprowadzić program zbiórki z gawędy.

Przeprowadził zbiórkę pokazową dla kręgu.

5. Pracę z drużyną prowadzi systematycznie, opierając się na rozplanowanych cyklach zajęć sprawnościowych. Zapozna krąg z jednym ze swoich planów cykli, uzasadni, dlaczego tę właśnie sprawność zdobywał ze swymi zuchami i opowie, co skorzystały zuchy w trakcie zdobywania tej sprawności.

6. Jest gospodarny i oszczędny. Dobrze organizuje gospodarkę drużyny. Utrzymuje w należytym stanie dokumentację drużyny. Poprawnie prowadzi dokumentację kasową. Pieniądze drużyny przechowuje w PKO.

7. W pracy z zuchami wykorzystuje nazwę i znak drużyny. Wprowadził kilka zwyczajów i obrzędów, zaspalających dzieci w drużynę. Dba, aby drużyna była umundurowana.

8. Uprawia sport, zdobył kartę pływacką, a w uzasadnionym przypadku niemożności jej zdobycia wykazuje się umiejętnościami w innej dziedzinie sportu.

9. Uczestniczył przynajmniej w jednym obozie (zimowisku). Brał udział w przygotowaniu zuchowego lata w drużynie.

10. Zorganizował w drużynie imprezę poświęconą przyjaźni z pionierami lub dłuższy kontakt korespondencyjny z drużyną pionierską.

11. Współpracuje z opiekunem drużyny (kierownictwem szkoły), kołem przyjaciół harcerstwa oraz z działającymi w szkole i środowisku organizacjami młodzieżowymi.

12. Zdobywa materiały i pomysły do zajęć z dziećmi z różnych źródeł. Wykorzystuje interesujące zuchów lub pożyteczne dla rozwoju dzieci fakty i wydarzenia, jakie miały miejsce w środowisku, zwraca się o rady do ciekawych ludzi. Korzysta z książek, czasopism i gazet, wynajdując w nich materiały do gawęd i innych zajęć. Jest stałym czytelnikiem „Zuchowych Wieści”. Wykorzystał w pracy z drużyną przynajmniej kilka materiałów w nich zamieszczonych.

CZĘŚĆ II

1. Posiada wiadomości o podstawach społeczno-ustrojowych Polski. Potrafi wyjaśnić, w jaki sposób ludzie pracy biorą udział w rządzeniu krajem (Sejm, rady narodowe, samorząd robotniczy, kółka rolnicze). Zna rolę, jaką odgrywała i odgrywa Polska Zjednoczona Partia Robotnicza w przemianach, które nastąpiły w naszym kraju.

2. Opowie o kilku dziedzinach życia gospodarczego kraju, w których dokonał się zasadniczy postęp. Zna główne kierunki dalszego rozwoju gospodarczego kraju i trudności, jakie w tym zakresie musimy pokonać.

3. Interesuje się pracą zaprzyjaźnionych z harcerstwem organizacji. Na podstawie znajomości materiałów z książek lub publikacji prasowych opowie o życiu i pracy jednej z organizacji pionierskich.

Zna datę i okoliczności powstania ŚFMD, jej cele i zadania. Wie, dlaczego ZHP jest członkiem ŚFMD.

4. Na podstawie znajomości Statutu ZHP potrafi wyjaśnić cele i zadania oraz tradycje Związku. Zna regulamin instruktorów ZHP. Zna strukturę organizacyjną ZHP oraz zasady współdziałania harcerstwa ze szkołą.

5. Zna cele i zadania ZMS i ZMW oraz potrafi wyjaśnić zasady współpracy ZHP z tymi organizacjami.

6. Zna instrukcje o organizacji i gospodarce drużyny zuchów i drużyny harcerskiej. Wykaże się wiadomościami o metodach organizowania drużyny i założeniach pracy w początkowym okresie.

7. Zna zasady metodyczne organizowania zbiorów zuchowej. Wyjaśni znaczenie poszczególnych elementów zbioru.

8. Zna zestaw sprawności zuchowych i wymagania zuchowych gwiazdek. Wymieni kilka sprawności realistycznych i kilka fantastycznych. Uzasadni rolę sprawności realistycznych w pracy zuchowej. Zna metody zdobywania sprawności zuchowych. Zna rolę gwiazdek w pracy zuchowej i metody ich zdobywania.

9. Zna przepisy o higienie i bezpieczeństwie zuchów w czasie zajęć.

10. Zna literaturę przewidzianą obowiązującym na dany rok wykazem.

C. Warunki przyznania stopnia

1. Ukończył przynajmniej 16 lat.

2. Ukończył kurs dla przewodników lub inne równoważne szkolenie i wykazał się przed komisją prób wiadomościami wymaganymi w części II próby.

3. Uzyskał w kręgu pracy pozytywną ocenę umiejętności wymaganych w części I próby.

PODHARCISTRZ — PODHARCISTRZYNI ze specjalnością harcerską

A. Warunki otwarcia próby

1. Postępuje zgodnie z wymaganiami Statutu Związku Harcerstwa Polskiego. Zna i stosuje zasady Regulaminu instruktorów ZHP.

2. Z zespołem powierzonej sobie młodzieży lub dziećmi pracuje systematycznie. Aktywnie uczestniczy w pracy kręgu, chętnie podejmuje zadania i sumiennie z nich się wywiązuje.

3. Posiada stopień przewodnika lub srebrny znak służby harcerskiej.

4. Prowadzi drużynę harcerską lub pełni inną funkcję instruktorską, pracując z młodzieżą w harcerstwie przez okres nie krótszy niż rok.

5. Posiada lub zdobywa zawód.

6. Wyraził chęć odbycia próby na stopień podharcistrza.

B. Próba

CZĘŚĆ I

1. Opracuje samodzielnie roczny plan pracy drużyny harcerskiej, uwzględniając w nim założenia programowe hufca, zainteresowania młodzieży, warunki i potrzeby środowiska (znajduje to wyraz w określeniu kierunków działalności drużyny w ciągu całego roku oraz odpowiednim doborze zadań dla drużyny i zastępów, zaplanowaniu pracy z zastępowymi i określeniu spodziewanych wyników wychowawczych realizacji każdego z zadań).

2. Dla realizacji zadań ujętych w planie pracy stosuje metody odpowiednie dla wieku młodzieży, np. umie wykorzystać stopnie i sprawności młodzieży młodszej, stopnie, sprawności i znaki służb dla młodzieży starszej; potrafi w programie zbiorów zastępów i drużyny wykorzystać film, telewizję, radio, książki, teatr, muzea i wystawy sztuki.

3. Umie organizować zajęcia w zakresie przynajmniej jednej specjalności, np. zdrowia, wodniactwa, zajęć artystycznych, motoryzacji lub innych form techniki.

Potrafi zapoznawać młodzież ze zdobyczami techniki organizując współpracę z fachowcami z różnych dziedzin.

Zdobył srebrny znak służby w zakresie dowolnej specjalności albo uzyskał inne uprawnienia specjalistyczne, np. stopnie szybowcowe, żeglarskie, uprawnienia PTTK itp.

4. Przygotuje i poprowadzi samodzielnie obóz stały lub wędrowny drużyny lub zorganizuje letnią akcję nieobozową drużyny: opracuje program i budżet oraz przeprowadzi poprawnie pełne przygotowanie organizacyjno-kwatermistrzowskie, zastosuje wszystkie dostępne nowoczesne środki obozowania, uzyska pozytywną ocenę pod względem programowym, organizacyjnym i gospodarczym komisji wizytującej obóz lub akcję.

5. Umie wykorzystać pracę harcerską do kształtowania u dzieci i młodzieży postawy gospodarza tros-

kliwego o mienie społeczne w drużynie i w środowisku (w szkole, bloku mieszkalnym, parku itp.). Prowadzi poprawnie gospodarkę na powierzonym sobie odcinku w harcerstwie. W oparciu o plan pracy drużyny opracuje plan wpływów i wydatków. Umiejętnie organizuje przy współudziale harcerzy zaplecze gospodarcze.

6. Potrafi organizować współpracę drużyny harcerskiej z drużyną zuchów (pomoc w organizacji imprez przez drużynę zuchów, udział harcerzy w prowadzeniu zajęć z zuchami itp.).

Organizuje wspólne zajęcia dla harcerzy i dzieci lub młodzieży nie należących do harcerstwa.

7. Uczestniczy w tworzeniu programu działania hufca i bierze udział w kierowaniu realizacją tego programu. Pełni określoną funkcję w kręgu pracy lub podejmuje inne zadania, np. prowadzi zajęcia w rejonie (szczepie, plemieniu), organizuje współdziałanie kilku drużyn. Zna pracę w kilku drużynach i potrafi w kręgu pracy krytycznie ocenić wychowawcze znaczenie prowadzonej przez nie działalności społecznej, realizację programu i metodyczne prowadzenie zajęć w tych drużynach.

8. Dbą o właściwą współpracę z władzami szkolnymi, nauczycielstwem, kołem przyjaciół harcerstwa, ZMS, ZMW oraz z innymi organizacjami (koła gospodyń wiejskich, ochotnicze straże pożarne, kółka rolnicze itp.). Umie wykorzystywać tę współpracę dla włączenia harcerstwa w nurt życia społecznego w środowisku.

CZĘŚĆ II

1. Zna ważniejsze problemy polityczno-społeczno-gospodarcze kraju i świata:

— zna węzłowe wydarzenia polityczne świata w XX wieku i potrafi ocenić ich rolę i znaczenie dla Polski,

— potrafi w kręgu pracy zapoznać innych instruktorów z zagadnieniami związanymi z walką o ustrój socjalistyczny w Polsce w okresie po drugiej wojnie światowej,

— umie scharakteryzować ogólnie sytuację społeczną i gospodarczą swego powiatu, miasta; zna perspektywy rozwoju swego środowiska w planie wieloletnim.

2. Potrafi — na podstawie znajomości bieżącej prasy, publicystyki i innej literatury politycznej — omówić główne zasady, jakimi kieruje się polityka zagraniczna w Polsce.

Opowie o najważniejszych wydarzeniach wśród młodzieży na świecie. Zna bliżej aktualną działalność ŚFMD. Potrafi opowiedzieć o kontaktach i współpracy ZHP z zagranicznymi organizacjami młodzieży. Omówi więzy ideowe łączące ZHP z organizacjami pionierskimi.

3. Wykaże się znajomością podstawowych zagadnień z zakresu pedagogiki i psychologii. Na podstawie przeczytanej literatury potrafi omówić problematykę wychowania ideowo-moralnego, umysłowego, fizycznego, zagadnienia kształtowania kolektywu. Scharakteryzuje poszczególne fazy rozwoju psychicznego i fizycznego człowieka. Potrafi wyjaśnić, w jaki sposób harcerstwo rozwiązuje problemy wychowawcze wskazywane przez pedagogikę i psychologię; omówi to na podstawie znajomości głównych kierunków programowych i

metod wychowania stosowanych w harcerstwie w poszczególnych grupach wiekowych (zuchy, młodsi i starsi harcerze) oraz w stosunku do dziewcząt i chłopców.

4. Zna podstawowe fakty z historii postępowych ruchów młodzieżowych w Polsce oraz z dziejów harcerstwa. Potrafi omówić tradycje ideowe, na których opieramy obecną działalność Związku.

5. Wykaże się znajomością aktualnego programu Związku. Potrafi wyjaśnić młodszym kolegom i instruktorom, na czym polega wychowawczy sens działalności społecznej harcerstwa oraz wskazać metody realizacji założeń programowych Związku na przykładzie analizy programu działania chorągwi lub hufca. Czyta książki i artykuły publicystyczne, omawiające zagadnienia programowe i metodyczne związane z pracą harcerską i umie je wykorzystać w pracy z młodzieżą lub w kręgu instruktorskim. Prowadzi rejestr książek i artykułów przydatnych w pracy instruktorskiej.

6. Zna zasady programowania, organizacji pracy i gospodarki hufca.

Potrafi wyjaśnić założenia programowe i organizacyjne działalności kręgu pracy. Zna podstawowe regulaminy i przepisy w zakresie pracy hufca.

7. Potrafi określić rolę poszczególnych elementów pracy wychowawczej w drużynach harcerskich (Prawo i Przyrzeczenie Harcerskie, zadania społeczne, stopnie, sprawności, znaki służb, organizacja drużyny, symbolika, zwyczaje i obrzędy itp.).

Wykaże to na przykładzie planu pracy swej drużyny.

8. Zna wartości wychowawcze i metody pracy w zakresie:

- wychowania technicznego,
- wychowania gospodarczego,
- krajoznawstwa i turystyki,
- wychowania artystycznego,
- wychowania fizycznego.

9. Wykaże się ogólną wiedzą z zakresu turystyki i krajoznawstwa oraz szczegółową znajomością zasad obozowania i wędrownictwa. Potrafi określić położenie regionów turystycznych w Polsce. Wie o najważniejszych zabytkach przyrodniczych i historycznych oraz obiektach gospodarki i kultury narodowej, znajdujących się w tych regionach. Jeden z regionów zna na podstawie własnych wędrówek.

Zna organizacje społeczne i państwowe, zajmujące się turystyką i krajoznawstwem.

Zna obowiązujące przepisy finansowo-gospodarcze, sanitarne i prawne, dotyczące turystyki i obozownictwa.

10. Zna deklarację ideową i statuty ZMS i ZMW. Interesuje się działalnością tych organizacji; potrafi wyjaśnić, dlaczego niezbędny jest wspólny front organizacji młodzieżowych.

C. Warunki przyznania stopnia

1. Jest pełnoletni.

2. Ukończył kurs podharcemistrzowski lub inne równoważne szkolenie i wykazał się przed komisją prób wiadomościami wymaganymi w części II próby.

3. Uzyskał w kręgu pracy pozytywną ocenę umiejętności wymaganych w części I próby.

PODHARCMISTRZ — PODHARCMISTRZYNI ze specjalnością zuchową

A. Warunki otwarcia próby

1. Postępuje zgodnie z wymaganiami Statutu Związku Harcerstwa Polskiego. Zna i stosuje zasady Regulaminu instruktorów ZHP.
2. Z zespołem powierzonej sobie młodzieży lub dzieci pracuje systematycznie. Aktywnie uczestniczy w pracy kręgu, chętnie podejmuje zadania i sumienie z nich się wywiązuje.
3. Posiada stopień przewodnika lub srebrny znak służby harcerskiej.
4. Prowadzi drużynę zuchów lub pełni funkcję instruktorską, uczestnicząc w pracy zuchowej przez okres nie krótszy niż rok.
5. Posiada lub zdobywa zawód.
6. Wyraził chęć odbycia próby na stopień podharcmistra.

B. Próba

CZĘŚĆ I

1. Opracuje samodzielnie roczny plan pracy drużyny zuchów uwzględniając w nim założenia programowe hufca oraz warunki i potrzeby środowiska (znajduje to wyraz w określeniu podstawowych długofalowych zadań wychowawczych, w odpowiednim doborze sprawności i półcykli tematycznych, podejmowaniu drobnych prac pożytecznych, prowadzeniu przy współudziale zuchów gospodarki drużyny).
2. Potrafi prowadzić pracę z zuchami tak, aby każda zbiórka była żywa, pasjonująca dzieci, a jednocześnie zawierała sens wychowawczy, wynikający z założeń cyklu lub półcyklu tematycznego, względnie zadań stawianych przed zbiórką niecykliczną. Dbą, by zbiórki rozwijały samodzielność i inicjatywę zuchów (powierzanie zadań zuchom, wykorzystanie szóstek, zajęcia międzyzbiórkowe, krąg rady).
3. Zdobył dwie zuchowe sprawności instruktorskie oraz srebrny znak służby harcerskiej albo inne uprawnienia specjalistyczne, np. stopnie szybownicze, żeglarskie, uprawnienia PTTK itp.
4. Potrafi pracować z przybocznymi. Przygotowuje ich do zajęć, powierza im samodzielne prowadzenie części zbiórek i każdorazowo ocenia pracę wykonaną przez przybocznego. Interesuje się swoimi przybocznymi, utrzymuje z nimi kontakty nie tylko w zakresie spraw związanych z drużyną.
5. Przygotował i prowadził kolonię zuchową lub akcję „Zuchowe lato”. Uzyskał pozytywną ocenę komisji wizytującej kolonię lub akcję.
6. Umie wykorzystać zajęcia z zuchami dla kształtowania u dzieci postawy gospodarza troskliwego o mienie społeczne (w szkole, bloku mieszkalnym, parku itp.). Prowadzi poprawnie gospodarkę na powierzonym sobie odcinku w harcerstwie. W oparciu o plan pracy drużyny opracuje plan wpływów i wydatków. Umiejętnie organizuje zaplecze gospodarcze.
7. Wykaże w praktyce znajomość zasad współdziałania drużyny zuchów i drużyny harcerskiej, pomaga harcerzom w przygotowaniu i przeprowadzeniu za-

jęć z zuchami i dziećmi nieorganizowanymi — oraz w innych pracach na rzecz dzieci.

8. Uczestniczy w tworzeniu programu działania hufca i bierze udział w kierowaniu realizacją tego programu. Pełni określoną funkcję w kręgu pracy lub podejmuje inne zadania, np. kieruje harcerskim zespołem młodzieżowym, szczerem; zapozna się z pracą kilku drużyn zuchowych i potrafi w kręgu pracy ocenić wychowawcze znaczenie realizowanego programu i metodyczne prowadzenie zajęć w tych drużynach.
9. Dbą o właściwą współpracę z władzami szkolnymi, nauczycielstwem, kołem przyjaciół harcerstwa, ZMS, ZMW oraz z innymi organizacjami (koła gospodyń wiejskich, ochotnicze straże pożarne, kółka rolnicze itp.). Umie wykorzystywać tę współpracę dla włączania harcerstwa w nurt życia społecznego w środowisku.

CZĘŚĆ II

1. Zna ważniejsze problemy polityczno-społeczno-gospodarcze kraju i świata:
 - zna węzłowe wydarzenia polityczne świata w XX w. i potrafi ocenić ich rolę i znaczenie dla Polski,
 - potrafi w kręgu pracy zapoznać innych instruktorów z zagadnieniami związanymi z walką o ustrój socjalistyczny w Polsce w okresie po drugiej wojnie światowej,
 - umie scharakteryzować ogólnie sytuację społeczną i gospodarczą swego powiatu, miasta; zna perspektywy rozwoju swego środowiska w planie wieloletnim.
2. Potrafi — na podstawie znajomości bieżącej publicystyki i innej literatury politycznej — omówić główne zasady, jakimi kieruje się polityka zagraniczna Polski. Opowie o najważniejszych wydarzeniach wśród młodzieży na świecie. Zna bliżej aktualną działalność ŚFMD. Potrafi opowiedzieć o kontaktach i współpracy ZHP z zagranicznymi organizacjami młodzieży. Omówi więzy ideowe łączące ZHP z organizacjami pionierskimi.
3. Wykaże się znajomością podstawowych zagadnień z zakresu pedagogiki i psychologii. Na podstawie przeczytanej literatury potrafi omówić problematykę wychowania ideowo-moralnego, fizycznego, umysłowego, zagadnienia kształtowania kolektywu. Scharakteryzuje poszczególne fazy rozwoju psychicznego i fizycznego człowieka. Potrafi wyjaśnić, w jaki sposób harcerstwo rozwiązuje problemy wychowawcze wskazywane przez pedagogikę i psychologię; omówi to na podstawie znajomości głównych kierunków programowych i metod wychowania stosowanych w harcerstwie w poszczególnych grupach wiekowych (zuchy, młodsi i starsi harcerze) oraz w stosunku do dziewcząt i chłopców.
4. Zna podstawowe fakty z historii postępowych ruchów młodzieżowych w Polsce oraz z dziejów harcerstwa. Potrafi omówić tradycje ideowe, na których opiera się obecna działalność Związku. Wie, co to jest „ruch zuchowy”. Zna podstawowe fakty i wydarzenia z jego historii.
5. Wykaże się znajomością aktualnego programu Związku. Zna program ofensywy zuchowej i podstawowe dokumenty związane z rozwojem ruchu zuchowego. Potrafi na ich podstawie określić najważniejsze zadania ofensywy w swoim hufcu oraz wybrać dla

drużyn zuchowych zadania wynikające z programu działania hufca lub chorągwi.

Czyta książki i artykuły publicystyczne, omawiające zagadnienia programowe i metodyczne związane z pracą zuchową i harcerską oraz umie je wykorzystać w pracy z drużyną lub w kręgu instruktorskim. Zna podstawowe pozycje pomocnej w pracy literatury dziecięcej. Określi ich przydatność jako kanwy zabaw. Prowadzi rejestr książek i artykułów przydatnych w pracy instruktorskiej.

6. Zna zasady programowania, organizacji pracy i gospodarki hufca. Potrafi wyjaśnić założenia programowe i organizacyjne działalności kręgu pracy i harcerskich zespołów młodzieżowych (ośrodków promieniujących). Zna podstawowe regulaminy i przepisy w zakresie pracy hufca.

7. Zna rolę i miejsce pracy zuchowej w całokształcie pracy wychowawczej harcerstwa.

Z tego punktu widzenia umie pokazać rolę poszczególnych elementów zuchowego systemu wychowawczego (prawo i obietnica zuchowa, gwiazdki, sprawności, półcykle tematyczne i zbiórki niecykliczne, prace pożyteczne, atmosfera, organizacja zajęć w drużynie zuchów itp.). Ułoży plan cyklu tematycznego i pokaże realizację założonych zadań wychowawczych w poszczególnych zbiorach.

8. Zna wartości wychowawcze, zasady prawidłowej organizacji, posiada wiadomości i umiejętności z dziedziny podstawowych elementów pracy z zuchami na zbiorce:

- gawędzenia (i stosowania w tym zakresie form wymiennych),
- piosenek i piosenek,
- ćwiczeń i gier,
- zabaw tematycznych,
- majsterkowania,
- organizacji zdobywania pożytecznych umiejętności,
- obrzędowości,
- organizacji prac pożytecznych,
- wędrowania i zwiadów,
- zajęć przyrodniczych,
- bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Zna podstawowe typy zbiórek, ich elementy i zasady prowadzenia, wskaże ich walory.

9. Wykaże się ogólną wiedzą z zakresu turystyki i krajoznawstwa oraz szczegółową znajomością zasad obozowania i wędrownictwa. Potrafi określić położenie regionów turystycznych w Polsce. Wie o najważniejszych zabytkach przyrodniczych i historycznych oraz obiektach gospodarki i kultury narodowej, znajdujących się w tych regionach. Jeden z regionów zna na podstawie własnych wędrówek.

Zna organizacje społeczne i państwowe, zajmujące się turystyką i krajoznawstwem.

Zna obowiązujące przepisy finansowo-gospodarcze, sanitarne i prawne, dotyczące turystyki i obozownictwa.

10. Zna deklaracje ideowe i statuty ZMS i ZMW. Interesuje się działalnością tych organizacji; potrafi wyjaśnić, dlaczego niezbędny jest wspólny front organizacji młodzieżowych,

C. Warunki przyznania stopnia

1. Jest pełnoletni.
2. Ukończył kurs podharcemistrzowski lub inne równoważne szkolenie i wykazał się przed Komisją Próby wiadomościami wymaganymi w części II próby.
3. Uzyskał w kręgu pracy pozytywną ocenę umiejętności wymaganych w części I próby.

HARCISTRZ — HARCISTRZYNI

A. Warunki otwarcia próby

1. Jest czynnym instruktorem, posiada stopień podharcemistrza. W stopniu tym przynajmniej przez dwa lata pełnił samodzielną, odpowiedzialną funkcję instruktorską.
2. Cieszy się wśród instruktorów dużym autorytetem i zaufaniem. Wyróżnia się w swym środowisku czynną postawą społeczno-polityczną. Posiada uznanie i szacunek w pracy zawodowej.
3. Posiada zawód lub studiuje i daje dowody podwyższania swych kwalifikacji. Wykazuje duży zasób wiadomości z różnych dziedzin i wykorzystuje je w pracy instruktorskiej.
4. Brał udział w szkoleniu instruktorskim przynajmniej na dwóch kursach pełniąc odpowiedzialną funkcję. Wykazuje aktywność w kręgu pracy lub w innym zespole instruktorskim.
5. Wyraził chęć odbycia próby na stopień harcmistrza.

B. Próba

1. Posiada obszerną wiedzę społeczno-polityczną; potrafi na kursach instruktorskich lub konferencjach rzeczowo uzasadnić swe poglądy na zjawiska społeczne, gospodarcze i polityczne zachodzące w jego środowisku, w kraju i na świecie. Szczegółowo zreferuje wybrane zagadnienia ze współczesnej problematyki socjalizmu, wskazując odpowiednią bibliografię. Przeprowadzi na ten temat ciekawe zajęcia w kręgu pracy lub na kursie.
2. Zna rozwój form zorganizowanego wychowania, występujących w różnych okresach historycznych i posiada znajomość wybranych zagadnień pedagogiki społecznej. Wskaże odpowiednią bibliografię i przeprowadzi na ten temat zajęcia z instruktorami.
3. Posiada znajomość historii postępowych ruchów młodzieżowych w Polsce. Zna historię ruchu harcerskiego i potrafi scharakteryzować jej poszczególne okresy z punktu widzenia pedagogicznego i społeczno-politycznego.
4. Zna problemy młodego pokolenia współczesnego świata i sposoby rozwiązywania ich przez ŚFMD. Krótko scharakteryzuje działalność innych międzynarodowych organizacji młodzieżowych, wskazując istniejące między nimi różnice ideowe i polityczne. Zna założenia programowe i metodyczne kilku organizacji dziecięcych i młodzieżowych za granicą, o jednej z nich — zaprzyjaźnionej z nami — opowie dokładnie na podstawie znanej mu literatury. Potrafi w pracy z instruktorami wykorzystać doświadczenia programowe i metodyczne tej organizacji. Posiada znajomość lub uczy się języka obcego.

5. Scharakteryzuje założenia programowe ZHP, określi w nich miejsce programu działania swej chorągwi lub hufca. Zna aktualne problemy ideowe, programowe i metodyczne pracy Związku oraz bierze udział w ich rozwiązywaniu. Na podstawie znajomości sytuacji w swoim i sąsiednich hufcach potrafi w dyskusji z instruktorami ocenić stan realizacji programu działania chorągwi. Wybrane zagadnienie programowe lub metodyczne przedstawi w postaci referatu, artykułu lub innego opracowania na piśmie.

6. Na podstawie literatury oraz praktyki instruktorskiej potrafi scharakteryzować zadania wychowawcze i zasady metodyczne w pracy z poszczególnymi grupami wiekowymi harcerstwa (zuchy, młodsi i starsi harcerze).

7. Wykaże się wiedzą i umiejętnościami w zakresie treści i metod kształcenia instruktorów; opracuje program rocznej działalności kręgu pracy lub programu kursu instruktorskiego. Potrafi poprowadzić w sposób pedagogicznie uzasadniony zajęcia z instruktorami w dziedzinie zagadnień społeczno-politycznych, pedagogicznych, metodycznych. Umie organizować życie towarzyskie i kulturalne instruktorów.

8. Posiada wiadomości i umiejętności umożliwiające pracę z instruktorami w określonej dziedzinie nauki, techniki lub kultury, np. literatura, film, plastyka, agrotechnika, motoryzacja, radiotechnika. Zdobył w

tym zakresie uprawnienia wyższego stopnia (lub w innej dziedzinie) niż w trakcie próby na stopień podharcmistra.

9. Orientuje się w problematyce jednej z form współpracy społeczeństwa z harcerstwem, np. rad lub kół przyjaciół harcerstwa, rad gospodarczych przy przedsiębiorstwach harcerskich.

10. Zna ogólne przepisy dotyczące gospodarczej działalności Związku; wskaże kilka ciekawych i wychowawczych przejawów tej działalności które zaobserwował lub chciałby wprowadzić do życia Związku. Posiada wiadomości i umiejętności niezbędne do prowadzenia prawidłowej gospodarki.

11. (W tym miejscu kandydat formułuje i po uzgodnieniu z komisją prób wpisuje jeszcze jeden punkt próby, który odzwierciedla jego specjalne zainteresowania).

C. Warunki przyznania stopnia

1. Uzyskał przynajmniej dwukrotnie pozytywną ocenę komisji wizytującej prowadzone przez niego szkolenie instruktorów.

2. Brał udział w kursie (konferencji) na poziomie harcistrzowskim.

3. Uzyskał ze strony Komisji Prób pozytywną ocenę umiejętności i wiadomości wymaganych w próbie.

»ZRÓB TO SAM«

to tytuł serii książeczek do majsterkowania, przeznaczonych dla zespołów, bądź też do pracy indywidualnej. Dotychczas ukazały się:

K. HANULAK: DINGHY ZA TRZY GROSZE.

A. GLASS: JAK BUDOWAĆ RAKIETY.

J. WĘGRZYNOWICZ: SŁYSZYMY NIESŁYSZALNE...

Cena każdego tomiku — zł 3,50.

W najbliższym czasie ukażą się: Elektryczna ręka, Fotografujemy pod wodą, Latawce, Mój rower, Najprostszy aparat fotograficzny, Z lornetki — teleskop itp.
Do nabycia w kioskach „Ruchu“, księgarniach „Domu Książki“, składnicach CSH oraz w Wydawnictwie Harcerskim.

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
GŁÓWNA KWATERA HARCERSTWA

Warszawa, dnia 15.IV.1960 r.

ROZKAZ L. 7/60

(I Rozkaz specjalny o organizacji Harcerskiej Akcji Letniej 1960)

1. Zbliża się lato 1960 roku. Jak co roku — odbędą się obozy, kursy i kolonie, podejmą prace letnie zastępy i drużyny, nie wyjeżdżające na obozy, wciągają do wspólnej pracy i zabawy dzieci i młodzież nie należące do Harcerstwa. Przygotowania do tegorocznej akcji letniej — w przeciwieństwie do lat ubiegłych — rozpoczęte zostały jesienią ubiegłego roku. Pozwala to nabrać pewności, że Harcerska Akcja Letnia 1960 roku będzie lepiej zorganizowana, że jeszcze szerzej zostaną podjęte przez obozy ważne zadania społeczne, że znacznie zwiększymy ilość grup prowadzących pracę harcerską w miejscach swojego zamieszkania.

2. Harcerska Akcja Letnia 1960 r. dzielić się będzie na dwa podstawowe człony:

- Harcerską Akcję Obozową (HAO-60),
- kampanię „Harcerskie Lato“ (HALA-60) dla harcerzy nie wyjeżdżających na obozy.

Z Harcerskiej Akcji Obozowej wydzieliła się, jako centralno-terenowe, akcje wyodrębnione:

- Harcerską Akcję „Grunwald“ (HAG), grupującą wszystkie harcerskie obozy, biorące udział w Młodzieżowym Zlocie Grunwaldzkim na Warmii i Mazurach;
- MALTA-60, tegoroczną międzynarodową akcję letnią Związku Harcerstwa Polskiego.

3. Program Harcerskiej Akcji Letniej 1960 roku winien być kontynuacją całorocznego programu działania chorągwi i hufców. Program obozu winien być tak ułożony, aby nie stanowił oderwanej całości, lecz był częścią całorocznego planu pracy drużyny — podsumowaniem minionego roku harcerskiego i początkiem nowego.

Szczególnie ważna jest kontynuacja tych kierunków działalności społecznej, które stykają drużyny z problemem postaw ludzkich, zmuszają do dokonywania wyboru własnej postawy, pozwalają lepiej rozumieć sens procesów społecznych zachodzących w naszym kraju, kształtować poglądy ideowo-polityczne i moralne, zdobywać podstawy światopoglądu. Do takich kierunków należały wszystkie nasze poczynania, kiedy kierowaliśmy społeczną aktywność harcerską do walki o upowszechnienie kultury — przeciwko zacofaniu i przesadom, o wyższą kulturę życia codziennego i oświatę sanitarną, przeciwko obojętności na nieporządku, brud, nieprzestrzeganie elementarnych zasad higieny, o zastosowanie elementarnych urządzeń technicznych, przeciwko nieufności do wszelkiego postępu, o rozwiązywanie miejscowych potrzeb i trudności własnym społecznym wysiłkiem przeciwko sobkostwu, obojętności i czekaniu „kiedy państwo to wreszcie załatwi“.

Wyniki wychowawcze w kształtowaniu postawy ideowo-moralnej osiągaliliśmy jednak tylko wtedy, kiedy te zadania realizowały drużyny i poszczególni harcerze jako swoje własne. Dlatego chcemy, aby nastąpiło dalsze pogłębienie prac programowych, wyraża-

jące się w świadomym w całej pełni podejmowaniu zadań przez drużyny.

Kryterium oceny dobrego obozu powinno stanowić nie tylko samo podjęcie zadań społecznych przez obóz, ale stwierdzenie na ile świadomie zostały podjęte te zadania, na ile program obozu jest własnym programem wszystkich jego uczestników. Harcerska Akcja Letnia 1960 roku powinna się przyczynić do tego, aby w przyszłym roku harcerskim programy działania hufców stały się wspólnymi programami harcerzy i instruktorów.

4. Rok 1960 jest pierwszym rokiem obchodów Tyśiąclecia Państwa Polskiego. W roku tym szczególnie akcent w obchodach i imprezach organizowanych przez społeczeństwo zostaje położony na uroczystości związane z 15-leciem powrotu do Polski ziem zachodnich i północnych oraz 550 rocznicą wielkiego zwycięstwa pod Grunwaldem. Nasz udział w obchodach Milenium zadokumentujemy w czasie lata 1960 roku nasileniem prowadzonej w latach ubiegłych działalności na rzecz Ziemi Zachodnich oraz masowym uczestnictwem w Młodzieżowym Zlocie Grunwaldzkim na Warmii i Mazurach i wspólnej społecznej działalności młodzieży wszystkich bratnich organizacji dla Ziemi Warmińsko-Mazurskiej.

Chcemy, podobnie jak w latach ubiegłych, wnieść konkretny wkład w popularyzację polskiej przeszłości i osiągnąć XV-lecie na ziemiach zachodnich i północnych, przyczyniać się do ich aktywizacji kulturalnej i gospodarczej oraz do przyspieszania procesów integracji różnych grup ludności.

Chcemy, aby harcerze zamieszkali na tych Ziemiach czuli się ich aktywnymi współgospodarzami, harcerze z Polski centralnej coraz lepiej je poznawali, wiązali z nimi swoje życiowe perspektywy.

5. Pragniemy, aby hasła Zlotu Grunwaldzkiego zostały jak najszerszej podjęte przez wszystkie obozy i grupy „Harcerskiego Lata“ w całej Polsce. Powinno się to wyrażać szczególnie w masowym podjęciu zadań zawartych w programie zlotowym oraz we wspólnym organizowaniu społecznej działalności przez nasze obozy i grupy młodzieży z bratnich organizacji. Komendy ZHP i obozy winny zwracać się do instancji, grup działania i kół bratnich organizacji, proponując wspólny udział w naszych inicjatywach programowych. Równocześnie gorąco popieramy inicjatywę Związku Młodzieży Socjalistycznej organizowania Terenowych Ochotniczych Hufców Pracy młodzieży szkolnej, które wezmą udział w pracach komunalnych. Wspólnie z ZMS powinniśmy podjąć trud organizowania hufców.

Wzywamy drużyny starszej młodzieży harcerskiej do jak najszerszego udziału w pracach hufców.

6. W najbliższych dniach wiosennymi manewrami technicznymi rozpoczynamy podjętą przez Związek

ofensywę techniczną. Harcerska Akcja Letnia niech będzie jej dalszą kontynuacją. Powinno się to wyrażać w wykorzystaniu na obozach wszystkich środków technicznych, którymi dysponuje Związek. Należy przy tym zadbać, aby sprzęt był obsługiwany przez samych uczestników obozów i wykorzystywany jako pomoc w realizacji podjętych zadań. Byłoby też rzeczą pożyteczną, gdyby poszczególne komendy chorągwi popularyzowały urządzenie obozów na coraz wyższym poziomie technicznym.

Wprowadzając na obozy w szerszym zakresie środki techniczne należy ściśle przestrzegać zasad bezpieczeństwa w ich zastosowaniu i obsłudze. Dotyczy to zwłaszcza urządzeń i instalacji elektrycznych.

7. Uzyskane już doświadczenia pozwalają na dalszą decentralizację akcji obozowej. Coraz więcej drużyn organizuje własne obozy, w oparciu o środki przez siebie gromadzone. Świadczy to o umacnianiu się organizacyjnym drużyn, o wzrastającej ich aktywności, o zdobywaniu przez drużyny coraz mocniejszej pozycji w społeczeństwie.

Realizacja tego postulatu musi być jednak uwarunkowana tymi elementami, które pozwolą mieć pewność, że wszelkie cechy dobrego obozu zostaną zachowane. Tak więc niezbędnymi warunkami wydania przez komendę chorągwi zezwolenia na organizację obozu winny być: opracowany wspólnie z młodzieżą program obozu, należyte materialne i finansowe zabezpieczenie obozu, właściwy dobór uczestników, a przede wszystkim odpowiednia ilość kwalifikowanej kadry instruktorskiej.

Wychodząc z tych założeń, słusnie będzie stwierdzić, że w ubiegłym roku uzyskaliśmy chwilowe maksimum ilościowe naszych obozów. W bieżącym roku winniśmy w zasadzie dążyć do utrzymania ilości uczestników z roku ubiegłego, a zwrócić za to szczególną uwagę na jakość obozów.

Tegoroczna kwalifikacja obozów nie może mieć charakteru formalnego. Kwalifikująca komenda winna dokładnie skontrolować czy zostały dopełnione wszystkie warunki dobrego przygotowania obozu. Pomocna w tym względzie będzie nowa instrukcja o organizacji obozów.

Sprawą istotną dla należytego przygotowania obozów jest też odpowiednie wyszkolenie kadry. Dlatego komendy chorągwi winny w okresie przygotowawczym zwrócić dużą uwagę na organizację odpowiednich kursów i konferencji o pracy obozów.

8. Szczególną uwagę należy zwrócić także na dobór uczestników. Niech na naszych obozach znajdzie się młodzież miejska, która bardzo potrzebuje odpoczynku poza miastem: w lesie i nad wodą — na świeżym, zdrowym powietrzu. Niech na obozach i w zastępach „Harcerskiego Lata” znajdzie się młodzież wiejska, która dotąd za mało uczestniczyła w harcerskich wyprawach.

W ubiegłych latach spotykaliśmy wypadki skrzywienia składu socjalnego naszych obozów. Było to uwarunkowane przede wszystkim wysoką odpłatnością indywidualną uczestników oraz niedostatecznymi staraniami niektórych komend chorągwi o uzyskanie odpłatności z akcji socjalnej zakładów pracy. Należy tego uregulowania wymagają więc sprawy finansowe.

Winna być przestrzegana zasada, aby z dotacji państwowej przeznaczono na jednego uczestnika nie mniej, aniżeli 200 zł, zaś odpłatność uczestnika nie przekraczała 200 zł, a w zasadzie utrzymywała się ok. 140 zł. (dotyczy to harcerzy, którym przysługuje prawo do ulgowych opłat za udział w koloniach oraz harcerzy wiejskich).

Należy również dopilnować, aby **wszystkie obozy** były finansowo zabezpieczone, w szczególności aby nie zachodziły już więcej przypadki wyjazdu obozu nie posiadającego odpowiednich środków finansowych.

Zwracam uwagę drużynowym i hufcowym, że niedopuszczalne jest zdobywanie środków finansowych na obozy za pośrednictwem zbiórek ulicznych itp. Tego rodzaju postępowanie nie licuje z godnością Związku.

9. Znacznie większą uwagę chcemy zwrócić na kwalifikację zdrowotną harcerzy i zuchów wyjeżdżających na obozy i kolonie. Uważamy za nie wystarczające dotychczasowe badania młodzieży przez lekarzy szkolnych. Komendy chorągwi powinny się zwrócić do Wojewódzkich Poradni Sportowo-Lekarskich w sprawie przebadania wszystkich uczestników harcerskich obozów przez ich powiatowe placówki, dysponujące specjalistyczną kadrami lekarską. Można liczyć, że w wyniku rozmów prowadzonych z Centralną Poradnią propozycje będą życzliwie przyjmowane.

10. Poważnie należy rozszerzyć zasięg nieobozowych form harcerskiego wypoczynku letniego. W tym roku „Harcerskie Lato” obejmie organizowane już po raz trzeci „Łało Wiejskich Drużyn-60” i po raz pierwszy — „Wakacje Drużyn Miejskich-60”. Tegoroczna „Wyprawa Tysiąca Przygód” „Świata Młodych” będzie stanowiła propagandowo-programowe wsparcie obu akcji, a także samodzielną akcją dla samoorganizujących się grup.

Obie akcje, jak również WTP skupiać będą zuchów i harcerzy oraz młodzież niezorganizowaną, odpowiadającą tym grupom wiekowym. Dla dzieci młodszych inspirować będą ponadto zajęcia letnie redakcje „Świerszczyka” i „Plomyczka”.

Dla sprawnego pokierowania „Harcerskim Latem” należy jak najszybciej powołać we wszystkich hufcach pełnomocników HALA-60 i przydzielić im pewne fundusze na finansowe wsparcie działalności grup biorących udział w akcji nieobozowej.

11. Chcielibyśmy, aby nastąpiło znacznie ściślejsze powiązanie pracy obozów z grupami biorącymi udział w „Harcerskim Lecie”.

Obozy powinny inspirować powstawanie grup pracujących formami nieobozowymi, a także wciągać do wspólnego działania już istniejące takie grupy.

Wskazane jest wykorzystanie przez obozy materiałów programowych akcji nieobozowych. **Wszyscy komendanci obozów (szczególnie drużyn młodszoharcerskich) winni zapoznać się z zestawem zadań HALA-60.** Wybór z tego różnorodnego zestawu zadań odpowiadających kierunkom działania zawartym w programie chorągwi i hufca może sprzyjać lepszemu opracowaniu programów obozów.

Po powrocie z obozów należy kontynuować dalej pracę harcerską w oparciu o materiały akcji nieobozowych. Program „12-tego miesiąca” należy opracowywać jeszcze przed zakończeniem obozu.

12. W akcji letniej nie możemy zapominać równocześnie o konieczności dalszego kształcenia drużynowych. Dlatego słuszne jest, aby w czasie wakacji już 1960 organizować kursy, koncentrując się jednak na szkoleniu kandydatów na drużynowych. Wobec zwyczajowego nasilenia akcji młodzieżowej w lipcu, akcję szkoleniową należy lokalizować w sierpniu.

13. Harcerską Akcją Letnią 1960 kieruje Główna Kwatera Harcerstwa poprzez swojego Pełnomocnika do spraw Harcerskiej Akcji Letniej 1960.

Pełnomocnikiem do spraw HALA-60 mianuję hm. Jerzego Majkę.

W celu ogólnej koordynacji i kierowania akcjami obozowymi ustanawia się Komendę Harcerskiej Akcji Obozowej, zlecając jej kontrolę przygotowań i przebiegu akcji obozowej.

Komendantem HAO-60 mianuję hm. Andrzeja Ferstena.

W celu ogólnej koordynacji i kierowania akcjami nieobozowymi ustanawia się Sztab „Harcerskiego Lata-60.”

Szefem Sztabu HALA-60 mianuję hm. Franciszka Mleczkę.

Pełnomocnik do spraw HALA-60 powoła w porozumieniu z Komendantem HAO-60 i Szefem Sztabu HALA-60, składy Komendy i Sztabu.

14. Mianuję w Komendzie Harcerskiej Akcji „Grunwald” Kierownictwo w następującym składzie:
Komendant Akcji hm. Jacek Węgrzynowicz
Z-ca Komendanta — hm. Mieczysław Kłos

Z-ca Komendanta i Komendant Służb — hm. Jerzy Biliński

Z-ca Komendanta Służb i Kwatermistrz Akcji — phm. Stanisław Dembowski

Szef Sztabu — phm. Zbigniew Cendrowski

Szef Pełnomocników i Lokalizacji — hm. Andrzej Fersten

Członek Komendy „Obozu Jedności” — hm. Jerzy Majka

Szef Rajdu, Biwaku i Manifestacji — hm. Zygmunt Dąbrowski

Szef Delegacji — hm. Leszek Leszczyński

15. Mianuję Sztab MALTA-60 w następującym składzie:

Komendant — hm. Romana Boniecka-Goldberg

Z-ca Komendanta — phm. I. Jaskłowska

Z-ca Komendanta — phm. S. Sawińska

Członek Sztabu — hm. W. Kosmala

Komendant MOP — hm. A. Kiewicz

Członek Sztabu — hm. J. Biliński

Członek Sztabu — S. Tanczer

Księgowy — S. Kamiński

Kwatermistrz — H. Klekot

16. Zatwierdza się jako obowiązujące i podaje do wiadomości i wykorzystania:

a) „Instrukcję o organizacji obozów, kursów i kolonii harcerskich”, stanowiącą załącznik nr. 1 do niniejszego rozkazu.

b) Harcerska Akcja „Grunwald” — załącznik nr. 2 do niniejszego rozkazu.

c) „Wytoczne w sprawie udziału ZHP w organizowaniu Terenowych Ochotniczych Hufców Pracy”, stanowiące załącznik nr. 3 do niniejszego rozkazu.

d) „Regulamin i zestaw zadań programowych Harcerskiego Lata-60”, stanowiący załącznik nr. 4 do niniejszego rozkazu.

17. Polecam zapoznać z treścią rozkazu wszystkich komendantów obozów i szefów „HALA-60”.

Czuwaj!

Naczelnik Harcerstwa
(—) Zofia Zakrzewska, hm.

Druhu Instruktorze!

Już jest w sprzedaży, niezbędny w Twojej pracy Instruktorskiej

ZBIÓR REGULAMINÓW ZHP Cz. 1

S. 404, zł 18.—

„Zbiór regulaminów powinien stać się własnością wszystkich instruktorów i instancji. Bez znajomości podstawowych dokumentów Związku nie można bowiem prawidłowo kierować organizacją... (Ze wstępu Zastępcy Naczelnika Harcerstwa hm. W. Jaskota).

*

Żądaj w księgarniach „Domu Książki”, składnicach CSH lub bezpośrednio w Wydawnictwie Harcerskim.

Załącznik nr 1
do Rozkazu GKH L. 7/60
z dn. 15.IV.1960 r.

INSTRUKCJA

O ORGANIZACJI OBOZÓW, KURSÓW I KOLONII HARCERSKICH

I.

1. Instrukcja niniejsza ustala ramowe zasady organizacji harcerskich obozów, kursów i kolonii.
2. Obozem harcerskim nazywamy jednostkę akcji letniej lub zimowej skupiającą młodzież harcerską, organizującą sobie własnymi siłami program, zakwaterowanie i wyżywienie, usytuowaną w zasadzie pod namiotami (w lecie).
3. Kolonią nazywamy jednostkę akcji letniej lub zimowej, skupiającą suchów lub młodszą młodzież harcerską, w której samoobsługa uczestników ma zakres ograniczony i korzysta się z pomocy personelu obsługowego. Kolonie sytuowane są w budynkach.
4. Kursem nazywamy obóz lub kolonię, którego program ma charakter szkolenia funkcyjnych lub instruktorów.
5. W przypadku, gdy w dalszym ciągu niniejszej instrukcji użyte będzie tylko określenie „obóz” należy pod tym pojęciem rozumieć także „kurs” i „kolonię”, o ile nie poczyniono odpowiedniego zastrzeżenia.

II.

1. Obozem harcerskim jest taki obóz, który:
 - a) realizuje założenia programowo-wychowawcze Związku Harcerstwa Polskiego,
 - b) pracuje metodą harcerską,
 - c) stosuje obowiązujące instrukcje i prowadzi dokumentację ustaloną dla obozów harcerskich,
 - d) w zasadzie zrzesza uczestników, będących członkami Związku Harcerstwa Polskiego,
 - e) został zatwierdzony przez władzę harcerską.
2. Za obóz harcerski może być uznany także taki obóz, który wprowadzie zrzesza uczestników — nieharcerzy, ale zaspokaja postanowienia pkt. 1 a), b), c), e) i w każdym razie kierowany jest przez instruktora harcerskiego.
3. Obozy dzielą się na:
 - a) stałe i wędrownie,
 - b) letnie i zimowe, czyli zimowiska.
4. Ustala się następujące ramowe normy ilościowe dla jednego obozu:
 - a) obóz stały letni:
 - co najmniej 14, najwyżej 40 uczestników
 - co najmniej 10, najwyżej 42 dni
 - b) obóz wędrowny letni:
 - co najmniej 7, najwyżej 20 uczestników
 - co najmniej 7, najwyżej 30 dni
 - c) obóz stały zimowy:
 - co najmniej 10, najwyżej 30 uczestników
 - co najmniej 7, najwyżej 30 dni

- d) obóz wędrowny zimowy:
 - co najmniej 7, najwyżej 15 uczestników
 - co najmniej 5, najwyżej 14 dni.
5. Ustala się ramowo dolne granice wieku uczestników obozów:
 - a) w obozach stałych — 11 lat
 - b) w obozach wędrownych — 14 lat
 - c) w obozach wędrownych zimowych — 15 lat
 - d) w koloniach — 8 lat.
6. a) Obozy mogą być prowadzone wyłącznie przez instruktorów harcerskich.
- b) w przypadku, gdy komendantem obozu jest niepełnoletni instruktor, na jednostce nadrzędnej dla zainteresowanego obozu ciąży obowiązek dopilnowania, aby przez cały czas trwania obozu brał w nim udział pełnoletni opiekun, na którym w takim przypadku ciąży pełna odpowiedzialność za bezpieczeństwo uczestników.

7. Obozy organizuje się w zasadzie jednorodnjowe. Mogą być również koedukacyjne. W przypadku organizowania obozu koedukacyjnego ciąży na właściwej jednostce nadrzędnej obowiązek dopilnowania, aby w skład kadry tego obozu weszli instruktorzy z dużym doświadczeniem pedagogicznym. Przy organizacji obozu koedukacyjnego należy również zwrócić szczególną uwagę na odpowiedni dobór terenu i warunki sanitarno-higieniczne itp.

8. a) Obóz jest podstawową jednostką organizacyjną zarówno w sprawach prowadzenia dokumentacji określonej niniejszą instrukcją, jak i w sprawach ewidencyjno-statystycznych.

b) Inny podział organizacyjny, jak np. podobozы lub zgrupowania obozów itp., jest podziałem pomocniczym i pozostawia się go do decyzji komend chorągwi i hufców.

III.

1. W celu prawidłowej organizacji obozu należy przeprowadzić:

- a) pierwszy zwiad kwatermistrzowski — najpóźniej na 7 m-cy przed rozpoczęciem obozu,
 - b) drugi zwiad kwatermistrzowski — najpóźniej na 3 m-ce przed rozpoczęciem obozu.
2. Pierwszy zwiad kwatermistrzowski ma na celu:
- a) wybór zadań społecznych, które podejmą uczestnicy obozu,
 - b) wybór miejsca pod przyszły obóz,
 - c) dokonanie wstępnych czynności organizacyjnych, w szczególności zgłoszenia w terenowych: komendzie hufca i chorągwi, nadleśnictwie i inspektoracie oświaty.
3. Drugi zwiad kwatermistrzowski ma na celu:
- a) konfrontację zamierzeń programowych z miej-

scowymi warunkami oraz nawiązanie współpracy z miejscowym społeczeństwem,

b) ostateczną lokalizację obozu,

c) ostateczne załatwienie formalności i zawarcie umów, a mianowicie:

— uzyskanie zezwolenia na rozbić obozu — z terenowej komendy chorągwi harcerstwa,

— uzyskanie zezwolenia na rozbić obozu — z terenowego nadleśnictwa i od właściciela terenu,

— zarejestrowanie obozu w terenowym inspektoracie oświaty,

— zarejestrowanie obozu w terenowej stacji sanitarno-epidemiologicznej,

— zgłoszenie obozu w terenowym wydziale handlu PRN,

— zawarcie umów na dostawę żywności, słomy, cegły itp.

— zabezpieczenie obozowi pomocy lekarskiej i sanitarnej,

— zabezpieczenie transportu uczestników i sprzętu na obóz i z obozu,

4. Dla obozów zimowych obowiązuje przeprowadzenie jednego zwiadu kwatermistrzowskiego — na 2 miesiące przed rozpoczęciem obozu.

5. Dla obozów zimowych, obozów wędrownych — letnich i zimowych, kursów i kolonii obowiązuje uzyskanie zezwoleń i rejestrowanie jak w pkt. 3 b), z wyłączeniem niektórych czynności — w zależności od specyfiki obozu; w każdym razie na organizatorze obozu ciąży obowiązek uzyskania zezwolenia od terenowej komendy chorągwi i właściciela terenu, zarejestrowanie w terenowym inspektoracie oświaty, powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej, zabezpieczenie opieki lekarskiej i sanitarnej,

6. Organizator obozu obowiązany jest ponadto:

a) dokonać rezerwacji miejsc na przejazd środkami PKP w terminie ustalonym przez władze PKP,

b) ubezpieczyć uczestników i kadrę obozu w Państwowym Zakładzie Ubezpieczeń — najpóźniej na 5 dni przed wyjazdem na obóz,

c) pobrać od uczestników obozu:

— pisemne zezwolenie od rodziców lub prawnych opiekunów na udział w obozie — najpóźniej na 30 dni przed wyjazdem na obóz,

— zaświadczenie o badaniu lekarskim wraz z dowodem szczepienia ochronnego przeciwko błonicy i durowi brzuszemu — najpóźniej na 15 dni przed wyjazdem na obóz,

— zaświadczenie z macierzystej stacji sanitarno-epidemiologicznej na dowód, że uczestnicy nie chorowali zakaźnie w okresie 3 tygodni przed rozpoczęciem obozu — najpóźniej na 5 dni przed wyjazdem na obóz,

d) sporządzić budżet obozu i zabezpieczyć finanse na pokrycie wszystkich kosztów związanych z organizacją i prowadzeniem obozu,

e) zapewnić jedzenie i picie na czas przejazdu na obóz (i z obozu) oraz przynajmniej pierwsze 3 dni pobytu na obozie,

g) przeprowadzić zbiórkę gotowości uczestników obozu.

7. Na organizatorze obozu ciąży obowiązek złożenia drogą służbową do komendy chorągwi:

— raportu przedobozowego

— kwestionariusza lokalizacyjnego

— programu pracy obozu.

Terminarz składania tych dokumentów określają komendy chorągwi.

8. Kwalifikuje obóz i ostateczne zezwolenie na jego zorganizowanie wydaje macierzysta komenda chorągwi harcerstwa. Przed wydaniem zezwolenia obowiązana jest komenda chorągwi dokładnie rozpatrzyć raport przedobozowy, kwestionariusz lokalizacyjny i program pracy obozu oraz przeprowadzić kontrolę wykonania innych obowiązujących przygotowań do obozu. Kwalifikując obóz komenda chorągwi zalicza go jednocześnie do kategorii obozów, kolonii lub kursów.

9. Komenda chorągwi ustala również we własnym zakresie inne szczegółowe zasady organizacji swojej akcji obozowej, a także zasady organizacji zgrupowań.

10. Dla obozów organizowanych przez komórki Głównej Kwatery Harcerstwa zezwolenia wydają upoważnione komórki GKH.

IV.

1. Niezwłocznie po przybyciu na obóz obowiązany jest komendant obozu zawiadomić o jego rozpoczęciu następujące jednostki:

- Główną Kwaterę Harcerstwa,
- macierzystą komendę chorągwi,
- terenową komendę chorągwi,
- terenowy inspektorat oświaty.

2. W szczególnych przypadkach należy dodatkowo zawiadomić o przybyciu na obóz takie jednostki, jak: powiatową stację sanitarno-epidemiologiczną, najbliższy posterunek MO, jednostkę Wojsk Ochrony Pogranicza, Urząd Morski itp. Dotyczy to zwłaszcza przypadków pobytu nad morzem, w pasie pogranicznym itp.

3. a) W ciągu trwania obozu obowiązuje prowadzenie na bieżąco następującej dokumentacji:

- książki pracy obozu harcerskiego
- książki finansowej obozu harcerskiego wraz z dowodami finansowymi
- książki inwentarzowej obozu harcerskiego
- kartoteki magazynu żywnościowego
- zapotrzebowań żywnościowych,

b) W aktach obozu obowiązuje przechowywanie pełnej dokumentacji obozowej (rozdz. III. pp. 3 i 6 niniejszej Instrukcji)

c) Ponadto zaleca się prowadzenie kroniki obozu.

4. W dniu powrotu z obozu komendant obowiązany jest przesłać meldunek o zakończeniu obozu do:

- Głównej Kwatery Harcerstwa
- macierzystej komendy chorągwi harcerstwa.

5. Niezwłocznie po zakończeniu obozu, najpóźniej jednak w ciągu 10 dni obowiązany jest komendant obozu przedstawić jednostce nadrzędnej:

- raport pobożowy
- rozliczenie finansowe
- metrykę terenu obozowego
- książkę pracy obozu harcerskiego.

V.

1. Za właściwą organizację obozu, jego prowadzenie i reprezentację, bezpieczeństwo uczestników i pracę programową ponosi pełną odpowiedzialność komendant obozu.
2. Do pomocy w organizacji obozu i jego prowadzeniu powołuje komendant kadre obozową, w skład której winni wchodzić:
 - oboźny
 - kwatermistrz
 - instruktorzy spoczynności.
3. W miarę potrzeby powołuje komendant obozu swego stałego zastępcę.
4. a) W każdym obozie winna działać rada obozu.
b) Radę obozu zwołuje komendant obozu.
c) W skład rady wchodzi: członkowie kadry i zastępowi (funkcyjni).
5. W przypadkach szczególnych zwołuje komendant „krąg obozowy“, w skład którego wchodzi wszyscy uczestnicy obozu.

6. Szczegóły co do praw i obowiązków komendanta, kadry obozowej, zastępców, służby i warty, trybu działania rady i kręgu obozowego ustala regulamin obozu.

VI.

1. Wzory obowiązujących druków oraz szczegółowe instrukcje, dotyczące bezpieczeństwa na obozie, warunków sanitarnych, finansowania i rozliczania, pracy wizytatorów, szczegółowych terminarzy, trybu składania planów i sprawozdań itp. ustalają upoważnione komórki GKH.

2. Komendy chorągwi upoważnia się do wydawania we własnym zakresie instrukcji wykonawczych w sprawach programowych i organizacyjnych obozów.

VII.

Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe instrukcje i zarządzenia w sprawach obozów.

NOWOŚCI WYDAWNICTWA HARCERSKIEGO

Ostatnio ukazały się i są już w sprzedaży

1. J. Andrusikiewicz: HARCERSKIE OBOZY WĘDROWNE. 1960, s. 202, zł 16,00
2. S. Borowiecki, J. Domagalik. ASTROEKSPEDYCJA. 1959, s. 176, zł 10,00
3. W. Chotomska: PRZEBIERAŃCY. 1960, s. 136, zł 10,00
4. Z. Dąbrowski, W. Kozak: RM-1 STARTUJE. 1959, s. 128, zł 13,00
5. J. Kawka: SPORT W DRUŻYNIE. 1960, s. 208, zł 12,50
6. KRAMIK ROZMAITOŚCI. 1960, s. 154, zł 10,00
7. KSIĄŻECZKA ZASTĘPU. Wyd. 2. 1960, s. 92, zł 2,50
8. KSIĄŻKA PRACY DRUŻYNY. Wyd. 2. 1960, s. 112, zł 5,00
9. NASZ ZJAZD. 1959, s. 316, zł 10,00
10. OCHOTNICZKA-MŁODZIK. 1959, s. 128, zł 6,50
11. M. Siemieński, S. Słysz: ZUCHY W TWOJEJ WSI I MIASTECZKU. 1960, s. 112, zł 8,00
12. S. Sosnowski: Z KSIĄŻKĄ DO LUDZI. 1959, s. 120, zł 8,50
13. S. Sosnowski, J. Stykowski. SAKWA WŁÓCZYKIJA. 1959, s. 320, zł 15,00
14. TROPICIELKA-WYWIADOWCA. 1960, s. 160, zł 6,50
15. W DRUŻYNIE ZUCHÓW. 8 części. 1959—1960. Cena tomu zł 9,00
16. WALTEROWCY. 1959, s. 144, zł 10,00
17. M. Zimiński: SZATAŃSKA KSIĘGA. 1959, s. 120, zł 8,00.

DRUHOWIE INSTRUKTORZY! Żądajcie wszystkich wyżej wymienionych książek w miejscowej księgarni „Domu Książki“ lub składnicy CSH, które zobowiązane są do posiadania stałe na składzie pełnego asortymentu naszych wydawnictw. W wypadku braku potrzebnej Wam książki, piszcie pod adresem: Wydawnictwo Harcerskie, Warszawa, ul. Konopnickiej 6. Zamówienie Wasze zrealizujemy za zaliczeniem pocztowym, po doliczeniu kosztów porta.

Załącznik nr 2
do Rozkazu GKH L. 7/60
z dn. 15.IV.1960 r.

HARCERSKA AKCJA „GRUNWALD“

1. Organizacja Harcerskiej Akcji „Grunwald“
2. Uczestnictwo Harcerstwa w Młodzieżowym Zlocie Grunwaldzkim

3. Propozycje programowe
4. Skład osobowy Komendy Zlotu i Komendy Harcerskiej Akcji „Grunwald“.

MŁODZIEŻOWY ZLOT GRUNWALDZKI NA WARMII I MAZURACH HARCERSKA AKCJA „GRUNWALD“ Material instrukcyjny Nr 1

zatwierdzam

(-) mgr inż. Jacek Węgrzynowicz, hm.
Komendant H. A. „Grunwald“
Z-ca Naczelnika Harcerstwa

Warszawa 22.IV.1960 r.

(Materiał opracowany w marcu br., opublikowany w dniu 17.III.1960 r.

Zmiany naniesione w trakcie uzgodnień z Komendą Zlotu Grunwaldzkiego i dyskusji z komendantami jednostek zlotowych).

ORGANIZACJA HARCERSKIEJ AKCJI „GRUNWALD“

Spis treści

Część pierwsza

1. Cel niniejszego opracowania
2. Etapy przebiegu H. A. „Grunwald“
3. Uczestnictwo w H. A. „Grunwald“
4. Zarys struktury organizacyjnej.

Część druga

5. Programowanie
6. Kwatermistrzostwo

7. Kontakty z władzami
8. Obozy zlotowe specjalnościowe

Część trzecia (plan przygotowań)

9. Pełnomocnicy powiatowi
10. Sposób ustalania lokalizacji obozów
11. Plan przygotowań programowych
12. Plan ustaleń osobowych
13. Terminy konferencji i odpraw centralnych.

CZYTAJCIE I PRENUMERUJCIE
MIESIĘCZNIK ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

HARCERSTWO

CENA NUMERU ZŁ 5.

PRENUMERATA KWARTALNA ZŁ 15.— PÓŁROCZNA ZŁ 28.— ROCZNA ZŁ 55.— WPLATY KIEROWAĆ NA KONTO PKO WARSZAWA IO/M Nr 1-6-100320. WYDAWNICTWO HARCERSKIE
WARSZAWA, UL. KONOPNICKIEJ 6

ORGANIZACJA HARCERSKIEJ AKCJI „GRUNWALD“

Część pierwsza

1. CEL NINIEJSZEGO OPRACOWANIA

Materiał omawia te sprawy organizacyjne, których ustalenie jest niezbędne dla rozpoczęcia intensywnych przygotowań zarówno w centrali jak i w terenie.

Nie jest celem tego materiału dyskutowanie spraw programowych (omawiane były one ogólnie w notatce z dnia 3.III. 60 r. oraz w liście do komendantów chorągwi z dnia 5.III.60 r.). Jednak w wielu miejscach materiał będzie zahaczał o te sprawy.

Dalsze instrukcje będą przedkładane w miarę postępów prac sztabowych.

2. ETAPY PRZEBIEGU HARCERSKIEJ AKCJI „GRUNWALD“

2. 1. Akcja „Grunwald“ trwa co najmniej 25 dni i dzieli się na następujące etapy:

2. 2. Etap wstępnych prac przygotowawczych — od 1.II. do 31.III.60 r. Opracowanie koncepcji; organizowanie odpowiedniej struktury; uzgadnianie z komendami chorągwi; ogólne założenia programowe; lokalizacja generalna obozów; ustalenie udziału w pracach Komendy Złotu.

2. 3. Etap przygotowawczy — od 1.IV. do 1.V. — przygotowania programowe i organizacyjne w drużynach, hufcach i chorągwiach, szczegółowa lokalizacja obozów.

Szeroka propaganda w całej organizacji, intensywne prace organizacyjne w kierownictwie.

2. 4. Etap realizacji — od 1.V. do 25.VII. — dzieli się na następujące okresy:

2. 4. 1. Okres przedobozowy — 1.V. — 25.VI. — w drużynach, hufcach i chorągwiach przygotowanie transportu, spotkania pożegnane ze społeczeństwem.

Przeniesienie Komendy Akcji w teren realizacji. Wyjazdy grup kwatermistrzowskich akcji, korpusów i zgrupowań.

2. 4. 2. Przejazdy i budowa obozów — 26.VI. — 2.VII. — zakończenie tego okresu zbiega się z najpóźniejszym terminem uroczystego otwarcia obozów w niedzielę 3.VII.

Uwaga: przejazdy powinny być zakończone do 1.VII.

2. 4. 3. Okres obozowy przed zlotem — do 10.VII. — praca wg. programu, wspólna z innymi organizacjami działalność społeczna, działalność kulturalna i propagandowa, ostateczne przygotowania do Złotu.

2. 4. 4. Gwiazdzisty Rajd Grunwaldzki — 11.VII. — 14.VII. — wędrowka określonymi trasami połączona ze zwiedzaniem zabytków, działalnością kulturalną.

Wędrowka, zależnie od długości tras, może trwać 2 do 4 dni. Dnia 14.VII. do godziny 12,00 grupy wędrujące dochodzą i zakładają wspólny biwak w rejonie miejscowości Samin k. Dąbrowna (4 do 7 km od Pól Grunwaldzkich).

2. 4. 5. Złot — 14/15.VII. — 15—16.VII. — wspólny biwak uczestników zlotu, ogniska, pokazy, manifestacja na Polach Grunwaldzkich.

Po południu 14.VII. zawody i imprezy na biwaku harcerskim, wieczorem o 20,00 wielkie ognisko harcerskie nad j. Dąbrowa Wielka.

15.VII. manifestacja na Polach Grunwaldzkich. Na manifestację dojadą te grupy, które nie wezmą udziału w Rajdzie. Po manifestacji ponowny wspólny biwak na poprzednim terenie.

16.VII. powrót do obozów środkami transportu, będącymi w dyspozycji Komendy Złotu.

2. 4. 6. Okres obozowy po zlocie 16.VII. — do końca obozów.

Zakończenie prac społecznych; podsumowanie wyników obozów; likwidacja.

2. 4. 7. Odjazd 21.VII. — 25.VII. — przejazdy powrotne powinny zostać zakończone do 25.VII.

2. 5. Etap likwidacyjny 16.VII. — 31.VII.

Nadzór nad likwidacją akcji na terenach zlotowych i obozów w chorągwiach. Likwidacja w kierownictwie. Etap likwidacji nakłada się w szeregu spraw na etap realizacji.

*
*
*

3. UCZESTNICTWO W HARCERSKIEJ AKCJI „GRUNWALD“.

3. 1. Harcerstwo razem ze Związkiem Młodzieży Socjalistycznej, Związkiem Młodzieży Wiejskiej, Zrzeszeniem Studentów Polskich bierze udział w Młodzieżowym Zlocie Grunwaldzkim podejmując wspólne prace, działalność kulturalną, sportową itp.

Harcerstwo stosuje przy tym formy organizacyjne i programowe, wynikające z charakteru organizacji. Ich wyrazem jest Harcerska Akcja „Grunwald“.

Harcerska Akcja „Grunwald“ jest integralną częścią Młodzieżowego Złotu Grunwaldzkiego i stanowi formę, dzięki której Harcerstwo udokumentuje jedność celów działania polskiej młodzieży.

3. 2. Ustala się następujące formy uczestnictwa jednostek harcerskich w H. A. „Grunwald“.

3. 2. 1. Akcje chorągwiane — duże akcje programowe chorągwi, mające określone zadania programowe i dostosowaną do nich strukturę. Są to:

— akcje chorągwi olsztyńskiej — „Perkoz“, „Kormoran“ i „Bezdroże“;

— akcja chorągwi warszawskiej „WiM“

— akcja chorągwi białostockiej

3. 2. 2. Korpusy chorągwiane — duże wyprawy drużyn i hufców chorągwi na teren wybranych powiatów woj. olsztyńskiego, liczące od 500 do 2000 uczestników. Korpus chorągwiany powinien być rozlokowany na terenie mniej więcej 100 km kw. i będzie pozostawał pod wspólną komendą, której zadaniem będzie przede wszystkim koordynacja programowa. Stopień samodzielności gospodarczej i organizacyjnej każda chorągiew ustali dla swoich obozów.

Korpusy chorągwiane zorganizują Chorągwie:

— **Katowicka, Gdańska, Koszalińska, Olsztyńska, Lubelska, Krakowska, oraz 2 korpusy Chorągwi Mazowieckiej.**

3. 2. 3. Zgrupowania chorągwiane — wyprawy obozowe delegacji poszczególnych chorągwi liczące 100—200 uczestników. Obozy zgrupowania powinny być rozlokowane na sąsiadujących z sobą terenach, tak aby możliwe było wspólne kierowanie programowe.

Zgrupowania chorągwiane zorganizują Chorągwie:

Bydgoska, Kielecka, Łódź m., Łódź woj., Poznańska, Szczecińska, Zielonogórska, Opolska, Rzeszowska, Wrocławska oraz Mazowiecka (obóz wodny).

4. ZARYS STRUKTURY ORGANIZACYJNEJ

4. 1. Ustala się następującą strukturę **Komendy Harcerskiej Akcji „Grunwald”**, która podlega i współdziała z Komendą Główną Złotu.

4. 1. 1. **Komendant i jego zastępcy.**

4. 1. 2. **Komisja programowa** przy komendzie jako organ doradczy.

4. 1. 3. **Grupa dowodzenia** z Szefem Komendy.

Grupa dowodzenia stanowią odpowiednio przeszkolone drużyny i inne jednostki wydzielone.

4. 1. 4. **Szefostwo pełnomocników** — pracuje z hufcowymi powiatów, na terenie których zlokalizowane będą obozy zlotowe.

4. 1. 5. **Szefostwo delegacji chorągwianych** — pracuje z chorągwiami, szczególnie w okresie przygotowawczym.

4. 1. 6. **Szefostwo służb** (żywienie, transport, łączność, zdrowie, służba kwatermistrzowsko-budowlana).

4. 1. 7. **Szefostwo rajdu gwiazdowego, biwaku i manifestacji** — organizuje wędrowkę, biwak i udział w manifestacji.

4. 2. **Komendzie Harcerskiej Akcji „Grunwald”** podlegają:

4. 2. 1. Komendy akcji chorągwianych,

4. 2. 2. Komendy korpusów chorągwianych,

4. 2. 3. Komendy zgrupowań chorągwianych.

4. 3. Strukturę komend wymienionych w p. 4. 2. ustali się w porozumieniu z zainteresowanymi.

4. 4. Strukturę akcji, korpusów i zgrupowań ustali się wg. potrzeb programowych, przyjmując jako

— **jednostkę podstawową — obóz zlotowy — 40—50 uczestników,**

— **jednostkę wyższego szczebla — hufiec zlotowy 200 — 300 uczestników, czyli 4 — 6 obozów.**

4. 5. Strukturę Harcerskiej Akcji „Grunwald” podaje poniższa tabela:

Jedn. I. szczebla	Akcja chorągwianna ok. 2000 harc.	Korpus chor. 500 — 2000 harc.	Zgrup. chorąg. 100 — 200 harc.
Jedn. II. szczebla	W zależności od potrzeb programowych hufiec zlotowy 200—300 harc.	Hufiec zlotowy 200 — 300 harc. (w korpusie 4 — 6 hufców)	Jednostki II szczebla nie przewiduje się
Jedn. III. szczebla	Obóz zlotowy 40 — 50 harc.	Obóz zlotowy 40 — 50 harc. (w korpusie 25—35 obozów)	Obóz zlotowy 40 — 50 harc. (w zgrupowaniu 2 — 5 obozów)

4. 6. Komendy akcji chorągwianych, korpusów i zgrupowań powinny być ściśle powiązane z komórkami wykonawczymi odpowiednich komend chorągwi i odpowiedzialnymi za organizację akcji letniej.

W Komendzie Harcerskiej Akcji „Grunwald” uczestniczy Kierownik Wydziału Obozów GKH.

4. 7. Struktura Komendy Akcji, komend korpusów chorągwianych i komend zgrupowań chorągwianych powinna być dostosowana do potrzeb programowych i w zasadzie odpowiadać strukturze Komendy Harcerskiej Akcji „Grunwald”.

Część druga

(Niektóre założenia szczegółowe)

5. PROGRAMOWANIE

5. 1. Podstawową jednostką programową, to znaczy realizującą założone zadania wychowawcze — jest obóz zlotowy (pkt 4. 4.). Składa się on z 40 — 50 harcerzy, łącznie z kadrą. Obóz zlotowy jest jednorodząjowy.

Do udziału w zlocie należy typować w miarę możliwości całe, normalnie pracujące drużyny, gdyby to było możliwe, w wyniku już istniejącego współzawodnictwa w hufcu.

Drugi wariant to drużyny funkcyjnych z hufca.

Trzeci wariant to kręgi pracy.

Obozowi zlotowemu może być powierzona przez komendę hufca zlotowego, lub komendę wyższego szczebla pełnienie określonej służby na rzecz innych obozów — dotyczy to drużyn specjalnościowych.

5. 2. Hufce zlotowe powinny koordynować pracę obozów zlotowych w zakresie programowym, szczególnie na odcinku działalności społecznej. Hufce zlotowe mogą również otrzymać zadania wynikające z programów jednostek wyższego szczebla.

5. 3. Strukturę programową Harcerskiej Akcji „Grunwald” przedstawia tablica:

5. 3. 1. Komenda Harcerskiej Akcji „Grunwald“

- Ogólne wytyczne programowe wynikające z założeń Młodzieżowego Zlotu Grunwaldzkiego.
- Propozycje kierunków zadań społecznych.

**5. 3. 2. Komendy akcji chorągwianych
Komendy korpusów chorągwianych**

- program akcji, lub program działania korpusów (w nawiązaniu do programów działania chorągwi)
- podział zadań między hufce zlotowe (ewent. obozy zlotowe)
- plan koordynacji i kontroli pracy hufców

5. 3. 3. Komendy zgrupowań chorągwianych

- program działania zgrupowania
- plan współpracy z innymi organizacjami młodz.
- podział zadań pomiędzy obozy zlotowe
- plan realizacji niektórych zadań, np. zadań społecznych
- plan koordynacji kontroli pracy obozów.

5. 3. 4. Hufce zlotowe

- plan realizacji zadań które podejmie hufiec
- plan współpracy z innymi organizacjami młodzieżowymi
- podział zadań pomiędzy obozy zlotowe
- plan koordynacji kontroli pracy obozów

5. 3. 5. Obozy zlotowe

- plan realizacji wszystkich zadań jakie stoją przed obozem.

UWAGA: tablicę należy czytać pionowo w dwóch kolumnach:

punkty: 5. 3. 1.

5. 3. 2.

5. 3. 4.

5. 3. 6.

oraz punkty: 5. 3. 1.

5. 3. 3.

5. 3. 5.

5. 3. 6. Obozy zlotowe

- plan realizacji wszystkich zadań, jakie stoją przed obozem.

6. KWATERMISTRZOSTWO

6. 2. Podstawową jednostką gospodarczą prowadzącą punkty żywienia powinien być w zasadzie hufiec zlotowy (pkt 4. 4.). W jednostce gospodarczej kuchnie mogą być wspólne dla kilku obozów lub przy każdym obozie. Zaopatrzenie i rozliczenia prowadzone są za pośrednictwem jednostek I szczebla. W akcjach chorągwianych, które nie posiadają w swej strukturze hufców zlotowych, jednostką gospodarczą będzie oczywiście obóz zlotowy. Zgrupowania chorągwiane powinny być również jednostkami gospodarczymi.

6. 3. Zadania kwatermistrzostwa Harcerskiej Akcji „Grunwald“ przedstawiamy poniżej:

6. 3. 1. Komenda Harcerskiej Akcji „Grunwald“

- rozlokowanie i zatwierdzenie terenów obozowania,
- nadzór nad właściwym przebiegiem zaopatrzenia w żywność, opał, słomę itd.,
- nadzór nad służbą zdrowia i służbą p. pożarniczą,
- zabezpieczenie łączności centralnej i nadzór nad łącznością jednostek różnych szczebli,
- zorganizowanie i kierowanie rajdami i biwakami w Saminie oraz organizowanie manifestacji 15.VII.,
- zorganizowanie transportu powrotnego z manifestacji do miejsc obozowych,
- rozdział będących w dyspozycji środków jako pomocy dla komend chorągwi,

6. 3. 2. Komendy akcji i korpusów chorągwianych

- szczegółowe rozpoznanie terenu, wybór miejsc obozowych,
- zabezpieczenie punktów zaopatrzenia, zawarcie umów, prowadzenie zaopatrzenia,
- pomoc w zorganizowaniu i nadzór nad transportem samochodowym,
- organizacja służby zdrowia i służby p. pożarniczej,
- zorganizowanie wędrowki do Samina k. Dąbrowna,
- zabezpieczenie funduszy i sprzętu.

6. 3. 3. Komendy zgrupowań chorągwianych

Zadania jak w p. 5. 5. 2. prócz tego:

- prowadzenie punktów żywienia.

6. 3. 4. Hufce zlotowe (ewentualnie obóz zlotowy)

- prowadzenie punktów żywienia.

7. KONTAKTY Z WŁADZAMI

Z uwagi na rozległość akcji konieczne jest ustalenie sposobów kontaktów z władzami administracyjnymi, społeczno-politycznymi, Komendą Młodzieżowego Zlotu Grunwaldzkiego oraz władzami harcerskimi.

7. 1. Do kontaktów w okresie przygotowawczym na szczeblu wojewódzkim i powiatowym z władzami administracyjnymi oraz społeczno-politycznymi, a więc z radami narodowymi, inspektoratami oświaty, komitetami partyjnymi, komitetami bądź zarządami orga-

nizacji młodzieżowych upoważnia się komendy jednostek I szczebla (p. 4. 5.) tj. komendy akcji chorągwianych, komendy korpusów chorągwianych, oraz komendy zgrupowań chorągwianych.

Komendy mogą upoważniać podległe sobie jednostki do występowania w ich imieniu. Upoważnienie musi być wyrażone na piśmie.

7. 2. Do kontaktów w okresie przygotowawczym — z Komendą Młodzieżowego Złotu Grunwaldzkiego bądź Komitetem Grunwaldzkim upoważniona jest tylko Komenda H. A. „Grunwald”.

7. 3. Kontakty z władzami harcerskimi — normalną drogą służbową.

7. 4. Sposoby kontaktów w czasie trwania akcji ustalone będą osobno.

8. OBOZY ZŁOTOWE SPECJALNOŚCIOWE

8. 1. Dla zorganizowania szerokich możliwości programowych, oraz prawidłowego funkcjonowania jednostek konieczny jest udział w H. A. „Grunwald” obozów specjalnościowych.

8. 2. W każdym hufcu złotowym (5—6 obozów złotych) powinny znaleźć się:

- 1 obóz wodniacki,
- 1 obóz lub 2 zastępy służby zdrowia,
- 1 obóz techniczny o różnych kierunkach (w tym przynajmniej 2 zastępy łączności),
- 1 obóz lub 2 sekcje przeciwpożarowe.

Ponadto bardzo pożądanym jest udział drużyn o kierunku kulturalno-artystycznym.

Wykorzystanie obozów specjalnościowych dla wewnętrznych potrzeb zgrupowania jest następujące:

- obozy techniczne dbają o łączność, transport, przygotowują środki transportu do wędrówki,
- obóz zdrowia prowadzi ambulans i izolatę,
- obóz wodny czuwa nad bezpieczeństwem kąpieli,
- obóz kulturalno-oświatowy prowadzi ogniska hufca złotowego itp.

8. 3. Przy Komendzie Akcji, korpusów i zgrupowań powinny znaleźć się obozy dowodzenia, pełniące funkcję łączników, porządkowych itd. Obóz dowodzenia powinien posiadać przynajmniej jeden zastęp łączności i jedną sekcję przeciwpożarową.

Takie same obozy dowodzenia zostaną zorganizowane przy Komendzie Harcerskiej Akcji „Grunwald”.

Część trzecia

(Plan przygotowań)

9. PEŁNOMOCNICY POWIATOWI

9. 1. Komenda Harcerskiej Akcji „Grunwald” posiada w każdym powiecie objętym terenem złotu — swego pełnomocnika (w zasadzie powinien nim być hufcowy).

Do jego obowiązków należy:

9. 1. 1. Sporządzenie wykazu (na mapie powiatu) miejsc nadających się na obozy. Miejsca te należy ogólnie uzgodnić ze stacjami san.-epid. Tereny te należy również uzgodnić z komitetem powiatowym ZMS i zarządem powiatowym ZMW odnośnie terenów, które rezerwują te organizacje.

9. 1. 2. Wskazywanie wolnych miejsc zgłaszającym się kwatermistrzom, służyć radą i ostateczne zatwierdzenie wybranych miejsc.

9. 1. 3. Dopilnowanie uzyskania zaświadczeń ze stacji san.-epid., rejestrowanie terenu u pełnomocnika wczasów, zawarcie umów w instytucji zaopatrującej obóz, w MO, w służbie zdrowia.

9. 1. 4. Przeprowadzanie rozmów z władzami powiatowymi celem ustalenia najważniejszych kierunków prac społecznych. Poinformowanie o tym przybywających kwatermistrzów.

9. 1. 5. Wykonanie zadań podanych przez komendę Harcerskiej Akcji „Grunwald” w zakresie organizacji wędrówki obozów do Grunwaldu.

9. 1. 6. Utrzymywanie stałego kontaktu z Komendą Harcerskiej Akcji „Grunwald”, informowanie o przebiegu kwatermistrzostwa itd.

9. 2. Pełnomocnik powiatowy powinien powołać spośród instruktorów swego hufca fachowców i specjalistów z różnych dziedzin, a szczególnie:

- krajoznawstwa i turystyki,
- zagadnień gospodarczych,
- zagadnień społecznych powiatu.

9. 3. Oprócz tego pełnomocnik powiatowy powinien posiadać pomocników dla wykonywania zadań techniczno-kwatermistrzowskich:

- kwatermistrza,
- łącznościowca z przynajmniej dwoma zastępami łącznościowymi starszych harcerzy.

10. SPOSÓB USTALANIA LOKALIZACJI OBOZÓW

10. 1. Do dnia 10.IV.

Przedstawiciele komend chorągwi (komend akcji, korpusów lub zgrupowań chorągwianych) uzgadniają z pełnomocnikiem powiatowym ogólną lokalizację swoich obozów wg. wskazówek Komendy Harcerskiej Akcji „Grunwald”.

Uzgodnienie to zostaje spisane w 4-ch egzemplarzach, z tego:

- 2 egzemplarze dla komendy chorągwi,
- 1 egzemplarz dla pełnomocnika,
- 1 egzemplarz dla Komendy Harcerskiej Akcji „Grunwald”.

Pełnomocnik narzuci uzgodniony teren na dokładną mapę swojego powiatu (1:100 000). Ta lokalizacja podlega zatwierdzeniu przez Komendę Harcerskiej Akcji „Grunwald”.

10. 2. Do dnia 1.V.

Przedstawiciele hufców bądź obozów złotych (najlepiej wspólnie w ramach jednej akcji, korpusu lub zgrupowania) przeprowadzają pełny wywiad kwatermistrzowski i sporządzają arkusz lokalizacji wg. wzoru obowiązującego w Akcji Letniej.

10. 3. Do dnia 10.V.

Pełnomocnik Powiatowy sporządza szczegółowy plan lokalizacji obozów, będący podstawą do ostatecznego opracowania spraw zaopatrzenia, transportu wewnętrznego itp.

11. PLAN PRZYGOTOWAŃ PROGRAMOWYCH**11. 1. Do dnia 1.IV.**

Komendy chorągwi otrzymują projekt wytycznych Komendy HAG, z którym można będzie zsynchronizować własne programy. Po dokonaniu uzgodnień do dnia 10.IV., wytyczne te zatwierdza Główna Kwatera.

11. 2. Do dnia 20.IV.

Komendy chorągwi (komendy akcji, korpusów i zgrupowań) powinny mieć przygotowane, po rozpoznaniu terenu, obowiązujące projekty programów i planów (wymienione w punkcie 5. 3. 2.* i 5. 3. 3.).

Projekty te, po szczegółowym kwatermistrzostwie, powinny zostać uzgodnione z Komendą H. A. „Grunwald“ do 10.V. W ten sposób do 10.V. zamknięte zostaną sprawy lokalizacji i programowania.

11. 3. Do dnia 20.V.

Komendy jednostek szczebla II i III zakończą planowanie, znaczy opracują i zatwierdzą materiały, wymienione w p. 5. 3., 5. 3. 6. i 5. 3. 5. Najwłaściwsze byłoby opracowanie tych planów na wspólnej kursokonferencji zorganizowanej przez jednostki I szczebla.

12. PLAN USTALEŃ OSOBOWYCH**12. 1. Do dnia 10.IV.**

— Zespół Roboczy GKH, a następnie Komenda H. A. „Grunwald“ powoła pełny skład komórek Komendy, wg. struktury p. 4. 1.,

— Komendy chorągwi zatwierdzą skład komendy akcji, korpusów i zgrupowań chorągwianych. Składy komend należy podać do wiadomości Komendzie H. A. „Grunwald“.

12. 2. Do dnia 1.V.

Zostaną powołane komendy jednostek II i III szczebla. Termin ten zbiega się z terminem zakończenia szczegółowego kwatermistrzostwa (p. 10. 2.) a zatem od sprawnego powołania komend hufców zlotowych i obozów zlotowych zależy dotrzymanie terminu zakończenia kwatermistrzostwa.

12.3. Do dnia 15.V.

Powinien być zakończony dobór młodzieży i ustalony skład obozów zlotowych.

13. TERMINY KONFERENCJI I ODPRAW CENTRALNYCH

13. 1. 22.III. — odprawa komendantów chorągwi — pełnomocników powiatowych.

13. 2. 21.IV. — narada programowa komendantów akcji, korpusów i zgrupowań chorągwianych,

— odprawa kwatermistrzowska — kwatermistrzów akcji, korpusów, zgrupowań chorągwianych.

13. 3. 3.V. — odprawa pełnomocników powiatowych — Komenda Chorągwi w Olsztynie, (sprawy lokalizacji); początek odprawy godz. 17,00.

13. 4. 24—25.V. — Konferencja programowa w Głównej Kwaterze z udziałem komend akcji, korpusów i zgrupowań (po trzy osoby z komendy chorągwi w tym kwatermistrz). Początek konferencji godz. 10,00.

13. 5. Ponadto, jeżeli zajdzie potrzeba, odbędą się odprawy, szczególnie w pionach służb, np. transport, zaopatrzenie, łączność itd.

NOWOŚĆ! REWELACJA!

Chcecie umiejętnie i wychowawczo zorganizować czas młodzieży? Chcecie jej w tym pomóc? Postarajcie się, by wszyscy zaopatrzyli się w rewelacyjną nowość:

NOTATNIK NIE Z TEJ ZIEMI

Oprawa plastikowa, format kieszonkowy, cena zł 10.—

Do nabycia w kioskach „Ruchu“, księgarniach „Domu Książki“, składnicach CSH oraz w Wydawnictwie Harcerskim.

MŁODZIEŻOWY ZŁOT GRUNWALDZKI
NA WARMII I MAZURACH
HARCERSKA AKCJA „GRUNWALD“

Warszawa, 28.III.1960 r.

Materiał instrukcyjny Nr. 2

zatwierdzam

(Materiał uzgodniony z komendantami jednostek
złotowych).

(—) mgr inż. Jacek Węgrzynowicz, hm.
Komendant H. A. „Grunwald“
Z-ca Naczelnika Harcerstwa
Warszawa, 22.IV.60 r.

UCZESTNICTWO HARCERSTWA W MŁODZIEŻOWYM ZŁOCIE
GRUNWALDZKIM

1. SKŁAD DELEGACJI HARCERSTWA

1. 1. Akcje chorągwiane

	Chorągiew	Akcja	Lokalizacja	Ilość uczestników	
				w Akcji	w Złocie
1. 1. 1.	Warszawa m.	„Warmia i Mazury“ (WiM)	powiaty: Olsztyn Szczytno, Mrągowo Giżycko Komenda: Barczewo	1.500	1.000
1. 1. 2.	Olsztyn	„Perkoz“	powiaty: Iława, Ostróda, N. Miasto, Olsztyn, Morąg Komenda: Olsztyn		100
1. 1. 3.	Olsztyn	„Kormoran“	powiaty: Mrągowo, Węgorzewo, Kętrzyn, Giżycko, Pisz Komenda: Pisz		300
1. 1. 4.	Olsztyn	„Bezdroża“	powiaty: N. Miasto, Działdowo, Nidzica Komenda: Lidzbark Welski		100
1. 1. 5.	Białystok		powiaty: Gołdap, Olecko, Elk, Pisz, Komenda: Orzysz		1.000

1. 2. Korpusy chorągwiane

	Chorągiew	Lokalizacja	Ilość uczestników w Złocie
1. 2. 1.	Katowice	31-rejon Kurki, Swaderki, Bolejny	2.000
1. 2. 2.	Koszalin	43-rejon Hartowiec, Rynek, Tarczyno, Piaseczno, Lidzbark Welski	1.500
1. 2. 3.	Gdańsk	39-rejon Iława — Siemiany	1.500
1. 2. 4.	Lublin	41-rejon jez. Końskie	500
1. 2. 5.	Kraków	36-rejon Tynwald, Gubławki	400
1. 2. 6.	Olsztyn	44-rejon Lidzbark Welski	1.000
1. 2. 7.	Mazowsze I	rejon Brodnica	1.000
1. 2. 8.	Mazowsze II	rejon Płock (Łąck)	

1. 3. Zgrupowania chorągwiane

	Chorągiew	Lokalizacja	Ilość uczestników w Zlocie
1. 3. 1.	Bydgoszcz	40-rejon Jerzwałd	200
1. 3. 2.	Kielce	42-rejon Katarzynki, Smolniki,	
1. 3. 3.	Łódź m.	Osiedle Lubawskie	150
1. 3. 4.	Łódź woj.	34-rejon Zimna Woda	150
1. 3. 5.	Opole	33-rejon Zimna Woda	200
1. 3. 6.	Poznań	25-rejon Ruś	300
1. 3. 7.	Rzeszów	45-rejon Dąbrówno	200
1. 3. 8.	Szczecin	32-rejon Wikno, Jabłonka	200
1. 3. 9.	Wrocław	37-rejon Wielowieś, Gubławki	150
1. 3. 10.	Zielona Góra	21-rejon Samborowo	300
1. 3. 11.	Mazowsze	38-rejon Siemiany	150
	obóz wodny	37-rejon Wielowieś lub Skitławki	150

1. 4. „Obóz czterech organizacji“

W rejonie Mielna zorganizowany będzie obóz czterech organizacji tzw. „obóz jedności“ ZHP, ZMS, ZMW, ZSP w liczbie 1000 uczestników z każdej organizacji. Obóz będzie wyposażony i kierowany przez Komendę Złotu. Z każdej chorągwi w „obozie jedności“ biorą udział 2 drużyny złotowe, liczące łącznie 50 uczestników. (Jedna drużyna harcerzy i jedna harcerki).

1. 5. Zgrupowanie Komendy Harcerskiej Akcji „Grunwald“.

W miejscowości Samin k. Dąbrówna rozlokowana będzie Komenda Harcerskiej Akcji „Grunwald“ wraz z drużynami dowodzenia.

Przewiduje się:

— członków Komendy, instruktorów służb i personelu pomocniczego 50 osób

— drużyny dowodzenia: 3 drużyny, łącznie 120 osób

— obóz służby zdrowia 30 osób

Razem zgrupowanie Komendy liczyć będzie 200 osób

* *

*

2. ORGANIZACJA DOTARCIA DELEGACJI HARCESTWA NA MANIFESTACJĘ

15.VII.1960 r. na Polach Grunwaldzkich

2. 1. Gwiazdzisty Rajd Grunwaldzki

W dniach 11.VII. — 14.VII. — większość obozów odbędzie wędrówkę pieszą po określonych trasach — połączoną ze zwiedzaniem zabytków, działalnością kulturalną itp.

Przewiduje się dwie strefy tras:

— trasy zachodnie — zakończone wspólnym biwakiem 14/15.VII. i 15/16.VII. w rejonie Dąbrówna (Samin),

— trasy wschodnie — zakończone wspólnym biwakiem z 14/15.VII. i 15/16.VII. również w rejonie Dąbrówna (Samin).

2. 1. 1. Trasy zachodnie

Biorą udział:

— Akcja „Perkoz“ (1. 1. 2.) 100

— Akcja „Bezdroża“ (1. 1. 4.) 100

— Korpus Mazowsze I (1. 2. 7.) 1.000

— Korpus Mazowsze II (1. 2. 8.) 1.000

(dojazd koleją Płock — Brodnica)

— Korpus Koszalin (1. 2. 2.) 1.000

— Korpus Olsztyn (1. 2. 6.) 400

— Korpus Gdańsk (1. 2. 3.) 1.500

— Korpus Lublin (1. 2. 4.) 1.500

— Korpus Kraków (1. 2. 5.) 500

— Zgrupowanie Bydgoszcz (1. 3. 1.) 200

— Zgrupowanie Kielce (1. 3. 2.) 150

— Zgrupowanie Opole (1. 3. 5.) 300

— Zgrupowanie Poznań (1. 3. 6.) 200

— Zgrupowanie Szczecin (1. 3. 8.) 150

— Zgrupowanie Wrocław (1. 3. 9.) 300

— Zgrupowanie Zielona Góra (1. 3. 10.) 150

— Zgrupowanie Mazowsze (1. 3. 11.) 150

(obóz wodny)

8.700

2. 1. 2. Trasy wschodnie:

Biorą udział:

— Akcja „WiM“ (1. 1. 1.) 1.000

(dojazd koleją do wybranej stacji)

— Akcja „Kormoran“ (1. 1. 3.) 500

— Akcja Białystok (1. 1. 5.) 1.000

(dojazd Pisz — wybrana stacja kolejowa)

— Korpus Katowice (1. 2. 1.) 2.000

— Zrup. Łódź m. (1. 3. 3.) 150

— Zgrup. Łódź woj. (1. 3. 4.) 200

— Zgrup. Rzeszów (1. 3. 7.) 250

5.100

2. 2. Przejazd samochodami

Obóz z rejonu Mielno przejedzie samochodami bezpośrednio na Pola Grunwaldzkie.

Ilość uczestników harcerzy 1.000.

MŁODZIEŻOWY ZŁOT GRUNWALDZKI
NA WARMII I MAZURACH
HARCERSKA AKCJA „GRUNWALD”
Materiał instrukcyjny Nr 4

Warszawa, 25.IV.1960 r.

SKŁAD OSOBOWY KOMENDY ZŁOTU
I
KOMENDY HARCERSKIEJ AKCJI „GRUNWALD”

1. KOMENDA ZŁOTU.

1. 1. Całością Młodzieżowego Złotu Grunwaldzkiego kieruje KOMENDA ZŁOTU. Współpracują z nią komendy organizujące i prowadzące obozy czterech organizacji: Związku Młodzieży Socjalistycznej, Związku Młodzieży Wiejskiej, Zrzeszenia Studentów Polskich i Związku Harcerstwa Polskiego. Ze strony ZHP przygotowaniami do Złotu i przebiegiem obozów harcerskich kieruje KOMENDA HARCERSKIEJ AKCJI „GRUNWALD”.

1. 2. Komendantem Złotu został mianowany gen. bryg. Bronisław Bednarz, Szefem Sztabu Komendy Złotu — gen. bryg. Aleksander Jankowski, Kwatermistrzem w Sztabie Komendy Złotu — płk. Mieczysław Cygan.

W skład Komendy Złotu wchodzi:
tow. Herbert Goldberg — KC PZPR
tow. Wiesław Adamski — KC ZMS
tow. Kazimierz Barcikowski — ZG ZMW
tow. Jacek Węgrzynowicz — GK ZHP
tow. Jan Kluczyński — ZG ZSP

1. 3. Została utworzona komenda obozów czterech organizacji „Obóz Jedności” w Mielnie w składzie:

tow. Aleksander Miller — ZMS — komendant
tow. Jerzy Majka — ZHP — członek komendy
tow. Tadeusz Śliwiński — ZMW — członek komendy
tow. Jerzy Wilczyński — ZSP — członek komendy

1. 4. Siedziba Komendy Złotu w okresie przygotowawczym mieści się w Warszawie, ul. Karowa, kasy-no oficerskie, II p. pok. 14.

W okresie trwania Złotu siedzibą Komendy Złotu będzie Ostróda oraz punkt dowodzenia w Stębarku.

2. KOMENDA HARCERSKIEJ AKCJI „GRUNWALD”

2. 1. Dla kierowania H. A. „Grunwald” została powołana przez GKH KOMENDA HARCERSKIEJ AKCJI „GRUNWALD”. Komendantem H. A. „Grunwald” został mianowany hm. Jacek Węgrzynowicz — Z-ca Naczelnika Harcerstwa, Zastępcami Komendanta — hm. Mieczysław Kłos i ppłk hm. Jerzy Biliński, Kwatermistrzem H. A. „Grunwald” został mianowany phm. Stanisław Dembowski, Szefem Komendy phm. Zbigniew Cendrowski.

2. 2. Podaję poniżej wykaz komórek Komendy H. A. „Grunwald” oraz ich kierowniczą obsadę.

Komórki podlegające bezpośrednio Komendantowi H. A. „Grunwald”

2. 2. 1. Kierownictwo H. A. G.:

Jacek Węgrzynowicz hm.
Mieczysław Kłos hm.

ppłk Jerzy Biliński hm.
Stanisław Dembowski phm.
Zbigniew Cendrowski phm.
Andrzej Fersten hm.
Jerzy Majka hm.
Zygmunt Dąbrowski hm.
Leszek Leszczyński hm.

2. 2. 2. Rada H. A. „Grunwald”: składa się z wszystkich kierowników komórek Komendy H. A. G. i dowódców operacji.

2. 2. 3. Komisja programowa H. A. G.: organ doradczy przy Komendzie H. A. G. — składa się z zaproszonych fachowców i działaczy. Pracuje pod kierunkiem Komendanta H. A. G. Sekretarzem komisji jest phm. Zbigniew Cendrowski.

2. 2. 4. Przedstawiciel Harcerstwa w komendzie obozu Mielno:

w skład obozów czterech organizacji w Mielnie wchodzi przedstawiciele poszczególnych organizacji. Z ramienia Harcerstwa członkiem komendy obozu jest hm. Jerzy Majka.

2. 2. 5. Instruktor łącznikowy przy Komendzie Złotu:

z ramienia Komendy H. A. G. po przeniesieniu komend w teren, będzie znajdował się w Komendzie Złotu w Ostródzie.

Komórki podlegające z-cy komendanta H.A.G. dh hm Mieczysławowi Kłowski

2. 2. 6. Szefostwo pełnomocników — kieruje pełnomocnikami na terenie powiatów objętych Złotem w woj. olsztyńskim, zajmuje się sprawami lokalizacji. Szef — hm. Andrzej Fersten.

2. 2. 7. Szefostwo delegacji: — kieruje przygotowaniem w chorągwiach, utrzymuje kontakt z chorągwiemi, ustala sprawy osobowe delegacji chorągwiowych. Szef — hm. Leszek Leszczyński.

2. 2. 8. Szefostwo rajdu, biwaku, manifestacji (RBM) — kieruje przygotowaniem do rajdu, organizuje manifestację 15.VII., biwak 14—16.VII. Szef — hm. Zygmunt Dąbrowski.

Z-ca Szefa — mjr. phm. Władysław Stablewski.

W skład Szefostwa RBM wchodzi:

— Dowództwo operacji rajdu — dca operacji — kpt. Stanisław Wiśniewski.

— Dowództwo „Sztafety Grunwaldzkiej” — dca operacji — hm. Gustaw Studziński.

Dowództwa innych operacji zostaną powołane w dalszym ciągu działania Komendy.

Komórki podlegające Z-cy Komendanta H. A. G. i Szefowi ppłk. hm. Jerzemu Bilińskiemu.

2. 2. 9. Z-ca Szefa Służb i Kwatermistrz H. A. G.
— prowadzi ogólne sprawy kwatermistrzowskie H.A.G.
Kwatermistrz — phm. Stanisław Dembowski. Podlega mu samodzielna komórka finansowa kierowana przez Adama Kwiatkowskiego oraz kwatermistrzostwo Komendy kierowane przez phm. Ryszarda Kosińskiego.

2. 2. 10. Szefostwo Służby Żywnienia

Szef — kpt. Stanisław Adkowski

2. 2. 11. Szefostwo Służby Kwatermistrzowsko-Budowlanej

2. 2. 12. Szefostwo Służby Łączności

Szef — mjr. Stanisław Bawej

2. 2. 13. Szefostwo Służby Transportu

2. 2. 14. Szefostwo Służby Zdrowia

Szef — hm. Marianna Głowińska

Komórki podlegające Szefowi Komendy dh. phm. Zbigniewowi Cendrowskiemu.

2. 2. 15. Grupa Dowodzenia

Szef — dh. Krzysztof Majka

2. 2. 16. Sekretariat

Kierownik Sekretariatu — dhna pwd. Irena Repe-towicz.

2. 2. 17. Biuro Propagandy

Szef — dhna hm. Krystyna Łenik-Wnukowa

2. 2. 18. Biuro Gości

Kierownik Biura — dhna Ewa Postnikoff

2. 2. 19. Kierownictwo Imprez i Zespołów Estradowych

Kierownik — dhna phm. Elżbieta Gotowiec.

2. 2. 20. Grupa Plastyków

Szef Grupy — Tadeusz Kamiński

2. 2. 21. Grupa Wychowania Fizycznego i Imprez Sportowych

Szef Grupy — dh Leszek Chojnowski

2. 2. 22. Grupa meteorologiczna.

Załącznik nr 3

do Rozkazu GKH L. 7/60
z dnia 15.IV.1960 r.

**WYTYCZNE W SPRAWIE UDZIAŁU ZHP
W ORGANIZOWANIU
TERENOWYCH OCHOTNICZYCH HUFCÓW PRACY**

Do Komitetów Wojewódzkich Związku Młodzieży Socjalistycznej.

Do Komend Chorągwi Związku Harcerstwa Polskiego.

W wyniku porozumienia się między Komitetem Centralnym ZMS i Główną Kwaterą Harcerstwa przyjęto propozycję ZHP włączenia się drużyn i hufców harcerskich do współorganizowania Terenowych Ochotniczych Hufców Pracy ZMS, formowanych z młodzieży szkolnej. Przywiązujemy do tej wspólnej pracy dużą wagę. Powinna ona przyczynić się do zbliżenia młodzieży ZMS i ZHP w szkole, do stworzenia tradycji ścisłej współpracy i współdziałania.

W związku z tym przyjęto następujące zasady współpracy:

1. W pracach, w których uczestniczą członkowie ZMS i ZHP — TOHP organizowane są na zasadach ustalonych w instrukcji KC ZMS.

2. Ze względu na wcześniejsze zarządzenia władz państwowych regulujące te sprawy, wszystkie poczynania związane z przygotowaniem frontu pracy

dla młodzieży biorą na siebie Komitety Miejskie i Powiatowe ZMS.

3. Komitety ZMS i Komendy ZHP podejmują wspólnie zadanie propagowania pracy w hufcach wśród młodzieży i zapewnienia pełnego składu osobowego hufców w/g miejscowych zapotrzebowań.

4. Ponieważ w wyniku akcesu ZHP rozszerzają się możliwości rekrutacji młodzieży do hufców, należałoby przeanalizować dotychczasowe plany, biorąc również pod uwagę takie tereny pracy społecznej, gdzie nie istnieje możliwość pełnej odpłatności ze strony Rad Narodowych.

W celu uzgodnienia wspólnych zamierzeń:

1. Sekretariaty Komitetów Wojewódzkich ZMS i Komendy Chorągwi ZHP uzgodnią zamierzenia w związku z organizowaniem TOHP.

2. KW ZMS i K.Ch. ZHP spowodują szybkie porozumienie w tej sprawie przez instancje podległe.

Z-ca Naczelnika Harcerstwa

(—) Wojciech Jaskot, hm.

Sekretarz KC ZMS

(—) Stanisław Kociotek

Magazyn wysyłkowy

WYDAWNICTWA HARCERSKIEGO

Warszawa, ul. Niemcewicza 17

wysyła na życzenie prospekty i ulotki reklamowe oraz realizuje wysyłkę zamówionych książek harcerskich za zaliczeniem pocztowym.

INSTRUKCJA

W SPRAWIE ORGANIZOWANIA TERENOWYCH OCHOTNICZYCH HUFCÓW PRACY ZWIĄZKU
MŁODZIEŻY SOCJALISTYCZNEJ

Celem rozwinięcia inicjatywy podejmowania przez młodzież prac społeczno-użytecznych w swym środowisku Sekretariat KC ZMS zaleca ujęcie tej działalności w organizowanych przez OHP — Hufcach Terenowych.

1. Terenowe OHP, formowane z miejscowej starszej młodzieży, uczącej się, będą mogły podejmować w okresie letnim prace przy realizacji niektórych zadań gospodarki komunalnej (odgruzowywanie placów, ulic, zakładanie parków i zielenic, budowa dróg miejskich itp.). Celowe jest, by praca hufca była koncentrowana na jednym terenie (np. budowa stadionu, parku, drogi). Hufce Terenowe mogą również podejmować inne prace społeczno-użyteczne, porządkowe, np. w zakładach pracy, przedsiębiorstwach itp.

Spółeczny charakter tej inicjatywy będzie miał duże znaczenie wychowawcze. Umożliwi młodzieży podejmowanie czynów z okazji 1000-lecia Państwa Polskiego oraz w niezbędnych pracach dla potrzeb swojego miasta.

Zarobione pieniądze młodzież będzie mogła przeznaczyć na własny a zarazem wspólny cel, jak akcja letnia, wycieczki, wyposażenie klubu itp.

O konkretnym wykorzystaniu pieniędzy zarobionych będzie decydować kolektyw hufca.

2. Do terenowych OHP rekrutowana będzie przede wszystkim młodzież ucząca się (uczniowie starszych klas szkół średnich, studenci wyższych uczelni), mieszkająca w miejscu pracy hufca. Młodzież szkolna, zorganizowana i niezorganizowana w szeregach Związku która ukończyła 16 lat i otrzymała zgodę rodziców, będzie mogła (po przebadaniu przez lekarza szkolnego) zgłaszać swój udział do pracy w Terenowych OHP.

W tej pracy może uczestniczyć młodzież, która nie posiada zatrudnienia i wyraża chęć pracy w hufcu.

W bieżącym roku zgłoszenia do hufców odbywać się będą w ramach podejmowania zobowiązań na Apel Zjazdowy.

3. Organizatorem Terenowych OHP jest Komitet Powiatowy (Miejski) ZMS. Formuje on hufce przy współudziale Kom. Szkolnego ZMS i w porozumieniu z Dyrekcją Szkoły.

Hufce będą pracować w 20 — 30-osobowych grupach.

Zadania dla hufców w porozumieniu ze zlecającym pracę należy dobierać tak, aby młodzież była w stanie je wykonać w okresie 10 — 14 dni wakacyjnych (zakładając 6-godzinny dzień pracy).

Hufce pracować będą pod kierownictwem nauczyciela jednej ze szkół, którego typuje (na zasadach dobrowolności) Komitet ZMS w porozumieniu z Dyrekcją Szkoły.

Komendant uczestniczący w przygotowaniu hufca organizuje jego pracę i prowadzi m. in. ewidencję

stanu hufca i ilości przepracowanych godzin pracy oraz rozliczenia ze zlecającym wykonanie prac.

Komendant hufca może otrzymać wynagrodzenie za pomoc w przygotowaniu hufca i kierowanie pracą młodzieży (w granicach od 300 — 600 zł. — jednorazowy ryczałt Komendy Głównej OHP).

Uczestnik hufca za przepracowanie co najmniej 10 dni (60 godzin) w czasie wakacji otrzymuje odznakę pamiątkową OHP.

4. Jeżeli zakres zadań, lub inne przyczyny wymagają formowania mniejszych grup, krótszego okresu pracy, udziału młodzieży w innym okresie niż wakacyjny itp. — Komitety Powiatowe i Miejskie ZMS organizować będą na podobnych zasadach pracę młodzieży w oparciu o istniejące możliwości. W tym wypadku ryczałt dla Komendanta nie jest przewidziany.

Podejmujący te prace mogą również otrzymać odznakę pamiątkową OHP za przepracowanie 60 godzin pracy.

W związku z powyższym:

Komitety Wojewódzkie w porozumieniu z kuratoriami Okręgów oraz instancje powiatowe i miejskie ZMS — w oparciu o powyższe zasady ustalą z Prezydium odnośnych Rad Narodowych zadania i współdziałanie w rozwijaniu tej inicjatywy.

Komitety Powiatowe i Miejskie powinny:

a) Uzyskać z Wydziału Gospodarki Komunalnej miejscowej Rady Narodowej względnie od innych zlecających pracę instytucji „Zgłoszenie” na pracę młodzieży.

b) Zaproponować młodzieży szkolnej podejmowanie konkretnych określonych prac i w oparciu o indywidualne zgłoszenia formować Terenowe OHP. Zgłaszający się do hufców powinni być dokładnie zorientowani o społecznym charakterze w warunkach pracy Terenowych OHP.

c) Podpisać po uzyskaniu zgłoszeń młodzieży — umowę, która określi zakres prac, terminy, liczbę młodzieży, zabezpieczenie nadzoru technicznego, BHP oraz opiekę lekarską i ubezpieczenia od wypadków ze strony zlecającego pracę oraz kwotę, która przeznaczona zostanie na społeczny cel młodzieży.

Umowę podpisuje ze strony ZMS Sekretarz Komitetu Powiatowego (Miejskiego) oraz Komendant Terenowego OHP.

d) Po zawarciu umowy w sprawie pracy młodzieży Komitet Powiatowy (Miejski) ZMS przedstawi Komitetowi Wojewódzkiemu wniosek o uruchomienie ryczałtu pieniężnego dla Komendanta hufca (wraz z odpisem zawartej umowy ze zlecającym pracę).

Komenda Główna OHP zrefunduje KW wypłacone ryczałty po ostatecznym rozliczeniu pracy hufca.

e) Komitety ZMS w okresie przed rozpoczęciem

pracy i w czasie realizacji zobowiązań hufca — zapewnią młodzieży właściwą opiekę. Komitety ZMS powinny ściśle współdziałać z Dyrekcjami Szkół.

SEKRETARIAT KC ZMS

Załącznik Nr 4
do Rozkazu GKH L. 7/60
z dn. 15.IV.1960 r.

„HARCERSKIE LATO — 1960“

REGULAMIN I ZESTAW ZADAŃ PROGRAMOWYCH

A. REGULAMIN

„Harcerskie Lato“ (w skrócie HALA-60) to ogólnopolska kampania letnia obejmująca w pierwszym rzędzie tę młodzież zuchową oraz młodszo- i starszoharcerską, która nie wyjeżdża na obozy lub kolonie.

W ramach „Harcerskiego Lata“ działają zastępy i drużyny wakacyjne „Lata Wiejskich Drużyn“ (LWD-60) i „Wakacji Drużyn Miejskich“ (WDM-60) grupy trampów z „Wyprawy Tysiąca Przygód“ (WTP) zastępy i drużyny obozowe lub kolonijne, a także zastępy i drużyny uczestniczące w różnych akcjach organizowanych przez komendy chorągwi i hufce, o ile spełnią poniższe warunki uczestnictwa w „Harcerskim Lecie“.

I. UCZESTNICTWO W „HARCERSKIM LECIE“

Do kampanii HALA-60 mogą się zgłaszać grupy młodzieży złożone co najmniej z trzech osób. Żeby zostać uczestnikiem HALA-60 należy:

1. Zorganizować się w zastępie wakacyjnym*) LWD-60, WDM-60, w grupie WTP lub innej grupie, wybrać jej nazwę i zgłosić swój udział w „Harcerskim Lecie“ do odpowiedniej komendy hufca ZHP bezpośrednio lub za pośrednictwem drużynowego drużyny harcerskiej.

Zastępy i grupy wakacyjne działające na terenie gdzie nie pracuje drużyna harcerska, lub inne zastępy, które nie znają adresu najbliższej komendy hufca mogą zgłaszać swój udział w HALA-60 bezpośrednio w wyższych instancjach harcerskich np. w komendzie chorągwi, u generała „Trampów“ w redakcji „Świata Młodych“ (Warszawa, ul. Mokotowska 24) lub u Komendanta Kursu Zastępowych HALA-60 w Dziale Młodzieży Młodszej GKH (Warszawa, ul. Konopnickiej 6). Komenda chorągwi, generał „Trampów“ lub Komendant Kursu Zastępowych HALA-60 powiadomi o działaniu tych grup odpowiednie komendy hufców ZHP.

Z komendy hufca ZHP zastęp wakacyjny (drużyna, grupa) otrzyma „Notatnik zastępowego“ oraz pomoc w prowadzeniu zajęć wakacyjnych.

*) Za uczestnika zastępu wakacyjnego (drużyny, grupy, szóstki) uważa się tego jej członka, który przepracował w danym zastępie co najmniej miesiąc.

2. W czasie lata wynaleźć i urządzić miejsce spotkań zastępu (drużyny, grupy) czyli jego bazę oraz podjąć i wykonać wspólnie co najmniej trzy zadania z programu HALA-60 albo WTP lub zadania zaprojektowane przez zastęp (drużynę, grupę) samodzielnie.

3. Wykonać wspólnie rzecz ważącą nie mniej niż 1 dkg a nie więcej niż 10 kg i dającą się przenosić, przydatną dla innych lub dla zastępu (drużyny, grupy), w zabawach, wędrówkach, zajęciach.

II. ZNAK PRZYNALEŻNOŚCI I PLAKIETKI HALA-60

Po zgłoszeniu zastępu wakacyjnego (drużyny, grupy) do komendy hufca każdy członek zgłoszonego zastępu (drużyny, grupy) otrzymuje znak przynależności do „Harcerskiego Lata“. Znak przynależności nosi się w czasie trwania Kampanii pod klapą kieszeni munduru (marynarki). Znak ten otrzymują zarówno uczestnicy jak i dorośli organizatorzy „Harcerskiego Lata“. Instruktorzy i dorośli członkowie „Harcerskiego Lata“ noszą znak przynależności na widocznym miejscu, by mogli być rozpoznani przez członków jakiegokolwiek zastępu wakacyjnego, kiedy będą oni szukali pomocy dorosłych.

Członkom zastępów wakacyjnych (drużyn, grup), które spełniają wszystkie warunki uczestnictwa w HALA-60 przyznane zostaną po zakończeniu lata plakietki pamiątkowe: zastępom (drużynom, grupom) działającym na terenie miasta — plakietki WDM-60, zastępom (drużynom, grupom) działającym w lecie na terenie wsi — plakietki LWD-60. Uczestnicy HALA-60 mogą otrzymywać za swą pracę również inne znaczki lub plakietki pamiątkowe np. znaczek redakcji „Świerszczyka“ dla uczestników „Zuchowego Lata“, plakietki przyznawane przez komendy chorągwi lub hufców itp.

III. ZASTĘP „HARCERSKIEGO LATA“

1. Podstawową jednostką uczestniczącą w HALA-60 jest zastęp wakacyjny, liczący od 3 do 12 osób. (W zależności od udziału w poszczególnych akcjach „Harcerskiego Lata“, od składu uczestników i ich życzeń — odpowiednikiem zastępu wakacyjnego może być grupa o innej nazwie).

2. Tam gdzie w jednej miejscowości działa więcej niż jeden zastęp (grupa) można tworzyć drużyny wakacyjne lub, na życzenie uczestników, odpowiedniki drużyny o innej nazwie (zgrupowanie, brygada itp.).

3. Zastępy wakacyjne (grupy) tworzy się na zasadzie uwzględniania bliskiego miejsca zamieszkania, wspólnych planów na wakacje, ciągłości pracy organizacyjnej (np. kiedy część drużyny harcerskiej wyjeżdża na obozy, kolonie czy wczasy, pozostali zakładają zastęp wakacyjny), z młodzieży w różnym wieku. Grupa chłopców i dziewcząt, która podejmuje wspólne zadania na lato, może założyć wakacyjne zastępy, (grupy) koedukacyjne. Zastępy (grupy) wakacyjne mogą powstawać przy szkołach, MDK, DKD, ogródkach jordanowskich, komitetach blokowych, zakładach pracy i różnych innych instytucjach.

4. W zasadzie zastęp, który pracuje bez opieki drużynowego powinien znaleźć sobie opiekuna wśród dorosłych (np. rodziców, starszego rodzeństwa, pracowników komendy hufca, MDK itp.) do którego może się zwrócić ze wszystkimi kłopotami, których rozwiązanie wymaga interwencji dorosłych.

5. Pracą zastępu wakacyjnego (grupy) kieruje zastępowy. Zastępowym zostaje organizator zastępu (grupy) lub jeden z jego członków wybrany na tę funkcję przez pozostałych członków zastępu (grupy) lub mianowany przez drużynowego. Odpowiednik funkcji zastępowego może nazywać się inaczej — np. kapitan Trampów.

IV. NOTATNIK „HARCERSKIEGO LATA“

Notatnik jest jedynym prawnym dowodem uczestnictwa zastępu (grupy) w „Harcerskim Lacie“, a po zakończeniu wakacji na podstawie Notatnika przyznaje się członkom zastępu plakietki LWD-60 lub WDM-60, oraz zdobyte przez nich sprawności wakacyjne. Plakietki przyznaje komenda hufca ZHP po zapoznaniu się z treścią Notatnika i na wniosek zastępowego. Sprawności przyznaje drużynowy na tych samych zasadach. Za prowadzenie Notatnika odpowiedzialny jest zastępowy. W Notatniku znajduje się kartka do wyrwania, którą po zakończeniu akcji należy wypełnić i przesłać do komendy hufca.

V. ORGANIZACJA I KIEROWANIE „HARCERSKIM LATEM“

1. Z chwilą zatwierdzenia niniejszego regulaminu i zestawu zadań programowych Dział Drużyn Młodszych Główniej Kwatery Harcerstwa nie kieruje bezpośrednio „Harcerskim Latem“, a jedynie pomaga i kontroluje przygotowanie akcji w poszczególnych chorągwiach.

2. Akcjami „Harcerskiego Lata“ kierują bezpośrednio komendy chorągwi za pośrednictwem sztabu, wydziału lub wydziałów; komendy hufców zaś za pośrednictwem instruktorów do tego zadania specjalnie powołanych, zapewniając im pomoc oddelegowanego w tym celu aktywu instruktorskiego i społecznego oraz starszej młodzieży.

B. ZESTAW ZADAŃ PROGRAMOWYCH

W zestawie zadań programowych „Harcerskiego Lata“ znajdziecie przykładowe zadania i pomysły zajęć dla młodzieży ze wsi i z miast. Przygotowano je

dla wszystkich, którzy wakacje 1960 r. chcą spędzić wesoło i pożytecznie. Zostały one zestawione z myślą przede wszystkim o tych drużynach i drużach, harcerzach i jeszcze nie-harcerzach, którzy nie mogą w nadchodzące wakacje wyjechać na obozy lub kolonie. Ale i obozowicze, jeśli tylko poszperają, z pewnością znajdą w nich coś dla siebie.

Ponieważ część uczestników „Harcerskiego Lata“ zamierza spędzić wakacje na wsi, a druga część w mieście, zestaw zadań programowych HALA został podzielony na dwie części. Pierwsza część, pod tradycyjną nazwą „Lato Wiejskich Drużyn“ (LWD-60) obejmuje pięć kierunków działania: „Tysiąclecie“, „Olimpiada“, „Praca“, „Razem“ i „Wędrówki“. Druga część, opublikowana pod nazwą „Wakacje Drużyn Miejskich“ (WDM-60) obejmuje cztery kierunki: „Tysiąclecie“, „Olimpiada“, „Służba“ i „Wędrówki — Wyprawy — Przygody“. Jak to widać z wyliczenia, dwa pierwsze kierunki działania — a więc „Tysiąclecie“ i „Olimpiada“ — są identyczne w obu zestawach: i w LWD-60, dla młodzieży działającej na wsi, i w WDM-60, dla młodzieży działającej w mieście. Pozostałe kierunki są oczywiście podobne, ale starano się w miarę możliwości uwzględnić różnice warunków działania w środowisku wiejskim i miejskim.

TYSIĄCLECIE

(Kierunek wspólny dla LWD i WDM-60)

Hasło: Tysiąc czynów na Tysiąclecie.

Tysiąc lat temu na ziemiach Piasta i Rzepichy, Kraka i Wandy, na ziemiach w dorzeczu Wisły i Odry urodziło się państwo, które trwa do dziś — jesteśmy jego obywatelami.

Dziś wszyscy obchodzimy tysiączną rocznicę urodzin.

I nasza szkoła. I nasza wieś. Powiat, województwo, Polska! A na urodziny — wiadomo — składamy sobie podarki. Więc złożmy podarki Krajowi.

Ze wszystkich stron słychać o zobowiązaniach harcerzy. W Lubelskiem — „Harcerska Akcja Krajowi“, w Katowicach „Harcerska Służba Ziemi Śląskiej“, gdzie indziej Służba Ziemi Opolskiej, Lubuskiej, Szczecińskiej, Koszalińskiej, Wielkopolskiej. Mazowieckiej, Łódzkiej, Kurpiowskiej, Rzeszowskiej, Krakowskiej i Świętokrzyskiej... Służba Polsce całej! Bo w czymże przede wszystkim ma się wyrazić nasz udział w obchodach Tysiąclecia, jeśli nie w służbie dla swojego Kraju?! Ale nasze siły są małe i rozproszone. Czasem będzie nas w lecie zaledwie kilku w jednym zastępie, czasem kilkunastu lub kilkadziesiątu w drużynie wakacyjnej. Co możemy zrobić? Spróbujmy się nad tym zastanowić.

DLA NASZEJ SZKOŁY

Rodzice budują „Tysiąc Szkół na Tysiąclecie“. Harcerze im w tym pomagają. Jedni pomagają przy budowie, drudzy w zbiorce funduszy... Czy jednak chodzi tu tylko o budowę tysiąca nowych szkół? Bynajmniej. Gdybyście więc wzięli pod opiekę Waszą stieraną latami Szkołę i coś dla niej zrobili? Np.:

HARCERSKIE MUZEUM OSOBLIWOŚCI

Chcecie wiedzieć jakie to muzeum? Zaraz wyjaśnimy.

Pomyślcie czym jest torebka dla dziewcząt a kieszeń dla chłopców? Przechowalnią przeróżnych rzeczy — tych najbardziej potrzebnych i tych, które kiedyś mogą się przydać. To takie miniaturowe, nasze prywatne „Muzea Osobliwości“. Dlaczego czegoś podobnego nie miałyby mieć Wasza szkoła lub drużyna?

Setki i tysiące zastępów wyruszą w lecie na wędrówki Szlakami Tysiąclecia. Ileż ciekawych rzeczy możecie przynieść z wędrówek dla szkoły! Znajdziecie gdzieś oryginalne zdjęcie z pierwszych zawodów cyklistów — do muzeum z nim czym prędzej. Opowie Wam ktoś jak się dawniej fedrowało węgiel — zapiszcie opowiadanie i umieśćcie je w muzeum.

Usłyszycie gdzieś bajkę lub baśń — zapiszcie. Napotkacie w czasie wędrówki niezwykle kamień, kolorowe muszelki ślimaków, wysuszoną czaszkę konia — wszystko to może się przydać.

Wśród starych pocztówek, aparatów telefonicznych czy radiowych, wśród pozółkłych stronich starych książek — słowem wszędzie — drzemią „białe kruki“ i zwykłe ptaszki, które jednak mogą się przydać na lekcjach historii, geografii, zoologii... Więc umówmy się, że od dziś w czasie wędrówek krajoznawczych zbieracie eksponaty do „Harcerskiego Muzeum Osobliwości“.

Najwięcej doświadczeń w tej pracy będą mieli pewnie odkrywcy z „Wyprawy Tysiąca Przygód“, którzy nie od dziś poszukują niezwykle rzeczy.

Wprowadzamy dla Was sprawność p.n. „Odkrywca“, która podpowie Wam gdzie szukać terenów polowań na niezwykle eksponaty do „Muzeum Osobliwości“.

Odkrywca

Żeby zdobyć sprawność trzeba:

1. Odszukać w okolicy „królewskie drzewa“
 - a) najwyższe,
 - b) o największym obwodzie pnia u nasady,
 - c) najoryginalniejsze — np. najbardziej pokręcone, najpokraczniejsze itp.,
 - d) najbardziej przypominające jakąś postać, itp.
 Zrobić zdjęcia lub rysunki takich drzew i wyjaśnić przypuszczalne przyczyny którym zawdzięczają one swoje cechy.

2. Poznać rodzaje gleby spotykane w okolicy. Odszukać niecodzienne okazy geologiczne, np. kamienie, które się palą, tłustą lub kolorową wodę, glinę kolorową lub oryginalny piasek, torf lub tp.

3. Z każdej dłuższej wyprawy przynieść coś dla szkolnego „Muzeum Osobliwości“.

4. Razem z zastępem sporządzić „mapę odkryć“ obejmującą obszar co najmniej o promieniu 3 km. od bazy zastępu.

...Jest w Polsce wiele takich miast, do których co roku przyjeżdża wiele gości z zagranicy. Nie zawsze ma im kto pokazać rodzinne miasto. Któż miałby się zgłosić do pomocy jak nie harcerze-odkrywcy?

Na pytanie: jak realizować hasło „Tysiąc czynów na Tysiąclecie“ stara się odpowiadać cały program LWD-60, jest on bowiem zestawem pożytecznych zadań i zajęć. Ale jakie zajęcia szczególnie związane z obchodami Tysiąclecia możecie zorganizować?

SPORTOWE TYSIĄCLECIE

Bywalcy LWD pamiętają organizowane w roku ubiegłym „Słowiańskie Wici“. Na wzór sprzed tysiąca lat, kiedy to nasi przodkowie zbierali się na zew wici na radę lub na bój, przetoczyły się przez nasz Związek wici wzywające do organizowania tzw. „Słowiańskich Turniejów“. Niezwykle to były zawody — organizowane i przeprowadzane w miejscach w danej okolicy najznamienszych, z historią kraju lub co najmniej danego regionu związanych. Na wzór sprzed tysiąca lat polowania i gonitwy, próby siły, zręczności i odwagi weszły do programu turnieju.

W bieżącym roku nie przeprowadzamy „Słowiańskich Wici“ od GK aż do drużyn i zastępów. Ale dla chętnych powtarzamy zasady organizowania „Słowiańskich Turniejów“.

SŁOWIAŃSKI TURNIEJ

Znajdą się w programie turnieju:

- a) Konkurencje słowiańskie:
 - rzut oszczepem do grubego zwierza,
 - celowanie z łuku do zająca,
 - celowanie z łuku albo rzut oszczepem do zmykającej zwierzyny.
- b) Konkurencje siłowe i zręcznościowe:
 - zapasy rycerskie,
 - wypróbowanie siły ręki,
 - przejście po zwałonym pniu i wspinaczka,
 - przeciąganie liny.
- c) Gry i zabawy słowiańskie:
 - walka na koniach,
 - bitwy kogutów.
- d) Gonitwy rycerskie:
 - bieg z piłką do celu,
 - gonitwy na przełaj, i na zakończenie,
 - sztafeta przełajowa po główną nagrodę turnieju: pałeczkę wiciową.

Rzecz jasna, nie obejdzie się na tak znakomitych turniejach bez ulubionych gier dzielnych uczestników, a to dwu ogni albo palanta. Rzecz winna się zakończyć wspólnym ogniskiem i gawędą o losach historycznych okolicy, w której turniej się odbędzie.

SŁOWIAŃSKI SPORTOWIEC

Żeby zdobyć sprawność trzeba:

1. Wraz z zastępem przygotować słowiański turniej to znaczy obmyśleć program turnieju, podzielić zadania organizacyjne, przygotować sprzęt, ubezpieczyć teren turnieju itp.

2. Przygotować się do turnieju, tj. kilkakrotnie wziąć udział w ćwiczebnych harcach.

3. Wziąć udział, jako harcownik, przynajmniej w dwu konkurencjach turnieju.

4. W czasie trwania zachować się po rycersku, tzn. przestrzegać zaleceń sędziów i wcześniej ustalonych przepisów.

BIEGI TYŚIĄCLECIA

W czasie „Turnieju Słowiańskiego” a także w trakcie wielu innych imprez możecie rozegrać różne biegi sztafetowe ośnute na tematyce historycznej np. Sportowy Bieg Tyśiąclecia: można go rozegrać na zasadzie punktów, przyjmując że otrzymuje się np. 5 pkt. za zwycięstwo w każdej konkurencji, 3 pkt. za zajęcie drugiego miejsca i 2 pkt. za trzecie miejsce. Proponujemy Wam zorganizowanie trzyetapowego biegu:

1 etap — konkurencje słowiańskie np.:

- wspinaczka na drzewa,
- rzut oszczepem do grubego zwierza,
- celowanie z łuku do zająca itp.

2 etap — konkurencje rycerskie np.:

- wypróbowanie siły ręki,
- przeciąganie liny,
- bieg z piłką do celu itp.

3 etap — konkurencje nowoczesne

(np. w oparciu o program „Gwóźboju i.a. „Świata Młodych“).

Ilość konkurencji na poszczególnych etapach, ilość startujących zawodników itp. sprawy — ustalcie sami.

Bieg tropem posłańców Tyśiąclecia — rozgrywany systemem sztafetowym i z przekazywaniem pałeczki — meldunku. Oto przykładowe konkurencje:

- 1 posłaniec — marsz na 1-2 km.,
- 2 „ — bieg z przeszkodami,
- 3 „ — pływanie, np. na 100 m.,
- 4 „ — jazda konna,
- 5 „ — jazda na rowerze,
- 6 „ — jazda motorem, traktorem, samochodem — do wyborbu — o ile to w ogóle możliwe.

Ilość konkurencji i ich dobór zależy oczywiście od Waszych możliwości, od ilości zawodników itp.

„GRUNWALDZKIE WICI“

Na pewno wiecie już, że w lipcu br. na Polach Grunwaldu odbędzie się wielki zlot przedstawicieli czterech organizacji młodzieżowych: ZHP, ZMS, ZMW i ZSP. Niestety w Zlocie nie możemy wszyscy wziąć udziału. Za to możemy w dniu jego otwarcia tj. w 550 rocznicę bitwy, wszędzie gdzie tylko znajdują się harcerze, rozpalić „Ogniska Tyśiąclecia“. Niech zabłysną na każdym wzgórzu by mogły zaświadczyć swym blaskiem, że tam znajdują się młodzi spadkobiercy obrońców Ojczyzny. Na program „Ogniska Tyśiąclecia“ mogą się złożyć: piosenki historyczne, zgaduj-zgadula o tematyce historyczno-krajoznawczej itp. A wieczorem, po ognisku, radzimy Wam spotkać się na „Balu Tyśiąclecia“, na którym możecie się spotkać z wielkimi ludźmi Tyśiąclecia, zorganizować humorystyczny „Sejmik Królów Polskich“ itd. itp.

KIERUNEK — OLIMPIADA

(Kierunek wspólny dla LWD i WDM-60)

Zadanie: Wszyscy uprawiamy sport.

Hasło: Sport to zdrowie.

Rok 1960 to rok w sporcie niezwykły. Rok XVII nowożytnej Olimpiady w Rzymie! Olbrzymie zainteresowanie sportem, jakie zawsze wywołują olimpiady, warto wykorzystać dla większego niż dotąd rozpowszechniania zajęć sportowych w harcerstwie.

Przenieśmy się w wyobraźni do starożytnej Grecji. Jest upalne, pogodne lato. Grecy zebrali z pól zboże i złożyli je w spichrzach. Do następnych, jesiennych prac w polu jest jeszcze sporo czasu. Ze świętego miejsca, Olimpu, wyruszają na całą Grecję heroldowie aby obwieścić trzymiesięczny okres pokoju i wezwać wszystkich Greków do udziału w wielkim święcie dożynek — igrzyskach olimpijskich.

Na to wezwanie Grecy — jeśli gdziekolwiek prowadzili wojnę — zaprzestawali walki, odkładali oręż i spieszyli do Olimpii. Na okrętach — przez morze, na wozach, pieszo, przybywało ich setki tysięcy ze wszystkich stron, ze wszystkich miast i kolonii. Celem tej wędrówki był udział w Igrzyskach, obserwowanie walk i zmagani sportowych najdzielniejszych, najszybszych i najzręczniejszych zawodników. Te cechy, obok zalet umysłu, starożytni Grecy cenili sobie najwięcej. Zwycięzcy igrzysk, uwieńczeni laurowymi gałązkami, zdobywali ogromną sławę i rozgłos. Według olimpiad liczyło się w Grecji czas^{*)}. Znany historyk starożytny, Herodot, pisał np. w swojej historii: „Lucjusz Tarkwiniusz doszedł do władzy w czwartym roku 67 olimpiady, na której stadionikiem był Agatharchos z Korkiny“.

Igrzyska Olimpijskie były w starożytnej Grecji ogólnogreckim świętem pokoju i przyjaźni, świętem dożynek i świętem sportowym.

A czym są dzisiaj? Można odpowiedzieć, że największą sportową imprezą na świecie. Ale to niepełna odpowiedź. Od chwili zorganizowania pierwszych nowożytnych igrzysk olimpijskich w Atenach w 1896 roku spełniają one podobną rolę, jaką miały w starożytnej Grecji: pomagają nawiązywać przyjaźń między sportowcami, między przedstawicielami narodów całego świata. Wszyscy wiążemy duże nadzieje ze startem polskich zawodników na Olimpiadzie w Rzymie. Każdy kibic i sympatyk sportu oblicza szanse na medale polskich reprezentantów. Prasa sportowa i radio informują o przygotowaniach olimpijskich, formie i wynikach przyszłych olimpijczyków — słowem jest głośno i gorąco.

W takich warunkach, każdy kto choć trochę lubi sport, a takich wśród harcerzy jest niemało, ma ochotę poprobać własnych sił sportowych. Warto! Warto zrobić taką próbę w czasie „Harcerskiej Olimpiady Wakacyjnej“.

^{*)} Olimpiadą nazywano się czteroletni okres dzielący poszczególne igrzyska. Poszczególne olimpiady zaś — tj. czteroletnie okresy otrzymywały swoje nazwy od imion zawodników, którzy zwyciężyli w najważniejszej konkurencji igrzysk — w biegu na 1 stadion (stadion to długość świętej łąki olimpijskiej równa 192 m).

OLIMPIADA CIĄGLA

Olimpiada — to wielka impreza. Z tym słowem kojarzą się: olbrzymi, świetny stadion sportowy, tysiące ludzi, piękne dekoracje, dziesiątki zawodników zmagających się na boiskach. Tak jest istotnie. Ale podobną olimpiadę rzadko będą mogli zorganizować uczestnicy HALA. Najczęściej przecież w czasie wakacji pracuje się w jednym zastępie liczącym od 3—10 osób. Jak wtedy urządzić igrzyska? Jak rozgrywać jednocześnie wiele konkurencji — kiedy nie ma sprzętu, ani zawodników by nie wystarczyło, nie mówiąc o sędziach i innych osobach potrzebnych do przeprowadzenia podobnej imprezy. Jest na to rada. Rozwiązanie podsuwa nam jedna z olimpiad nowożytnych, a mianowicie — druga z kolei — przeprowadzona w r. 1900 w Paryżu. Odbывała się tam równocześnie wystawa światowa, podobna jak w roku ub. w Brukseli. Ze względu na wystawę, organizatorzy postanowili igrzyska przeprowadzać stopniowo. Rozgrywano poszczególne konkurencje w różnych miejscach, z przerwami, co kilka dni lub nawet tygodni. Igrzyska trwały wtedy prawie pół roku. Tak długo oczywiście nie radzimy harcerzom przeprowadzać własnych igrzysk, ale warto przyjąć sposób: rozgrywać po jednej konkurencji w ciągu jednego dnia lub co kilka dni. Wtedy każdy będzie miał szanse startować w odpowiadających mu konkurencjach i łatwiej znajdzie się 2 lub 3 osoby do sędziowania. A gdyby wszyscy członkowie zastępu chcieli startować w jednej konkurencji, zawodnicy mogą się wymieniać na stanowiskach sędziowskich. Warto oczywiście na sędziego neutralnego zaprosić kogoś spoza zastępu, np. kolegę ze szkoły średniej lub inną osobę dorosłą.

OLIMPIADA PARYSKA

(Przykładowy zestaw konkurencji*).

Dla chłopców

1. Bieg na 60 m.

Najlepszy wynik w tej konkurencji uzyskał w Paryżu w 1900 r. Amerykanin Kraenzlein 7,0 sek.

2. Skok w dal

Rekord olimpijski w tej konkurencji należy do Owensa (USA) 8,06 m. i został ustanowiony na olimpiadzie berlińskiej w 1936 r.

3. Rzut oszczepem.

Najlepszy rezultat w historii igrzysk osiągnął w 1956 r. w Melbourne — Danielsen, Norwegia, odbierając wynikiem 85,71 m. zdawałoby się pewny złoty medal J. Sidle.

4. Sztafeta 3x50 m.

5. Rzut oszczepem do „jelenia“. Na olimpiadach rozgrywano strzelanie do jelenia. Kilkakrotnie w tej konkurencji zwyciężył O. Swahn — Szwecja oraz jego

syn — Alfred. W harcerskiej olimpiadzie strzelby trzeba zastąpić oszczepem, być może samodzielnie wyprodukowanym.

Dla dziewcząt

1. Bieg na 60 m.

2. Sztafeta 3x60 m.

3. Skok w dal.

Rekordzistką olimpiady w tej konkurencji jest E. Duńska-Krzesińska. Złoty medal zdobyła wynikiem 6,35 m. na olimpiadzie w Melbourne w 1956 r.

4. Rzut piłką palantową (to jedyna nieolimpijska konkurencja w zaproponowanym zestawie „Olimpiady paryskiej“).

OLIMPIADA RZYMSKA

Nie tylko pojedyncze zastępy pracować będą latem. Do wspólnej pracy lub organizowania zajęć umówić się może kilka zastępów, lub nawet kilka drużyn jednego plemienia czy szczepu, zastępy jednej dzielnicy... Duże grupy harcerzy przebywać będą na obozach. Takie grupy mogą zorganizować bardziej okazałe igrzyska olimpijskie. Proponujemy do wyboru 3 zestawy konkurencji.

I. Olimpiada polska

Obejmuje te konkurencje w których Polacy zdobyli na olimpiadach medale.

1. Bieg na 100 m.

Złoty medal — Walasiewiczówna 11,9 (w 1932 r. w Los Angeles).

2. Skok w dal

Złoty medal — E. Duńska-Krzesińska.

3. Rzut oszczepem

Srebrny medal — Janusz Sidło — 79,98 m. 1956 r. Melbourne.

4. Wyścig kolarski

Srebrny medal — czteroosobowa drużyna w wyścigu na dystansie 4 km (czas 5,23,0 min. Paryż 1924 r.)

5. Szermierka*)

Brązowe medale w turniejach drużynowych w szabli zdobyliśmy na olimpiadach w 1928 r. w Amsterdamie i w 1932 r. w Los Angeles.

II. Wesola olimpiada

Obejmuje takie konkurencje jak: przeciąganie liny, skok w dal, wzwyż i trójskok z miejsca, bieg na przelaj i strzelanie do jelenia.

Tym wszystkim, którzy brali już udział w akcji LWD z pewnością podane wyżej konkurencje przypominają wesole zawody sportowe lub „Słowiańskie Wici“. A jednak są to prawdziwe konkurencje olimpijskie. A skoro tak, to czemu nie mielibyście urządzić sobie takiej wesolej olimpiady.

*) Wszystkie konkurencje, które tu wymieniamy, wchodziły kiedyś, albo wchodzi obecnie do programu igrzysk olimpijskich.

*) Szczegółowy regulamin harcerskiej szermierki we wkładce nr 1 do „Drużyny“.

Zeby wszystkich przekonać o olimpijskim pochodzeniu tych konkurencji podajemy wybrane wyniki.

1. Przeciąganie liny.

Na igrzyskach w Saint Louis w 1904 r. 3 medale w tej konkurencji zdobyły zespoły amerykańskie, a w Londynie w 1908 roku — trzy zespoły angielskie.

2. Skoki z miejsca:

- a) w dal
- b) wzwyż
- c) trójskok

Bezkonkurencyjnym mistrzem w tych konkurencjach okazał się Ewry (USA). Startował on na 3 olimpiadach w 8 konkurencjach (w 1908 r. skreślono z programu trójskok z miejsca) i zdobył 8 złotych medali oraz przydomek człowieka-gumy.

Oto jego rekordowe wyniki:

- w dal z miejsca — 3,45 m.
- wzwyż z miejsca — 1,65 m.
- trójskok z miejsca — 10,58 m.

3. Biegi na przelaj.

Rozgrywane były na kilku olimpiadach na różnych dystansach. W Antwerpii w 1920 r. zwyciężył w biegu przelajowym słynny zawodnik fiński — Nurmi.

4. Strzelanie do jelenia.

O tej konkurencji pisaliśmy przy olimpiadzie ciągłej.

III. Olimpiada według własnego programu

Można urządzić igrzyska według programu innego niż te, które zostały wyżej podane. Radzimy brać pod uwagę własne upodobania zawodników i posiadany sprzęt. Taka dowolność jest w pełni uzasadniona. Na prawdziwych olimpiadach programy również są stale zmieniane i uzupełniane.

Do najciekawszych konkurencji należą:

- Biegi: na 60 m i sztafeta 4 × 60 m.
- Skok: w dal i wzwyż.
- Gry piłkarskie: ręczna i siatkówka.
- Rzuty: granatem i oszczepem.

Zwycięzcy igrzysk starożytnych otrzymywali w nagrodę wieniec laurowy. Zwycięzcom igrzysk nowożytnych przyznaje się medale. A co otrzymają zdobywcy pierwszych miejsc na igrzyskach harcerskich? Te sprawy określa poniższy regulamin.

REGULAMIN „HARCERSKIEJ OLIMPIADY“.

1. Za odbytą uważa się taką „Harcerską Olimpiadę“, która biegła w sportowej atmosferze — bez sprzeczek i kłótni.

2. Zdobywcy trzech pierwszych miejsc w każdej konkurencji otrzymują z miejscowej komendy hufca ZHP odpowiednie dyplomy, pod warunkiem iż w konkurencji, w której odnieśli zwycięstwo — startowało co najmniej siedmiu zawodników.

3. Najlepsze wyniki osiągnięte przez zawodników na olimpiadach organizowanych na terenie danego hufca mogą być podawane w rozkazach komendy hufca.

4. Sędziowanie na „Harcerskich Olimpiadach“ odbywa się wg zasad przyjętych w Polsce przez odpowiednie władze sportowe. Sędziowanie w konkuren-

cjach, których przepisy nie są zatwierdzone przez polskie władze sportowe odbywa się wg zasad przyjętych i potwierdzonych przez kapitanów wszystkich startujących drużyn (lub przez wszystkich zawodników) przed rozpoczęciem zawodów.

5. Zadania wykonane w czasie przygotowania i przeprowadzania olimpiady przez jej uczestników i organizatorów mogą im być zaliczane na odpowiednie sprawności harcerskie.

* * *

Oto wymagania niektórych sprawności sportowych, które mogą być najbardziej przydatne w pracy zastępów wakacyjnych.

Dobry piłkarz

Zeby zdobyć sprawność trzeba:

1. Wziąć udział co najmniej w 4 zbiórkach treningowych zastępu, ćwicząc na nich technikę i kondycję piłkarską.

2. Przynajmniej raz przygotować sprzęt lub boisko do zawodów, albo konserwować sprzęt.

3. Reprezentować zastęp w jednym meczu z innym zastępem lub drużyną sportową.

Uwaga: Sprawność „dobrego piłkarza“ można zdobywać w każdej grze zespołowej z piłką, a więc w piłce nożnej, siatkowej, ręcznej, w dwa ognie itp.

Harcownik

Hasło: *Dobrze zna swoją okolicę, najlepsze kryjówki i ciekawe miejsca, w których można swobodnie z kolegami spędzić czas. Umie pokonywać przeszkody terenowe.*

Zeby zdobyć sprawność trzeba:

1. Wraz z całym zastępem wybudować bazę (np. szałas) która służyć ma jako miejsce zbiórki zastępu.

2. Uczestniczyć co najmniej w 4 zbiórkach, na których przeprowadzone będą harce polowe i ćwiczenia terenowe.

3. Brać udział w biegu harcownika i ukończyć go. Na bieg harcownika składają się:

- 1. Bieg na przelaj z ładunkiem.
- 2. Zawieszenie czapki na drzewie.
- 3. Przejście po zwalonym pniu.
- 4. Czołganie się pod „zasiekami“.
- 5. Gra „łącznik“.
- 6. Wspinanie się po linie.

Do biegu trzeba wybrać przynajmniej 4 zadania.

Wesoły sportowiec

Zeby zdobyć sprawność trzeba:

1. Wykonać choć dwa przedmioty (kije, klocki, piłeczki) potrzebne do wesołych ćwiczeń i gier sportowych lub wziąć udział w wyznaczaniu trasy zawodów.

2. Uczestniczyć co najmniej w 4 zbiórkach sportowych zastępu.

3. Brać udział w wesołych zawodach z udziałem innego zastępu lub grupy młodzieży.

Wesoły sportowiec II

Zeby zdobyć sprawność trzeba:

1. Razem z zastępem urządzić i poprowadzić plac zabaw i gier sportowych dla mieszkańców wsi.

2. Rozpropagować plac zabaw w całym środowisku, np. przygotować afisze itp.
3. Wraz z zastępem dwukrotnie zorganizować wesole zawody sportowe dla młodzieży i starszego społeczeństwa.

Zręczna dziewczyna

Hasło: *Chętnie i często uprawia gry i zabawy. Wie, że ćwiczenia sportowe wyrabiają zręczność i zgrabną figurę.*

Żeby zdobyć sprawność trzeba:

1. Przygotować przybory do jednej gry lub zabawy zastępu, np. pałeczkę biegu sztafetowego, obręcz sersową, kij do ćwiczeń zręcznościowych itp.
2. Brać udział co najmniej w 4 zbiórkach sportowych zastępu.
3. Wziąć udział w meczu zręcznościowym i wykonać przynajmniej 5 ćwiczeń z programu meczu.

Przodownica zabaw

Hasło: *Spotyka się z koleżankami. Zawsze wie w co można się zabawić.*

Żeby zdobyć sprawność trzeba:

1. Wykonać samodzielnie skakankę i obręcz sersową.
2. Spotkać się z koleżankami przynajmniej na czterech zbiórkach zastępu.
3. Wziąć udział w zbiórce pn. „przodownica zabaw” i wykonać co najmniej cztery przewidziane w niej ćwiczenia. Na zbiórce pn. „przodownica zabaw” wykonuje się następujące ćwiczenia:
 - a) W trzech rzutach nałożyć obręcz na kij z odległości 5 kroków.
 - b) Wykonać dziesięć podskoków ze skakanką.
 - c) Dobiec z odległości 5 m do piłki podrzuconej w górę i pochwycić ją.
 - d) Wykonać pięć kolejnych uderzeń piastką w piłkę, odbijając ją o ścianę.
 - e) W trzech rzutach pochwycić choć raz piłkę rzuconą przez koleżankę z odległości 10 metrów.
 - f) Przeskoczyć w klasy z kamieniem dwa razy, ale tak, żeby kamień ani razu nie zatrzymał się na linii.

* * *

Harcerze, którzy już zdobyli co najmniej trzy sprawności sportowe i zajmują się obecnie pokierowaniem pracą zastępów zdobywających te sprawności, mogą zdobyć specjalną sprawność:

Organizator sportowy

Żeby zdobyć sprawność trzeba:

1. Systematycznie uprawiać jakąś dyscyplinę sportową.
2. Znać najważniejsze przepisy i przepisy (takie jak sposób sędziowania, wymiary boisk itp.), co najmniej trzech konkurencji sportowych, w tym jednej gry zespołowej z piłką.

3. Sędziować przynajmniej dwa spotkania lub rozgrywki zastępów.

4. Co najmniej raz pokierować przygotowaniem do zawodów, to znaczy rozdzielić zadania między służbę porządkową, czuwać nad przygotowaniem sprzętu i boisk, zatwierdzić dokładny program zawodów itp.

LIGA REJONOWA

Wiele sąsiadujących ze sobą drużyn podejmowało już wspólne zadania i tworzy dziś mocne, zespolone plemiona lub szczepy, współpracujące ze sobą zastępy (grupy) i drużyny wakacyjne. O ile oczywiście zamierzają zajmować się zajęciami sportowymi, mogą zorganizować stałą ligę sportową tzw. „Ligę Rejonową”, w celu poprowadzenia systematycznych rozgrywek na wzór ligi piłkarskiej.

Tak więc w pierwszej lidze piłkarskiej jest 12 drużyn. Rozgrywają one spotkania systemem każdy z każdym — w dwu rundach — wiosennej i jesiennej. Np. Wisła Kraków wyjeżdża na wiosnę do Warszawy rozegrać spotkanie z Legią, a jesienią Legia przyjeżdża do Krakowa itp. Do „Ligi Rejonowej” należeć będą okoliczne zastępy — będzie ich pewnie mniej niż 12 — ale to nie szkodzi. Łatwiej będzie rozegrać spotkania. Ponieważ rozgrywki prowadzone będą tylko latem, można je podzielić na rundę lipcową i sierpniową. Jeśli zastęp „Orłów” ze Ścinawy Małej będzie w lipcu gościł u siebie „Włóczykijów” z Gryzewa, to w sierpniu wywędruje do Gryzewa na rewanżowe spotkanie itd.

W jakiej konkurencji będzie „Liga Rejonowa” rozgrywać spotkanie, to zależy od jej członków. Można się umówić w czerwcu na wspólnym szkoleniu, że np. będą to rozgrywki w kręgle, dwa ognie, piłkę ręczną itp. Zwycięski zastęp uzyskuje tytuł mistrza rejonu (plemienia, szczepu). Wszystkie uczestniczące w lidze zastępy mogą równocześnie zdobyć „Oznakę 7 spotkań”.

Zastępy i drużyny, które zamierzają więcej czasu poświęcić zajęciom sportowym, mogą utworzyć przy drużynie „Harcerski Zespół Sportowy” (HZS) w którym weźmie udział również młodzież nieharcerska i zorganizować w lecie rejonowe rozgrywki HZS-ów.

Komendy hufców, na terenie których działać będzie kilka „Lig Rejonowych” mogą organizować złoty mistrzów tych lig. Na złotych mistrzów można rozegrać (np. systemem pucharowym) mistrzostwo hufca w uprawianych przez ligi konkurencjach.

PRACA

(Kierunek LWD-60)

Zadanie: *Pomagamy słabszym*

Hasło: *Bez pracy nie ma kolaczy.*

Lato — słońce i woda, wycieczki... Ale nie tylko. Po nagranych miejskich chodnikach śpieszą do fabryk robotnicy. Wcześniej od słońca wstają do żniw rolnicy. A Wy, harcerze, co będziecie robili? Komu pomożecie w pracy? Aby Wam ułatwić znalezienie w lecie ciekawego, pożytecznego zajęcia, podajemy

kilka możliwości. Wybierzcie, które wydadzą Wam się najlepsze.

Jeśli potraficie w lecie pomagać innym tak, że nie będą wiedzieli nawet skąd pomoc pochodzi, możecie zdobyć sprawność „niewidzialnej ręki”.

Niewidzialna ręka

Żeby zdobyć sprawność trzeba:

1. Ustalić wspólnie z zastępem, kto w naszej miejscowości potrzebuje pomocy zastępu „Niewidzialnej ręki” (inwalida, wdowa z małymi dziećmi, staruszka...)
2. Samodzielnie znaleźć i podpowiedzieć zastępowi lub patrolowi przynajmniej jedną okazję przeprowadzenia akcji „Niewidzialnej ręki”.
3. Wziąć udział co najmniej w trzech wypadach „Niewidzialnej ręki” tj. trzykrotnie wykonać pożyteczne zadanie tak, żeby nikt nie widział, kto był jego sprawcą.
4. Wspólnie z zastępem urządzić bazę spotkań zastępu „Niewidzialnej ręki”, np.: szałas, strych, ziemiankę lub coś w tym rodzaju.

ŻNIWIARZE

A jeśli macie odrobinę więcej czasu, jeśli możecie podjąć szereg wspólnych prac, proponujemy Wam zdobywanie sprawności „żniwiarza”. Przeczytajcie jej wymagania.

Żniwiarz

Żeby zdobyć sprawność trzeba:

1. Przynajmniej pięciokrotnie pomagać przy żniwach u rodziców, krewnych, sąsiadów albo w spółdzielni lub PGR.
2. Razem z zastępem bezinteresownie pomóc komuś w pilnej pracy żniwnej, np.: w zwózce zboża, kiedy zbliża się burza lub tp.
3. Zorganizować z kolegami wypad na pola, gdzie zbiera się zboże za pomocą maszyn. Poznać zasady działania jednej z maszyn żniwnych, np.: kosiarki, młocarni, snopowiązałki lub tp.
4. Nauczyć się od starych ludzi dawnej piosenki żniwnej albo legendy lub dwu przysłów żniwnych i wpisać je do prowadzonej przez zastęp „Księgi przygód żniwnych”.
5. Zorganizować i przeprowadzić wieczorek albo własne ognisko zastępu o tematyce żniwnej.

Dla starszych harcerzy

ZASTĘPY BANDOSÓW

A może macie w lecie dużo wolnego czasu? Bo rodzice Edka i Józka ziemi mają niewiele, a ojciec Staszka jest członkiem spółdzielni produkcyjnej, więc i Staszek ma w lecie mniej obowiązków. Albo wszyscy

cy mieszkacie w mieście i Wasi rodzice wcale żniw nie przeprowadzają... Jest Was takich kilku, może nawet kilkunastu. Chętnie zorganizowalibyście sobie obóz harcerski, ale nie macie pieniędzy.

Radzimy Wam połączyć obóz z zarabkowaniem i w ten sposób zapewnić sobie utrzymanie.

Pomyślcie — wystarczy wcześniej porozumieć się z odpowiednim PGR, który w lecie potrzebuje dużo dodatkowych rąk do pracy przy żniwach, albo jeszcze lepiej, przy zbieraniu ziół lub np. truskawek...

Doświadczenia roku ubiegłego wykazują, iż wystarczy 4-5 godzin pracy dziennie (albo np. 8 godzin pracy co drugi dzień), żeby za zarobione pieniądze utrzymać cały obóz i zdobyć fundusze na powrót do domu. PGR są w stanie zapewnić Wam nocleg. Ale zastęp Bandosów może ustawić namioty lub zbudować sobie szałas w pobliżu miejsca pracy i zorganizować życie na wzór tradycyjnego obozu harcerskiego. Jeżeli zastęp pracuje np.: od rana do obiadu — to całe popołudnie ma do własnej dyspozycji na wycieczki, gry terenowe, sportowe, na zwiady itp.

A wieczorem zapewne rozbrzmiewać będą z Waszego taboru pieśni bandosów, zapłonie ognisko...

W niedzielę mecz z miejscową drużyną. Przygotowanie posiłków sposobem obozowym. Żeby nie tracić drogiego czasu, obiady w stołówce gospodarstwa, a śniadania i kolacje przygotowane w taborze. Produkty, rzecz jasna, z PGR.

Specyficzną, ale jakże ciekawą formą „bandoski” mogą być zastępy wędrujące z miejscowości do miejscowości pod hasłem:

„Wędrujemy bez pieniędzy”

W każdej chwili i miejscowości taki cygański tabor zatrzymuje się tak długo, by zarobić dość pieniędzy na wyżywienie i pokrycie kosztów wędrowki do następnego PGR. Organizacja takiego zastępu — na wzór harcerskiego obozu wędrownego.

Jeśli zaś chcecie w czasie lata zarobić więcej pieniędzy, np. na zakup ubrania, wycieczkę, pomoc dla rodziców — to wtedy praca musi zająć w Waszym programie więcej miejsca.

Bandoska nie jest rzeczą łatwą. Najlepiej jeśli się nią zajmie starsza młodzież harcerska. Mogą to być np. zespoły harcersko-zetemwuowskie miejsko-wiejskie, zespoły młodzieży ze szkół średnich itp.

A oto sprawność:

Bandos

Aby zdobyć sprawność trzeba:

1. Wspólnie z zastępem pracować przy żniwach co najmniej pięć dni, minimum po trzy godziny dziennie.
2. W czasie pracy przy żniwach wziąć udział w wykonaniu co najmniej trzech czynności, np. robieniu

powróseł, wiązaniu lub stawianiu snopów, zwózce, grabieniu itp.

3. Przynajmniej raz wspólnie z zastępem bezinteresownie pomóc przy żniwach ludziom, którzy tej pomocy najbardziej potrzebują.

4. Zorganizować razem z miejscową młodzieżą wspólną imprezę harcerską, np. ognisko, grę polową, zawody sportowe itp.

5. Zorganizować z zastępem dla miejscowej ludności imprezę kulturalno-artystyczną o tematyce żniwnej, np. wieczorek pieśni, legend, przysłów o żniwach lub święto pierwszego snopa, albo dożynki.

Czy tylko bezpośrednia praca przy żniwach jest w lecie potrzebna? Oczywiście nie tylko. Bo pomyślcie — kto opiekuje się w lecie młodszym rodzeństwem? Kto donosi żniwiarzom wodę i posiłek? Kto opatrzy skaleczenie żniwiarza?

Czy każda z wymienionych prac nie pomaga w sprawnym przeprowadzaniu żniw? Czy ich podjęcie to nie harcerskie zadanie?

MAŁE PRZEDSZKOLA

Nie ma w Waszej wsi przedszkola — opieka nad malcami spoczywa na Waszej głowie. Utwórzcie wspólny zastęp, wybierzcie stałe miejsce zbiórek i zorganizujcie „Małe przedszkole”. Możecie w nim nie tylko dobrze opiekować się malcami, ale w dodatku organizując drużyny przy nich wygospodarować wiele czasu na inne jeszcze zajęcia zastępu. I w dodatku zdobyć sprawność.

Opiekun(ka) dzieci I

Żeby zdobyć sprawność trzeba:

1. Zorganizować wspólnie z zastępem w swojej wsi „Małe przedszkole”.

2. Samodzielnie wykonać dla swych podopiecznych przynajmniej dwie zabawki, np. krążek odpilowany z okrągłaka, kółko z wikliny, figurkę ulepioną z gliny, łopatkę z kawałka deski itp.

3. Przez pięć dni brać udział w prowadzeniu „Małego przedszkola”. W tym czasie zorganizować z dziećmi co najmniej dwie wycieczki, jedną do lasu a drugą na łąkę i przeprowadzić tam odpowiednie zajęcia, np. gonitwę na łące, lub rzuty szyszkami w lesie.

4. Nauczyć przedszkolaków co najmniej dwóch prostych gier lub zabaw.

5. Przeczytać dzieciom albo opowiedzieć im treść przynajmniej dwóch książek dla przedszkolaków lub dwóch numerów „Świerszczyka”.

ANTEK CWANIAK NA WAKACJACH

„Małe przedszkole” dla przedszkolaków. A co dla tych nieco starszych? O, tych warto już zorganizować w specjalne wakacyjne grupy zuchowe i pokierować ich pracą.

Oni sami też niejedno potrafią. Warto dla nich zorganizować np. „wesołe miasteczko”. W czasie pracy z zuchami można zdobyć sprawność:

Wódz zuchów

Sprawność zdobędzie ten, kto jest uznanym przez swą grupę wodzem zuchów oraz:

1. Zorganizuje co najmniej trzyosobową wakacyjną grupę zuchową i pokieruje jej pracą przynajmniej w czasie jednego miesiąca.

2. Razem z zuchami przyjemnie urządzi miejsce zbiórek grupy.

3. Przeczyta choć jedną z niżej wymienionych książek: „Antek Cwaniak” — A. Kamińskiego, „Timur i jego drużyna” — A. Gajdara, „Chłopcy z placu broni” — F. Molnara, „Przygody Robinsona Kruzoe” — D. Defoe. Wykorzystają tę lekturę w pracy ze swą grupą, np. zorganizuje zabawę w Robinsonów.

4. Razem z zuchami przygotuje odpowiedni sprzęt i materiały i zorganizuje proste zawody sportowe, np. w rzucaniu szyszkami do celu. Nauczy grupę jednej piosenki harcerskiej lub zuchowej, opowie zuchom przynajmniej dwie bajki lub baśnie albo ciekawe historie ze swojego życia.

5. Wykona ze swymi zuchami sposobem „niewidzialnej ręki” co najmniej jedną pożyteczną pracę dla otoczenia.

(Skoordynować ze sprawnością „Antka Cwaniaka”).

Dla starszych druhen i drułów

HARCERSKIE PUNKTY PIERWSZEJ POMOCY

Jeśli nie ma w Waszej miejscowości Ośrodka Zdrowia założcie Harcerski Punkt Pierwszej Pomocy. Sprawa trudna. Wymaga wielu przygotowań i nieco nakładów. Ale i te przeszkody można pokonać pracując w porozumieniu z oddziałami i przewodnikami PCK.

Biorąc udział w pracy HPPP możecie zdobyć sprawność „łapiducha”.

Łapiduch

Żeby ją zdobyć trzeba:

1. Zorganizować wspólnie z zastępem na okres co najmniej miesiąca Harcerski Punkt Pierwszej Pomocy. Przynajmniej trzykrotnie pełnić dyżur.

2. Zorganizować w zastępie prowadzoną pod fachowym kierownictwem naukę prowadzenia i udzielania pierwszej pomocy w wypadkach: udaru słonecznego, oparzenia, zatrucia grzybami, mięsem (kiełbasą) oraz naukę postępowania w wypadku choroby zakaźnej. Umieć przeprowadzić dezynfekcję.

3. Wspólnie z zastępem zorganizować propagandowy punkt sanitarny albo przeprowadzić dla miejscowej ludności jakąś imprezę, np. ognisko poświęcone propagandzie spraw higieniczno-sanitarnych na wsi.

ZASTĘPY H₂O

H₂O — jak każdy o tym wie — to wzór chemiczny wody. Ale nam nie chodzi o czystą wodę — chodzi o smaczne napoje orzeźwiające, których tak często

w lecie brak. Gdybyście tak zabrali się do ich produkcji? Można by jeszcze przed wakacjami zbadać razem teren, wyszukać źródła na studnie, z których woda jest najsmaczniejsza i nadaje się do picia i uruchomić wytwórnię LWD-owskich napojów orzeźwiających (kwas chlebowy, napój z mięty, jałowca, oranżada). W czasie żniw pozostałaby Wam produkcja i donoszenie wyprodukowanych przez siebie napojów żniwiarzom. Wykonując pracę można zdobyć:

Sprawność H₂O

Żeby ją zdobyć trzeba:

1. Dowiedzieć się, jak najlepiej zapobiega się pragnieniu i jakie napoje skutecznie je gaszą.
2. Zorganizować wspólnie z zastępem LDW-owska wytwórnię napojów orzeźwiających, np. kwasu chlebowego, napoju z jałowca, z mięty, oraz oranżady itp.
3. Urządzić z zastępem przechowalnię zabezpieczającą napoje przed zepsuciem, ogrzaniem itp.
4. Przynajmniej raz zanieść wyprodukowane przez siebie napoje ludziom pracującym w polu.
5. W czasie imprezy wakacyjnej, np. obchodów 22 Lipca, LDW-owskich zawodów sportowych, dożynek lub tp. zorganizować harcerski kiosk z napojami orzeźwiającymi.

PATROLE OCHRONY LASU

Jesteście przyjaciółmi lasu — wiecie jak dużą rolę odgrywa las w gospodarce narodowej Polski Ludowej, sadzicie drzewa, śpiewacie o lesie piosenki... Ale... Pomyślcie: gdyby Wasz przyjaciel patrzył z założonymi rękami, kiedy Was ktoś krzywdzi — czy nazywalibyście go nadal swoim przyjacielem? Czy nigdy nie patrzyłbyście spokojnie jak inni krzywdzą las? Jak możecie być prawdziwymi przyjaciółmi lasu podpowie Wam sprawność „Trzy pióra LWD”.

„Trzy pióra LWD”

Tę sprawność zdobędzie kto:

1. Razem z kolegami ze swego zastępu utworzy POL, czyli Patrol Ochrony Lasu, w celu strzeżenia lasu przed pożarem, bezprawnym wycinaniem drzewek, niszczeniem podszycia, zaśmiecaniem, niszczeniem ptasich gniazd itp.
2. Przygotuje się, pod kierownictwem strażaka, do pełnienia służby w POL-u, np. nauczy się lokalizować i gasić pożar w warunkach leśnych, obchodzić się z sikawką strażacką itp.
3. Przynajmniej trzykrotnie weźmie udział w patrolowaniu lasu. W czasie każdego patrolu wykona jakąś pożyteczną pracę w lesie, np. pozbiera papiery zaśmiecające odcinek lasu, opieli drzewka w szkółce leśnej, wykona pasy przeciwpożarowe lub tp.
4. Zorganizuje razem z zastępem całonocny biwak z nocowaniem w lesie. W czasie biwaku z powodzeniem przejdzie trzy próby:
 - a) próbę zaradności: urządzi sobie bezpieczne i zdrowe noclegowisko bez wykorzystania budynków

lub namiotów, wyżywi się tylko potrawami przyrządzonymi z grzybów i jagód leśnych;

b) próbę dzielności: w nocy wykona polecenie zastępowego, np. przyniesie jakiś przedmiot z odległości 250 m;

c) próbę wiedzy: odpowie na trzy pytania leśniczego w sprawie lasu, w którym się znajduje, dotyczące:

- gleby lub podszycia lasu,
- wartości gospodarczej rosnących w nim drzew,
- żyjących w danym lesie ptaków lub zwierząt.

Dla druhen, które w czasie wakacji zajmują się przede wszystkim pracą w gospodarstwie, zamieszczaamy specjalną sprawność.

Gospodyni

Sprawność zdobędzie kto:

1. Przez całą niedzielę samodzielnie, bez pomocy mamy, poprowadzi gospodarstwo domowe: sprzątnie mieszkanie, ugotuje posiłki, pozmywa naczynia, zaopiekuje się rodzeństwem — słowem zapewni mamie całodzienny urlop.
2. Weźmie udział w przygotowaniu zapasów na zimę: zbieraniu i suszeniu grzybów lub owoców, albo robieniu przetworów...
3. Weźmie udział w robieniu porządków w domu lub w szkole. Jedną z prac wykona samodzielnie, np. umyje okno, upierze firanki lub tp.
4. Umie się ładnie i schludnie ubrać. Samodzielnie uszyje fartuch lub bluzkę, albo zrobi czapkę lub szalik.

Dla starszych druhen i druhow

ZIELONE ŚWIETLICE

Gdybyście tak pomyśleli o zorganizowaniu kulturalnego odpoczynku dla młodzieży i rodziców? Oni przecież w lecie nie mają czasu na pracę w zespołach artystycznych. Wystarczy, że macie altankę, i o ile jest dość duża, zamienicie ją na „zieloną świetlicę”, w której będą się mogli spotkać wszyscy zwolennicy kulturalnej rozrywki. Świetlica może być czynna nie tylko wieczorem, ale i w ciągu dnia, zwłaszcza w niedzielę albo w czasie deszczu. Jeśli w Waszej „zielonej świetlicy” znajdzie się zawsze jakiś instrument muzyczny, choćby prymitywny, np. organki, jeśli będzie kilka kompletów do gier świetlicowych, np. warcaby, szachy, itp. jeśli wreszcie potraficie czasem zorganizować prosty a ciekawy konkurs, poprowadzić gry i zabawy bez przyrządów — powodzenie Waszej „zielonej świetlicy” będzie niewątpliwe.

A jeśli stać Was na więcej niż organizację „zielonej świetlicy”, weźcie się za prowadzenie „leśnej estrady”.

LEŚNE ESTRADY

Na Śląsku znane jest powiedzenie:

„Co niedziele u Karlika
Grają skrzypce, rżnie muzyka”

I nie tylko na Śląsku, a w całej Polsce zbierają się w letnie, ciepłe wieczory i niedzielne popołudnia młodzi i starzy, żeby posłuchać muzyki, potańczyć... A gdybyście wybrali odpowiednie miejsce, np. uroczą leśną polanę położoną niedaleko domów mieszkalnych i co tydzień o jednej porze uruchomili tam „leśną estradę“.

Na „leśnej estradzie“ mogą występować zespoły muzyczne, taneczne, chóralne, recytatorskie... „Leśna estrada“ może organizować „zgaduj-zgadule“, prezentować widzom skecze i sztuki... W wielu miejscowościach przy dobrej organizacji impreza może być nie tylko samowystarczalna, ale przynosić nawet dochód.

A jeśli zamiast różnorodnego programu będziecie swym gościom prezentować przede wszystkim np. występy zespołu dramatycznego, nazwijcie miejsce spotkań np.: „Teatrem pod gruszą“...

RAZEM

(Kierunek LWD-60)

Zadanie: *Gospodarujemy sami*
Hasło: *Jak samemu to gorzej —
kiedy razem to sporzej.*

Harcerze słyną ze swej gospodarności. Chcecie wszyscy w miarę swoich sił samodzielnie wypracowywać środki na obozy, chcecie, dzięki własnej pracy, wzbogacać majątek drużyny. Wasze hasło:

„Nic dla nas — bez nas”

Czy jednak zawsze potraficie dobrze organizować sobie pracę?

Czy organizacja Waszej działalności gospodarczej dostatecznie przygotowuje Was do podjęcia zadań jakie postawi Wam życie? Niejeden z Was po ukończeniu nauki obejmie może posadę w Samopomocy Chłopskiej, w Spółdzielczości Mleczarskiej lub tp. Czy wyjdziecie z drużyny przygotowani do takich zadań?

Radzimy o tym pomyśleć i jeśli będą ku temu warunki — zorganizować u siebie „harcerski zespół spółdzielczy“.

Zespoły mogą być różne:

„HARCERSKIE ZESPOŁY ZBIERACZY“

są już dość rozpowszechnione. Zbiera się najczęściej ziola, grzyby, jagody (np. jarzębiny), nasiona (dzikiej róży) itp. Ale „Harcerski Zespół Zbieraczy“ może się również zająć zbieraniem wielu innych rzeczy — od wydzierżawiania i zbiorów czereśni z drzew przydrożnych, aż do zbiorów makulatury włącznie.

Pracować będziecie wspólnie, z podziałem pracy na tych, którzy zbierają, sortują, a jeśli trzeba suszą, marnują, peklują, przechowują lub sprzedają... Prowadząc tego rodzaju prace możecie zdobyć sprawność „Zbieracza“.

Z b i e r a c z

Tę sprawność zdobędzie kto potrafi:

1. Wspólnie z zastępem zorganizować „Harcerską Spółdzielnię Zbieraczy“.

2. Wykonać wszystkie nałożone przez „Zarząd Spółdzielni“ obowiązki, w tym wziąć udział przynajmniej w dwu rodzajach pracy, np. zbieraniu i sortowaniu, albo suszeniu, marynowaniu, smażeniu lub przechowywaniu, albo wreszcie sprzedaży zgromadzonych płodów itp.

3. Wykonać samodzielnie lub we dwójkę przynajmniej jeden przedmiot potrzebny do pracy spółdzielni, np. koszyczek, urządzenie do suszenia itp.

4. Nauczyć się przynajmniej jednej piosenki, w której jest mowa o roślinie lub owocu, jaki zbiera spółdzielnia.

5. Dowiedzieć się co stanie się z zebraną rośliną lub owocami po sprzedaniu ich w punkcie skupu.

HARCERSKIE ZESPOŁY HODOWLANE I UPRAWOWE

Najbardziej realna jest hodowla królików i drobiu. Większa rentowność uprawy niż hodowli zależy od regionu Polski. Najbardziej opłacalna jest uprawa ziół leczniczych, warzyw oraz niektórych roślin pastewnych np. kukurydzy i przemysłowych np. chmielu.

Prowadzenie zespołu hodowlanego lub uprawowego będzie znacznie łatwiejsze jeśli będziecie dysponować wspólną działką ziemi — bądź to działką przyшкоłą, bądź też przydzieloną Wam przez GRN, PGR lub spółdzielnię produkcyjną, ale jest w pełni możliwe także wtedy gdy każdy z członków zespołu dysponuje małym „ogródkiem“ wydzielonym mu przez rodziców.

HARCERSKIE ZESPOŁY WYTWÓRCZE I USŁUGOWE

Jest wiele takich przedmiotów, których brak na rynku dotkliwie ludność odczuwa. I równocześnie wiadomo, że produkcja niektórych brakujących przedmiotów nie jest zbyt skomplikowana. Tylko po prostu nie ma się kto nią zająć. Podobnie jak z wytwórczością ma się rzecz często z usługami. W niejednej wsi ludzie nie strzygą się miesiącami — bo to do fryzjera daleko. To chyba oczywiste, że w takiej sytuacji harcerze muszą reagować. I mamy już немало harcerskich zespołów introligatorskich, stolarskich, (najczęściej zajmują się naprawą mebli, produkcją zabawek itp.), zespołów wytwarzających w lecie napoje chłodzące, wytwórni artystycznych (wycinanki, naklejanki ze słomy...) itp....

Mamy w drużynach coraz więcej punktów fryzjerskich i krawieckich (naprawa odzieży) a nawet powstają gdzieś tam tzw. brygady napraw sprzętu elektrycznego. Wszystkie te zespoły cieszą się powodzeniem u klientów i przynoszą korzyść organizatorom.

Organizację pracy w „Harcerskich Zespołach Spółdzielczych“ określają ich regulaminy. Ale jaka jest

ich podstawa prawna? Przecież każdy producent i właściciel punktu usługowego, prywatny czy też spółdzielczy musi płacić podatki? Czy im podołacie? Otóż dowiedzcie się, że „Harcerskie Zespoły Spółdzielcze” działające na terenie szkoły, bądź to jako samodzielne działy spółdzielni uczniowskich, bądź też na prawach spółdzielni uczniowskich, korzystają ze wszystkich ulg spółdzielczości uczniowskiej, a więc i ze zwolnienia od podatków.

Ale Wy zechcecie może wyjść ze swą działalnością poza teren szkoły. I na to jest rada. Trzeba tylko zarejestrować Wasz zespół w Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” i podjąć obok działalności gospodarczej również działalność szkoleniową w zakresie poznawania zasad działalności spółdzielczej, by i te prawa uzyskać. Dla członków takich zespołów wprowadzamy specjalną sprawność „spółdzielcy”.

Spółdzielca

Żeby zdobyć sprawność trzeba:

1. Co najmniej przez pół roku działać w „Harcerskim Zespole Spółdzielczym”. W tym czasie pełnić w zespole jakąś funkcję oraz poznać i co najmniej przez miesiąc prowadzić księgowość zespołu.
2. Dowiedzieć się jakie spotykamy w Polsce formy spółdzielczości, a jedną z nich poznać „na medal” (cele i zadania, strukturę, organizację pracy itp.).
3. Umieć wymienić 20 polskich towarów eksportowych i 20 importowanych do nas z zagranicy. Znać 6 rodzajów waluty zagranicznej.
4. Poznać pracę najlepszego w okolicy kółka rolniczego.

JESIENNE TARGI HARCERSKIE

Nie wiemy ile drużyn i zastępów założy zespoły uprawowe czy też hodowlane albo wytwórcze. Ale jeśli się gdzieś zdarzy, iż będzie takich zespołów w hufcu lub plemienu niemało, radzimy zorganizować w jesieni „jarmark harcerski” — imprezę wesołą i pożyteczną, na wzór jarmarków ludzi dorosłych. Niech każdy zespół-zastęp otworzy swój stragan (stragany może wypożyczyć GS) i sprzedaje towary własnej produkcji. Jeśli taki gospodarczy zlot plemina czy też hufca połączycie z otwarciem przy jarmarku „wesołego miasteczka” i występami artystycznymi, impreza Wasza na pewno przejdzie do historii i stanie się tradycją harcerską Waszej okolicy.

WĘDRÓWKI

(Kierunek LWD-60)

Zadanie: Odkrywamy świat.

Hasło: „Wędrujemy, wędrujemy
Po ojczyściej naszej ziemi...”

Marzycie pewnie o dalekich wędrownikach, o krajach za siedmioma górami — za siedmioma morzami... Każdy z nas ma takie marzenia, ale... nie każdy wie, że ciekawe krainy leżą często bardzo, bardzo blisko.

Czy nigdy nie zastanawialiście się dokąd płynie Wasza rzeka? Co dzieje się tam gdzieś za jednym wzgórzem i za jednym lasem — wszak tam jeszcze nie byliście. A może i sąsiednie miejscowości znacie jedynie z opowiadań? Jeśli tak, czym prędzej weźcie się za nadrobienie zaległości. Jak to można zrobić podpowiedzą Wam m. in. wymagania sprawności „łowcy przygód” i „wodnej żyłki”.

Łowca przygód

Sprawność „łowcy przygód” może zdobyć każdy, kto wyjdzie na spotkanie przygód, a nie czeka, aż one do niego przyjdą, każdy kto potrafi:

1. Zwiedzić co najmniej trzy ciekawe zakątki w swojej wsi lub jej okolicy (np. miejsce, w którym wybudowano pierwsze we wsi domy, zamek, ośrodek maszynowy, pole dawnej bitwy itp.). Wykonać jakąś pracę dla zabezpieczenia od zniszczeń zwiedzanego zakątka.
2. Zwiedzić dwie okoliczne wioski, zapoznać się tam z rówieśnikami i zorganizować z nimi wspólną imprezę, np. podchody, zawody sportowe lub wycieczkę do lasu itp.
3. Odszukać w swojej wsi najstarszego mieszkańca i najlepszego muzykanta — zapoznać się z nim.
4. Wybrać odpowiednie miejsce, zbudować szałas — „zieloną świetlicę” zastępu i spędzić w nim z zastępem przynajmniej jedną noc.

Wodna żyłka

Tę sprawność zdobędzie każdy kto potrafi:

1. Odszukać w swojej miejscowości wszystkie źródła, z których woda nadaje się do picia. Dowiedzieć się, jak je nazywa miejscowa ludność, a jeśli nie mają nazwy, to je wspólnie z zastępem „ochrzcić”.
2. Wziąć udział w wyprawie zastępu wzdłuż brzegów najbliższego s umyka lub rzeki. Określić, jak ten strumyk lub rzeka się nazywa i skąd wypływa.
3. Po mistrzowsku puszczać „kaczki” po wodzie, najlepszym rzutem wypuścić co najmniej pięć „kaczek”.
4. Wybrać wspólnie z kolegami odpowiednie miejsce do kąpieli, a jeśli trzeba, zbudować razem z zastępem zastawę na strumyku, albo oczyścić dno stawu.
5. Wspólnie z zastępem zorganizować dla młodszych wesołe zawody sportowe na wodzie, np. puszczenie okrętów z kory lub papieru, albo pływanie z kijem, lub bieg na płytkiej wodzie itp.

„Łowca przygód” i „wodna żyłka” to dwie sprawności, które podpowiadają jak można organizować tzw. małe wędrowniki. A wy marzycie pewnie nie tylko o wycieczkach i podróżach, ale również o biwakach i obozach. Przeczytajcie czy z kolei spodobały Wam się formy tzw. małego obozownictwa.

NOCNE BIWAKI

W czerwcu, kiedy rok szkolny zbliża się ku końcowi i jest już ciepło taką macie ochotę powędrować na biwaki! Cóż, kiedy jeszcze trzeba chodzić do szkoły, w domu trzeba pomagać — paść krowy, zrywać czereśnie itp... Otóż można znaleźć wyjście z trudnej sytuacji. Po prostu radzimy rozbić namiot lub zbudować szałas niedaleko za wsią i zbierać się tam na nocne biwaki! Wierzcie nam — to bardzo przyjemnie spędzać z całym zastępem wieczory, słuchać gawęd, śpiewać, obserwować niebo... O właśnie! W czasie takich biwaków wymarzona okazja do zdobywania „sprawności pod gwiazdami”.

Sprawność pod gwiazdami

Żeby ją zaobyć trzeba:

1. Razem z zastępem zorganizować „nocny biwak” — miejsce spotkań zastępu.
2. Biwakować z zastępem co najmniej w ciągu trzech nocy. Wziąć udział w trzech zajęciach prowadzonych na biwaku, w tym: w zajęciu o gwiazdach oraz o legendach, piosenkach, zagadkach i baśniach ludowych Waszej okolicy.
3. Nauczyć się od byłych mieszkańców danej miejscowości piosenki, opowiadania, baśni lub zagadki o gwiazdach lub strachach i zapisać ją w specjalnej „Księdze przygód zastępu”.

SZKOLNE BIWAKI

Jeśli zaś macie trochę więcej czasu i rodzice gotowi są zwolnić Was na zajęcia harcerskie zaraz po powrocie ze szkoły — zorganizujcie tzw. „szkolny biwak” tj. biwak działający tak samo jak poprzedni z tą jedynie różnicą, że spotkacie się na jego terenie zaraz po wyjściu ze szkoły, by tam na biwaku najpierw odrobić lekcje, a potem zająć się innymi sprawami. Wyżywienie na „szkolnym biwaku” możecie zorganizować wg wszelkich prawideł sztuki obozowej. Tak samo jak na obozach zorganizować całe życie na biwaku — z regulaminem, wartą itp.

BIWAK „PRACUSIÓW”

Nazwa może dziwna. Ale biwak tak nazwany bardzo pożyteczny. Pomyślcie... Zamierzacie przeprowadzić bitwę z chwastami na spółdzielczych polach — potrwa co najmniej dwa dni. Dlaczegoż nie mieliście na ten czas rozbić biwaku w pobliżu pól na których bitwę przeprowadzicie?

Biwaki „Pracusiów” to takie biwaki, które się rozbija na okres wykonywania jakiejś pracy w pobliżu miejsca, w którym ma być wykonana.

* * *

A jeśli macie jeszcze więcej czasu i możliwości zorganizujcie dalsze i trudniejsze do przeprowadzenia wędrowki i wypadu.

SZTAFETA BIWAKOWA POD HASŁEM
„SZUKAMY PRZYJACIÓŁ”

Motto: *Jeden tylko namiot mamy,
Lecz go wszyscy używamy*

Co robić, kiedy na cały hufiec przypada zaledwie jeden namiot, a i sprzętu biwakowego niewiele — oto jest pytanie. Motto Sztafety daje na nie jasną odpowiedź.

Ale jak wcielić ją w życie? Bardzo prosto. Zorganizować „Sztafetę biwakową”. Dziś drużyna z Kozich Górek dostaje namiot oraz potrzebny sprzęt biwakowy i wędruje do Lisich Kątów. Tam rozbiła biwak. Wspólnie z miejscową drużyną przeprowadza ciekawe zajęcia, np. ognisko dla ludności, a nazajutrz wraca do siebie. Tymczasem sprzęt zabiera drużyna z Lisich Kątów i wędruje do Mysikiszek itd. Równocześnie ze sprzętem wędruje od drużyny do drużyny pałeczka sztafetowa. Może to być np. imitacja tradycyjnej laski weselnego drużby, do której każdy biorący udział w wędrowce zastęp lub drużyna przyczepia swój proporzyczek.

Do przeprowadzenia Sztafety po uprzednim przygotowaniu drużyn wystarcza dwu instruktorów. Jeden z instruktorów towarzyszy drużynom w czasie wędrowek, a drugi, jako kwatermistrz, przygotowuje następną drużynę do przejścia sprzętu i przeprowadzenia wędrowki.

OD SZALAŚU DO SZALAŚU

W sztafecie „szukamy przyjaciół” sprzęt wędruje od drużyny do drużyny. Tym razem proponujemy rozlokowanie sprzętu biwakowego na stałe w trzech miejscowościach i wyznaczenie w nich stałych punktów noclegowych. W punktach tych znajdować się będzie sprzęt biwakowy. Drużyna przybywająca na punkt etapowy wypożycza sprzęt i rozbiła w tej okolicy biwak.

Na drugi dzień związa biwak, zostawia sprzęt i maszeruje do następnego podobnie urządzonego punktu. Etapowe punkty mogą mieścić się w szkołach, a opiekę nad sprzętem można powierzyć miejscowej drużynie czy instruktorowi wyznaczonemu do tego celu przez hufiec.

WAKACYJNA STANICA HARCERSKA

Jest po prostu wypożyczalnią sprzętu sportowo-turystycznego i schroniskiem zorganizowanym na terenie powiatu przez hufiec w jakiejś atrakcyjnej miejscowości. Stanica może być pod namiotami, pod szalasami, w budynku szkoły, a nawet w... stodole. Opiekę nad stacją można powierzyć miejscowej drużynie harcerskiej. Terminarz przebywania w stacji poszczególnych drużyn oraz ich zapotrzebowania na sprzęt lub jedzenie (o ile nie przynoszą żywności ze sobą), powinny być złożone wcześniej i uzgodnione z komendą hufca lub drużyną opiekującą się stacją. Drużyna — opiekun nie tylko dba o sprzęt, ale ułatwia

wędownikom zakup produktów żywnościowych, prowadzi punkt sanitarny itp., a drużyny przybywające do stacji pobierają sprzęt i rozbijają stały biwak, z którego robią wypad w teren.

W przeprowadzeniu trudnych wędrówek w ramach „Sztafety biwakowej“, wędrówek „Od szalasu do szalasu“ i w pracy „Wakacyjnej stacji harcerskiej“ na pewno pomogą Wam instruktorzy PTTK. W czasie wędrówek będziecie mogli zdobyć „biwakową sprawność“.

Biwakowa sprawność

Zdobędzie tę sprawność każdy kto:

1. Weźmie udział co najmniej w trzech wycieczkach całodziennych i jednym biwaku zastępu.
2. W czasie wędrówki potrafi:
 - a) przebyć według kompasu i mapy (szkicu), samodzielnie albo na czele grupy uczestników wędrówki, wyznaczoną trasę z trzema zmianami kierunku;
 - b) razem z zastępem prawidłowo urządzić biwak, w tym rozbić namiot albo zbudować szalasy;
 - c) rozpaść ognisko zgodnie z przepisami bezpieczeństwa przeciwpożarowego;
 - d) samodzielnie ugotować w warunkach polowych prosty posiłek.
3. W czasie wędrówki razem z zastępem zorganizuje choć jedną wspólną imprezę z miejscowymi harcerzami (np. grę polową, zawody sportowe) albo przygotowuje ognisko dla miejscowej ludności.

Dla starszych druhen i druhow

POGOTOWIE LWD-owskie

Byli tacy druhowie w czasie ubiegłorocznej akcji LWD-59, np. uczniowie szkół średnich, którzy organizowali obóz wędowny tak dobierając trasę, by często na niej spotykać wiejskie drużyny wakacyjne. Pomagali tym drużynom w przeprowadzaniu zajęć, organizowali wspólnie z nimi ogniska dla miejscowej ludności, radzili jak pokonać trudności w prowadzeniu pracy LWD-owskiej... Chcielibyśmy, aby w tym roku zaroili się od takich wędowników nasze drogi i ścieżki. Wprowadzamy też dla nich specjalną sprawność:

Wędownik LWD

Sprawność zdobędzie ten kto:

1. Weźmie udział w co najmniej tygodniowym obozie wędownym zastępu wakacyjnego.
2. Złoży wizytę przyjaźni przynajmniej w trzech drużynach wakacyjnych, pracujących w miejscowościach przez które prowadzi trasa wędrówki jego zastępu.
3. Bawiąc w goście u miejscowych drużyn, w każdej z nich wymieni symboliczne podarki choć z jednym harcerzem.
4. Wspólnie z miejscowymi harcerzami zorganizuje imprezę widowiskową dla miejscowej ludności, np. wieczorek festiwalowy, dożynki, ognisko z okazji 22 Lipca itp.

Z FABRYK NA POLA, ZE WSI DO MIAST...

Specyficzną formą wędrówek są wycieczki harcerzy wiejskich do miast i harcerzy miejskich na wieś. Chcielibyśmy, żeby służyły one nie tylko zwiedzeniu nowych okolic, ale również zawarciu znajomości, a może nawet przyjaźni między harcerzami ze wsi i z miast.

Pomyślcie, ile mamy ku temu okazji. Ot, choćby obozy.

OBOZOWA PRZYJAŹŃ

Co roku tysiące harcerzy spędza lato na obozach. Jeśli i w waszej wsi harcerze rozbijają namioty, najpierw się im przyglądacie, później idziecie na ich ogniska, a czasem nawet występujecie na ogniskach z własnym programem. A potem harcerze z miast odjeżdżają...

A może mieszkacie w mieście? Wtedy Wasza rola różni się tylko o tyle, że to Wy przyjeżdżacie na wieś. Wy organizujecie ognisko, wciągacie do zajęć miejscową młodzież i... odjeżdżacie.

Właśnie chodzi nam o zakończenie. Czy konieczne Wasza przyjaźń, jeśli taką zawrzecie, musi się kończyć z chwilą rozstania? Myślimy, że nie. Podobnie myśli również Warszawska Komenda Chorągwi ZHP, w której zrodził się pomysł akcji „Niezapominajka“. Chcemy, byście wszyscy mogli podjąć podobną pracę.

Spróbujcie wspólnie, harcerze wiejscy i harcerze z obozu, przeprowadzić w czasie lata szereg zajęć, np. zawody sportowe, ognisko dla ludności, spróbujcie pokierować pracą „Małego przedszkola“ albo zorganizować „wesole miasteczko“ itp. A kiedy stwierdzicie, że dobrze Wam razem, spróbujcie zorganizować zaręczyny Waszych drużyn i zawrzeć konkretną umowę o współpracy. Napiszcie w niej dlaczego i po co zawieracie związek, jakie przyjmujecie na siebie obowiązki... Oto, dla przykładu, możliwe zobowiązania:

— w czasie pobytu na wsi miejscowi harcerze i harcerze z obozu zobowiązują się wspólnym wysiłkiem wybudować boisko do siatkówki i przeprowadzić na nim wielki turniej siatkówki dla okolicznych drużyn,

— po rozstaniu drużyna wiejska zobowiązuje się zebrać popularne w swej miejscowości piosenki i baśnie ludowe oraz sporządzić zestaw zasuszonych roślin polnych i oba zbiory przekazać drużynie miejskiej. Z kolei drużyna miejska zobowiązuje się przygotować organizowane wspólnie zimowisko w mieście itd. itd.

Czy można zawrzeć taki traktat? Oczywiście. Ba, więcej, w czasie współpracy można zdobyć sprawność o ładnej nazwie „niezapominajka“.

Niezapominajka

Żeby zdobyć sprawność trzeba:

1. W czasie akcji obozowej zawrzeć znajomość między miejscowymi i przyjezdnymi harcerzami i wspólnie przeprowadzić co najmniej dwie imprezy, np. ognisko, zawody sportowe, wyprawę w nieznaną itp.

2. Współ z kolegami z zaprzyjaźnionej drużyny zorganizować zaręczyny drużyn i zawrzeć umowę o wzajemnej współpracy i pomocy na okres co najmniej pół roku.

3. Wymienić z jednym z zaprzyjaźnionych harcerzy wykonane przez siebie zaręczynowe podarki.

4. Dotrzymać przyjętych na siebie w zawartej umowie zobowiązań.

BYWALCY

Wreszcie dla druhen i druhów, którzy nie mogą zbyt często wędrować, ale wezmą udział choć w jednej wycieczce ze wsi do miasta albo z miasta na wieś przypominamy sprawność „bywalca”.

Bywalec

(dla harcerzy wiejskich)

Sprawność może otrzymać harcerka lub harcerz, który:

1. Spędził co najmniej trzy dni w tym samym mieście powiatowym lub wojewódzkim.

2. Samodzielnie albo wspólnie z kolegami przeprowadził przynajmniej jeden wywiad w jakimś zakładzie pracy, urzędzie lub instytucji, (radzie narodowej, sklepie, na stacji PKP, w fabryce itp.).

3. Zapoznał się z jakimś harcerzem lub rówieśnikiem z miasta, był z wizytą u niego w domu i tam poznał urządzenia elektryczne lub wodno-kanalizacyjne czy też gazowe.

4. Wziął udział we wspólnej wieczornicy lub ognisku zorganizowanym razem z kolegami z miasta.

Bywalec

(dla harcerzy miejskich)

Zdobywa harcerz z miasta, który:

1. Spędził w czasie wakacji przynajmniej trzy dni w tej samej wsi.

2. Sam albo z zastępem przeprowadził wywiad z dwoma gospodarzami, kierownikiem miejscowego sklepu i z pracownikiem gromadzkiej rady narodowej.

3. Zapoznał się z miejscowymi harcerzami i wspólnie z nimi zorganizował „wesołe zawody”.

4. Był u kolegi ze wsi z wizytą w jego domu, zapoznał się z jego rodzicami i pomógł koledze w jego codziennej pracy.

5. Nauczył się odróżniać: ziarna żyta, pszenicy, jęczmienia i owsa, liść kapusty od liści brukwi itp.

6. Zjadł z kolegami ze wsi wspólnie przyrządzony w warunkach polowych „posiłek przyjaźni”, sporządzony z produktów zebranych w lesie.

WYPRAWY — WĘDRÓWKI — PRZYGODY (WWP)

(Kierunek WDM-60)

Lato, wymarzony okres do wypadów za miasto, do lasu, nad rzekę... Nie warto przecież w tym czasie urządzać w kółko podchodów na podwórku lub

bezczylnie wygrzewać się na słońcu. Gdybyśmy wam coś takiego zaproponowali, z pewnością każdy by uznał, że to bardzo nudne. Czasem dobrze jest tak po prostu wybrać się do lasu. Ale stale? Iść tylko po to, żeby pomaszzerować? To także szybko się znudzi. Trzeba, by zastęp (grupa) umiał sobie postawić konkretny, interesujący cel.

BIURO ZAMÓWIEŃ

Zastęp wakacyjny może otworzyć „biuro zamówień”. W czasie wycieczek poza miasto lub w czasie gier i zabaw w mieście można wykonać wiele potrzebnych innych rzeczy.

Na zamówienie wydziału komunikacji rady narodowej można przeprowadzić ewidencję znaków drogowych na odcinku drogi lub na wybranych ulicach...

Na zamówienie dyrekcji szkoły można przynieść z wycieczki np. kolekcję ślimaków...

Na zamówienie sanepidu, straży pożarnej, konserwatora zabytków i... można właśnie! Na tym polega zorganizowanie „biura zamówień”, żeby zastęp dowiedział się kto może być klientem i czego może potrzebować. Komenda hufca powinna przed wakacjami przygotować w porozumieniu z instytucjami i organizacjami, zakładami pracy, zamówienia dla „biura zamówień” pamiętając oczywiście o programie hufca i wychowawczych wartościach zlecanych zadań. Jeśli czegoś nie możemy się ze względów organizacyjnych i wychowawczych podejmować, lepiej nie przyjmować zamówienia.

BAZA

Wiadomo już dokąd iść i po co. Ale czy można wyobrazić sobie wędrowników, którzy nie mają stałej bazy, z której wyruszają na wędrówki?

W regulaminie „Harcerskich Wakacji” mówi się między innymi, że każdy zastęp powinien wyszukać i urządzić swój kąt, miejsce spotkań czyli bazę.

Gdzie można ją urządzić? Na strychu, w ogrodzie któregoś z kolegów, w parku, w starej szopie itp.

LEŚNY DZIEŃ

Nie sztuka wybrać się do lasu z obfitą walówką i butelką herbaty. W czasie „leśnego dnia” składamy wszystkie produkty zabrane do domu do jednego plecaka i... uroczystie plombujemy. Dlaczego? Bo w czasie „leśnego dnia” należy „wyżyć” cały dzień tylko z pracy własnych rąk. Co jeszcze trzeba zrobić, podpowiedzą „trzy pióra WDM”.

Trzy pióra WDM

1. Zorganizować z zastępem tzw. „leśny dzień” czyli całodzienną wycieczkę do lasu. Przez ten dzień „wyżyć” tylko z pracy własnych rąk.

2. W trakcie „leśnego dnia” wykonać coś pożytecznego dla lasu.

3. Przynieść z lasu coś pożytecznego dla rodziców, albo szkoły lub młodszego rodzeństwa.

BIWAK DLA MAM

Taką imprezę najlepiej zorganizować wspólnie z innymi zastępami. Którejś niedzieli, niedaleko od miasta — najlepiej w tradycyjnym dla danej miejscowości miejscu, gdzie ludzie chodzą „na zieloną trawkę”, urządza się niedzielne wczasy dla swoich rodzin. Oczywiście z gotowaniem na kuchni polowej, z konkursami obozowymi dla uczestników, ogniskiem i wszystkimi takimi biwakowymi historiami. Jeśli całą rzecz zorganizuje się sprawnie, z zachowaniem techniki, higieny i bezpieczeństwa wycieczkowania, to można mieć nadzieję, że łatwiej będzie w domu uzyskać zgodę na wycieczkę poza miasto.

HARCERSKI PUNKT BIWAKOWY

W wielu zakładach pracy organizowane są w niedzielę wycieczki za miasto. Zastęp lub kilka zastępów WDM może dołączyć się do takiej wyprawy. Następnie na miejscu wczasów niedzielnych organizuje się harcerski punkt biwakowy — namiot, kilka kuchni polowych, punkt sanitarny, zabawy z dziećmi itd.

WYPRAWA NA OBÓZ LUB DO STANICY

Niektóre hufce zamierzają organizować dla zastępów i drużyn WDM-60 obozy pod namiotami niedaleko miasta. Według ustalonego wcześniej terminarza każdy z zastępów będzie mógł przebywać na takim obozie kilka dni, mieszkając pod namiotami. Każdy zastęp powinien jednak na taki kilkudniowy pobyt na obozie zarobić i samodzielnie do obozu dotrzeć wykonując po drodze wyznaczone przez komendę obozu zadanie.

BAZA BIWAKOWA

Jeśli komenda hufca nie organizuje obozu dla zastępów WDM-60 można siłami kilku zastępów urządzić niedaleko miasta bazę biwakową. Buduje się tam na stałe wszystkie urządzenia obozowe (kuchnie polowe, doły na śmieci, kąpielisko, magazyn-piwnicę, ewentualnie szalasy). Sprzęt obozowy, którego nie można pozostawić bez opieki można składać na przechowanie u umówionego gospodarza, który mieszka w pobliżu. Bazę biwakową, oczywiście skromniejszą, może także urządzić sobie zastęp WDM samodzielnie.

ZBIÓRKA ASTRONAUTÓW

To może być po prostu dobra i kształcąca zabawa. Wieczorem poznanie mapy gwiazdowego nieba, we dnie — ćwiczenia i gry sprawdzające szybkość orientacji w trudnych warunkach, zręczność, odporność psychiczną. Poza tym oczywiście modelowanie, doświadczenia z astrochemii, astrofizyki, astrogastroonomii i w ogóle...

PRZYJECHALI GOŚCIE

Wiele hufców przygotowuje na lato wycieczki harcerzy ze wsi do miasta. Kto im pokaże miasto? Kto zorganizuje gry, zawody, wypoczynek. Oczywiście — harcerki i harcerze z miasta. Do roli gospodarzy i przewodników trzeba się przygotować. Trzeba poznać samemu historię miasta. Najciekawsze obiekty.

WIZYTA NA WSI

Warto umówić zastęp wakacyjny z miasta z zastępem LWD. Najlepiej będzie jeśli oprócz specjalnego programu imprez, zawodów itd. zastęp miejski weźmie udział w pracy zastępu LWD, a więc razem z gospodarzami poprowadzi zajęcia w „małym przedszkolu”, pomoże w żniwach itd.

SŁUŻBA

(Kierunek WDM-60)

Lubimy Wesół Działać. Wesół i pożytecznie. Z pożytkiem dla siebie i innych. Podejmowanie pożytecznych zadań to nasza harcerska służba. Trudno dać tu jakieś recepty. Każdy zastęp sam rozejrzy się wokół siebie — w domu, w szkole w rodzinnym mieście a łatwo znajdzie zadania, które czekają na harcerzy. Podajemy dla przykładu kilka różnych możliwości.

NASZA ULICA

Zastępy wakacyjne łączą zazwyczaj kolegów zamieszkałych przy jednym podwórku, czasem przy tej samej lub bliskich ulicach. Czy nie należałoby pomyśleć o tym co młodzi chłopcy i dziewczęta mogą zrobić ku pożytkowi np. swojej ulicy? To jest przecież ich najbliższy teren działania.

Codziennie każdy mieszkaniec miasta wdycha mnóstwo kurzu. Mało jest dotąd miast, nawet wojewódzkich, które mają wystarczającą ilość polewaczek. Czy nie można by zorganizować w najbardziej upalne dni polewania ulic wodą? Wystarczy do tego zwykły gumowy wąż i woda z piwnicy lub kranu.

Wiele domów ma balkony. Czasami na balkonach są skrzynki z kwiatami. Ale nie zawsze. A jakże smutno wygląda ulica bez kwiatów, zwłaszcza o ile nie rosną na niej drzewa. Czy nie można by porozumieć się z mieszkańcami waszej ulicy, pomóc im w zdobyciu odpowiedniej ziemi i nasion lub sadzonek kwiatów?...

Ulica z kwiatami na balkonach i... śmieciami na chodnikach oraz wydeptanymi zielenicami... Zdarza się i tak. Ale co zrobić — przecież harcerze nie będą zbierali za wszystkimi śmieci. To prawda. Można jednak przy pomocy MRN przygotować odpowiednią ilość koszy na śmieci i ustawić je w najbardziej ruchliwych punktach.

Nasza ulica, to nie tylko jezdnia, chodnik i zewnętrzny wygląd domów. To przede wszystkim ludzie, którzy przy niej mieszkają. Wielu z nich potrzebuje pomocy harcerzy. W pierwszym rzędzie potrzebują jej ludzie starzy lub chorzy i oczywiście dzieci.

A więc zastępy wakacyjne przyjmują zasadę, że zawsze będą gotowe udzielić pomocy potrzebującym. A jeśli harcerki i harcerze potrafią działać pożytecznie w ten sposób, że nikt tego nie zobaczy, mogą zdobyć sprawność „niewidzialnej ręki”.

„Niewidzialna ręka”

Żeby zdobyć sprawność trzeba:

1. Ustalić wspólnie z zastępem, kto na waszej ulicy lub w waszym mieście najbardziej potrzebuje pomocy (inwalida, wdowa z małymi dziećmi, staruszka itp.).
2. Samodzielnie wyszukać i podpowiedzieć zastępowi przynajmniej jedną okazję zbiorowego przeprowadzenia akcji „niewidzialnej ręki”.
3. Wziąć udział co najmniej w trzech wypadach „niewidzialnej ręki” przeprowadzanych przez zastęp i co najmniej trzykrotnie nieuchwytnie wykonać pożyteczne rzeczy we własnym domu.

HARCERSKIE OGRÓDKI JORDANA

Czy jest w mieście „ogródek jordanowski”? A jeśli tak, to kto przyprowadza do ogródka dzieci? Kto się z nimi bawi? Warto sprawdzić, czy nie potrzeba tam pomocy harcerzy. Jeśli zaś nie ma w mieście „ogródka jordanowskiego” to czy nie można podjąć się zorganizowania „Harcerskiego Ogródka Jordana”? Jeśli zastęp chce założyć ogródek przy podwórku to na pewno pomoże mu w tym komitet blokowy. Jeśli na osiedlu robotniczym — chętnie pomoże zakład pracy, w którym pracują rodzice dzieci. Jeśli zaś ogródek skupiać ma malców z całego miasta — o pomoc zwróćcie się do MRN.

PRZECHOWALNIA DZIECI

Być może założenie „Harcerskiego Ogródka Jordana” okaże się nieciekawe lub za trudne. Czy nie warto by wtedy zorganizować np. w soboty i niedziele „przechowalnię dzieci” np. przy miejscowym kinie, przystani kajakowej lub tp? Idzie mama do kina, a malca nie ma z kim zostawić. Wtedy odda go pod opiekę harcerzy.

Różne są możliwości roztaczania opieki nad malcami. Ale chyba najważniejsza jest chęć ze strony harcerzy do wspólnych zabaw i zajęć i to zarówno z przedszkolakami jak i zuchami, którzy sami też niejedno potrafią. A jak się wspólnie bawić? Oto przykłady:

KINO „BAJ”

Zapewne będzie można wypożyczyć gdzieś rzutnik i trochę filmów z bajkami. Maluchy z podwórza

lub sąsiednich domów z zadowoleniem chyba powitalyby powstanie takiego kina specjalnie dla nich. Tylko że powinno to być kino z możliwie wszystkimi „dorosłymi” szykanami — a więc z biletami wstępu, z salą kinową zrobioną chociażby z koców itp. Pamiętać jednak należy, że harcerskie kino nie powinno wyzyskiwać małych kinomanów. Cenę biletów należy więc ustalić nie w złotych a np. w pokonaniu jakichś prostych „przeszkód”.

ZAWODY ROWEROWE

Nieraz można obserwować „wyścigi” przedszkolaków na małych rowerkach. Spoci to się, zasapie i w sportowym zapale nie zważa na wołające z okien mamy. Odstawienie rowerka za karę na strych pomaga tylko do następnego wyjazdu na podwórko.

Ambicje sportowe małych rowerzystów można znakomicie wykorzystać dla organizowania rozsądniejszych niż „wyścigi” zawodów. W zawodach rowerowych można przewidzieć takie konkurencje jak slalom między palikami, przejazd przez równoważnię, spożycie cukierka w czasie jazdy i wrzucenie papierka do kosza, wyścig na opak (zwycięża ten kto przyjedzie ostatni nie podpierając się nogami itp.).

CYRK PODWÓRKOWY

Podobnie jak kino „Baj” można zorganizować ekipę cyrkową, nawet wędrowną. Trzeba oczywiście przygotować w tym celu trochę potrzebnych rekwizytów, wyćwiczyć kilkanaście sztuk czarnoksięskich (kłania się chemia i fizyka), a powodzenie zapewnione — nie tylko wśród dzieci, ale także wśród starszych. Kto bowiem nie zadziwi się kiedy przebieje się igłą pięciogroszówkę, zabarwi płonące ognisko na różne kolory lub uderzeniem czarodziejskiej pałeczki przełamie kijek zawieszony na dwóch cienkich paskach papieru? A jeśli do tego dodać popisowe ewolucje hula hup i teller-plastter? Tylko należy pamiętać prośbę państwa, że cyrk powinien być bez oszukaństwa! Tylko znajomość chemii i fizyki, zręczne ręce i trochę... odwracania uwagi widzów...

W czasie zajęć z malcami harcerze będą mogli zdobywać sprawności „Opiekuna dzieci”, „Antka Cwaniaka” itp.

NASZA FABRYKA

Zdarza się, że rodzice harcerzy pracują w jednym zakładzie pracy. Czy nie warto wtedy pomyśleć o założeniu zastępu lub drużyny wakacyjnej właśnie przy tym zakładzie? Pożytek może być obopólny. Bo harcerze mogą korzystać ze świetlicy przyzakładowej, stadionu, a może również urządzeń i sprzętu sportowego, samochodu na wycieczki itp.

A w czym zastęp wakacyjny może pomóc zakładowi?

— w utrzymywaniu porządku na terenie placów fabrycznych, w pielęgnowaniu trawników i kwiatników.

— w dekoracjach i urządzeniu wnętrza zakładu,
— w opiece nad dziećmi pracowników zakładu (ogródek jordanowski na osiedlu fabrycznym lub przy samej fabryce, wycieczki za miasto dla dzieci robotników itp.).

— W przygotowaniu programu artystycznego na święta i uroczystości fabryczne itd. itp. Jest i na terenie zakładów pracy wiele takich miejsc gdzie przydadzą się jeszcze słabe, ale zręczne i chętne ręce. Nie mówiąc już o tym ile może się zdarzyć okazji do zrobienia robotnikom milej niespodzianki. Gdyby np. ktoś przyniósł robotnikom wiązanki polnych kwiatów z okazji 22 Lipca, albo jakiegoś święta fabrycznego?... Czy nie sprawiłoby im to dużej radości?...

A więc — bierzmy się do roboty!

WLASNA FABRYKA

Zdarza się z pewnością nawet w czasie wakacji słotne dni. Właśnie w takie dni chętnie się majsterkuje. Można przygotować sprzęt do gier dla zastępu, zabawki dla przedszkolaków, podarunki dla rodziców itd. To się zawsze robi i nie byłoby w tym nic nadzwyczajnego. Ale gdyby zorganizować fabrykę? Tego na ogół je-

szcze nie było! Przed zbiórką przygotowuje się kilka czy kilkanaście stanowisk roboczych. Całą czynność przy wykonywaniu potrzebnego przedmiotu (np. la-tawców dla przedszkolaków) dzieli się na szereg następujących po sobie czynności. Każdej takiej czynności odpowiada właśnie jedno stanowisko robocze, na którym umieszczamy wszystkie potrzebne do wykonania tej czynności materiały i narzędzia. I taśma produkcyjna rusza!

PODAREK NA URODZINY

Urodziny Polski Ludowej obchodzimy 22 Lipca. Oprócz uroczystości, w których harcerze biorą udział, zastępy wakacyjne mogłyby pomyśleć o drobnych choćby upominkach dla Ojczyzny w dniu Jej święta. Może będą to ulotki z życzeniami wydrukowane za pomocą własnej drukarenki (tekst należy przedtem zatwierdzić w komendzie hufca), może kwiaty dla rodziców, lub zasłużonych ludzi w mieście, zebranie materiałów o działaczach rewolucyjnych. A może warto uporządkować jakiś fragment ulicy, podwórko?

DRUŻYNOWI I INSTRUKTORZY ZUCHOWI!

Prenumerujcie i czytajcie

„ZUCHOWE WIEŚCI“

Miesięcznik. Pismo drużynowych i instruktorów zuchowych.

W każdym numerze:

- ciekawe wiadomości z pracy drużyn;
- nowe gry i pląsy;
- projekty wycieczek;
- zabawy i piosenki;
- opracowania sprawności itp.

W piśmie znajdziecie pomoc w rozwiązywaniu trudnych problemów wychowawczych, ciekawe reportaże i opowiadania, rozrywki umysłowe i szereg innych potrzebnych Wam materiałów.

Każdy numer bogato ilustrowany, wydawany w barwnej okładce kartonowej, o objętości 36 stron.

Warunki prenumeraty. Prenumerata kwartalna jednego egzemplarza — zł 10,00, półroczna — zł 20,00, roczna — zł 40,00.

Pieniądze należy wpłacać przekazem PKO na konto: PKO I O/M Warszawa Nr 1-6-100320 Centralna Składnica Harcerska — Oddział „WYDAWNICTWO HARCERSKIE“, Warszawa, ul. Konopnickiej 6.

Na środkowym odcinku przekazu koniecznie zaznaczyć cel wpłaty („Zuchowe Wieści“, żądaną ilość egzemplarzy i okres na jaki zamawia się prenumeratę).

Wydawnictwo dysponuje jeszcze pewną ilością numerów zaległych. Zamówienia na te numery nadsyłać można pod adresem: **Wydawnictwo Harcerskie**, Warszawa, ul. Konopnickiej 6. Zamówienia realizujemy w kolejności nadesłania za zaliczeniem pocztowym, po doliczeniu niewielkich kosztów porta. Cena jednego numeru wynosi zł 3,50.

WYDAWNICTWO HARCERSKIE

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
GŁÓWNA KWATERA HARCERSTWA

Warszawa, dnia 1.V.1960 r.

ROZKAZ L. 8/60

Instruktorzy, instruktorzy, harcerki, harcerze, zuchy!
Po raz 16 w Ludowej Ojczyźnie będziemy obchodzić
1 Maja — dzień solidarności ludu pracy.

70 lat temu ruszyły pierwsze pochody robotnicze. Ci,
którzy pracowali i tworzyli wszystkie bogactwa świata
— robotnicy i chłopcy mieli wtedy najmniejsze prawa,
cierpieli największą nędzę.

Rosja była wówczas państwem nieludzkiego ucisku
rosyjskiego ludu i podbitych przez carskie armie na-
rodów. Wielkie mocarstwa ówczesnego świata nie
przebierając w środkach wydierały prawa do wolno-
ści, ziemi i jej bogactw ludom Afryki i Azji, toczyły
zacięte wojny między sobą, kto więcej zdobędzie bo-
gactw wyzyskiem innych narodów.

Dziś Związek Radziecki, pierwsze państwo robotni-
ków i chłopów stał się jedną z największych świato-
wych potęg. Radzieckie sputniki pierwsze poszybowa-
ły w przestrzeń międzygwiazdową.

Narody Polski i wielu krajów europejskich od lat
piętnastu budują u siebie nowy ustrój sprawiedliwości
społecznej.

Ruwały imperia kolonialne w Azji. Zwycięska rewol-
ucja chińska przyniosła wolność ludowi chińskiemu
i stworzyła Chinom pozycję światowej potęgi.

Co roku na mapie kontynentu afrykańskiego narody
tego lądu kreślą granice nowych, niepodległych państw.
Dni panowania ostatnich kolonialistów są już poli-
czone.

Dzięki tym wszystkim zwycięstwom robotnicy stali
się siłą, z którą poważnie muszą się liczyć burżuazyjne
rządy. Przewodzą tej walce partie komunistyczne, ro-
botnicze i postępowe, niosące te same sztandary, które
poniesiono w pierwszym 1-majowym pochodzie.

Rozpoczęty przed 70 laty pochód trwa. Trwa nie
tylko w dzień Pierwszomajowego Święta, ale w szar-
ym codziennym trudzie roboczego dnia, w wytrwałej
pracy tych, którzy zdobyli już wolność, w zaciętej wal-
ce tych, którzy o nią walczą. W przeddzień Majowego
Święta wypada nam również popatrzeć na siebie i wy-
biec myślą w przód.

Za nami — służba dla kraju, działalność w społe-
czeństwie i dla społeczeństwa, w trakcie której
kształtują się nowe wartości w osobowości młodych
ludzi, nowe kryteria oceny otaczających zjawisk, więz
z życiem i odszukiwanie w nim miejsca dla siebie.

Przed nami kontynuacja tego kierunku, nasze „Per-
kozy“, „WiM-y“, „Pelikany“ i „Wrastanie w ziemię
ojców“ na zawsze i z całą miłością do nadodrzańskich

miast, mazurskich jezior, lubuskich pieśni i pól Grun-
waldu — całe radosne i pracowite harcerskie lato.

Przed nami wielka ofensywa techniczna ZHP. Bu-
dowa nowych stanic technicznych, masowe zdobywa-
nie przez zastępy i drużyny specjalności technicznych,
organizowanie pokazów technicznych, udział w walce
o wprowadzenie postępu technicznego w nasze życie.

Niech sputniki, rakiety, fotografie Księżyca budzą
fantazję i marzenia o wielkich czynach. Ujście dla fan-
tazji i marzeń — to droga do rzeczywistych osiągnięć,
to właśnie harcerskie zespoły i drużyny specjalności
technicznych, w których ugruntowują się zamiłowania
i chęci zgłębienia tajemnic techniki, tworzenia rzeczy
nowych, wartościowych.

Chcemy być pionierami techniki. Musimy więc por-
wać i zapalić młodzież nie zrzeszoną, nasze koleżanki
i kolegów, do książki technicznej, do majsterkowania,
do mądrej i pożytecznej wspólnej zabawy.

Tegoroczny 1 Maj zbiegł się z 90 rocznicą urodzin
Włodzimierza Iljicza Lenina, człowieka, który całe ży-
cie poświęcił zwycięstwu Pierwszomajowych ideałów
hasła. Lenin żył i mieszkał również w Polsce. Niech
harcerskie wiosenne wycieczki masowo powędrują
szlakami miejsc w których żył i pracował Lenin. Niech
harcerki i harcerze poznają bliżej Jego życie i pracę,
niech mocniej pokochają idee, o które On walczył.

Na dzień 1 Maja rozkazuję:

— wziąć masowy udział w uroczystościach 1-majo-
wych, organizować capstrzyki z pochodniami i kwia-
tami, okolicznościowe kominki i wieczornice, spotka-
nia z weteranami ruchu robotniczego;

— wieczorem 1 Maja rozpalić ogniska;

— przed 1 Maja odwiedzić przyjaciół w zakładach
pracy, zorganizować dla nich kominek harcerski, przy-
gotować upominek 1-majowy, obdarować kwiatami
wychowawców, zaprosić na uroczystą 1-majową zbiór-
kę;

— organizować wysyłanie pocztówek z pozdrowie-
niami 1-majowymi do zaprzyjaźnionych drużyn pionie-
rów i przyjaciół z zagranicy.

Z okazji 1 Maja życzę wszystkim instruktorom i in-
struktorom, harcerkom, harcerzom i zuchom radosnego
święta oraz wiele zadowolenia z podjętych i wykon-
anych zadań.

C z u w a j !

Naczelnik Harcerstwa
(—) Zofia Zakrzewska, hm.

ZASTĘPOWEMU NA UCHO

Pod tym tytułem wydawać będziemy książeczki, które pomogą w pracy zastępowemu. Już ukazała się:

B. Gajdeczkowa, P. Rządca: UWAGA! BAKTERIA! s. 76, zł 4.00

Następne tytuły w druku.

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
GŁÓWNA KWATERA HARCERSTWA

Warszawa, dnia 1.V.1960 r.

ROZKAZ L. 9/60

6. CHORĄGWIE

6.3. Inne mianowania w komendach chorągwi.

Mianuję w komendach chorągwi!

Chorągiew Białostocka

Z-ca Komendanta — hm. Tadeusz Linda
Kierownik Wydz. Młodzieży Starszej — hm. Jerzy Lupiński
Kierownik Wydz. Młodzieży Młodszej — hm. Wojciech Padyjasek
Kierownik Wydz. Zuchów — hm. Marian Jakubowski
Kierownik Wydz. Pracy Hufców — hm. Tadeusz Linda
Kierownik Wydz. Propagandy — hm. Ryszard Woroniecki
Kierownik Wydz. Fin.-Gospod., Główny Księgowy — pwd. Tadeusz Jasiński
Komendant Chorągwanego HOT — phm. Waldemar Soltys
Sekretarz — phm. Krystyna Dryl

Chorągiew Gdańska

Z-ca Komendanta — hm. Teodor Delong
" — hm. Antoni Śmiejan
Kierownik Wydz. Młodzieży Starszej — hm. Krystyna Trapp
Kierownik Wydz. Młodzieży Młodszej — hm. Antoni Śmiejan
Kierownik Wydz. Zuchów — hm. Irena Droń
Kierownik Wydz. Wych. Technicznego — hm. Henryk Daun
Kierownik Wydz. Wych. Morskiego — phm. Janusz Wysoczański
Kierownik Wydz. Fin.-Gospod., Główny Księgowy — hm. Jan Górzewski

Chorągiew Lubelska

Z-ca Komendanta — hm. Włodzimierz Saran
" — phm. Bernard Pirogowicz
Kierownik Wydz. Młodz. Starszej — hm. Tadeusz Sadowski
Kierownik Wydz. Młodz. Młodszej — hm. Krystyna Kubicka
Kierownik Wydz. Turystyki i Obozów — hm. Józef Lawenda
Kierownik Wydz. Hufców i Propagandy — hm. Henryk Haraszkiewicz
Kierownik Wydz. Fin.-Gospod., Główny Księgowy — phm. Józef Nakonieczny
Komendant Chorągwanego HOT — hm. Ryszard Wittek
Sekretarz — hm. Teresa Starek

Chorągiew Opolska

Z-ca Komendanta — hm. Emil Włodarczyk
" — hm. Artur Gadziński

Kierownik Wydz. Drużyn Miejskich — hm. Józef Sutor

Kierownik Wydz. Drużyn Wlejskich — hm. Władysław Czaja

Kierownik Wydz. Zuchów — hm. Artur Gadziński

Kierownik Wydz. Organizacyjnego — hm. Marian Jędrzejewski

Kierownik Wydz. Rad Przyjaciół Harc. — hm. Stefan Grobelny

Kierownik Wydz. HSI — hm. Antoni Lach

Kierownik Wydz. Wych. Morskiego — hm. Jan Antoniak

Kierownik Wydz. Fin.-Gospod., Główny Księgowy — hm. Daniel Nowak

Komendant Chorągwanego HOT — pwd. Franciszek Ludwiczak

Chorągiew Wielkopolska

Z-ca Komendanta — hm. Jan Szajek
Kierownik Wydz. Młodzieży Starszej — hm. Halina Calkowa
Kierownik Wydz. Młodzieży Młodszej — pwd. Mieczysław Pogorzelski
Kierownik Wydz. Zuchów — hm. Teresa Frasz
Kierownik Wydz. Kształcenia Kadry — hm. Krystyna Wojciechowska
Kierownik Wydz. Organizacyjnego — hm. Maria Żarnowiecka
Kierownik Wydz. Fin.-Gospod., Główny Księgowy — hm. Romuald Łożyński

Chorągiew Rzeszowska

Z-ca Komendanta — hm. Zofia Nowakowska
" — phm. Bolesław Sikora
Kierownik Wydz. Młodzieży Starszej — phm. Stanisław Koczur
Kierownik Wydz. Młodzieży Młodszej — hm. Zofia Nowakowska
Kierownik Wydz. Zuchów — hm. Antoni Gromski
Kierownik Wydz. Obozów i Propagandy — pwd. Antoni Jakóbczak
Kierownik Wydz. Organizacyjnego — hm. Julian Burdzel
Kierownik Wydz. Współpracy ze Szkołą — hm. Stanisław Nowakowski
Kierownik Wydz. Rad Przyjaciół Harc. — hm. Zbigniew Wal
Kierownik Wydz. Fin.-Gosp., Główny Księgowy — phm. Edward Techman
Komendant Chorągwanego HOT — hm. Tadeusz Radwański

Chorągiew Warszawska

Z-ca Komendanta — hm. Stefan Garwacki
" — hm. Kazimierz Burchard

Kierownik Wydz. Pracy Drużyn i Hufców — hm. Sław Milewski

Kierownik Wydz. Spraw Instruktorskich — hm. Stefan Garwacki

Kierownik Wydz. Akcji i Służb — hm. Bożenna Strzałkowska

Kierownik Wydz. Ośrodków Specjalności — hm. Eugeniusz Janc

Kierownik Wydz. Zaplecza — hm. Kazimierz Burchard

Sekretarz — Kierownik Biura — hm. Zofia Radwańska

Chorągiew Zielonogórska

Z-ca Komendanta — hm. Janusz Brzózka

Kierownik Wydz. Młodzieży Starszej — hm. Czesław Pierzgałski

Kierownik Wydz. Drużyn Młodszych — hm. Anna Kozłowska

Kierownik Wydz. Zuchów — phm. Irena Czmieł

Kierownik Wydz. Pracy Hufców — hm. Karol Żurawowicz

Kierownik Wydz. Fin.-Gosp., Główny Księgowy — phm. Władysław Żoliński

Kierownik Wydz. Wych. Technicznego — hm. Tadeusz Bedus

Komendant Chor. HOT

6.4. Mianowania członków Komisji Prób.

Mianuję Komisje Prób Instruktorskich na stopień podharcemistrza(yni) przy komendach chorągwi:

Chorągiew Białostocka

(Komisja Prób phm. i pwd.)

Przewodniczący

— hm. Tadeusz Dziubiński

Z-ca Przewodn.

— hm. Jerzy Lupiński

Sekretarz

— hm. Janina Juszczyk

Członkowie

— hm. Marian Jakubowski
hm. Jadwiga Jędrachowicz
hm. Wojciech Padyjasek
hm. Waldemar Pytkowski

Chorągiew Wielkopolska

Przewodniczący

— hm. Leon Pilarczyk

Z-ca Przewodn.

— hm. Jadwiga Laurentowska

Sekretarz

— hm. Zdzisława Brzezińska

Członkowie

— hm. Halina Całkova
hm. Zenon Gośliński
hm. Maria Kapczyńska
hm. Jerzy Kokociński
hm. Antoni Ratajczak
hm. Eugenia Roszyk
hm. Jan Szajek
hm. Krystyna Wojciechowska
hm. Maria Żarnowiecka

6.6. Inne zwolnienia w komendach chorągwi.

Zwalniam z pełnionych funkcji dotychczasowe składy instruktorów Komend Chorągwi: Białostockiej, Gdańskiej, Lubelskiej, Opolskiej, Wielkopolskiej, Rzeszowskiej, Warszawskiej, Zielonogórskiej.

Zwalniam z funkcji Sekretarza Komendy Chorągwi Mazowieckiej phm. Alinę Karwańską.

6.7. Zwolnienia w Komisjach Prób.

Zwalniam dotychczasowe składy Komisji Prób Instruktorskich na stopień podharcemistrza(yni) ze specjalnością harcerską i zuchową przy Komendach Chorągwi Białostockiej (Komisja Prób phm. i pwd.) i Wielkopolskiej.

8. MIANOWANIA INSTRUKTORÓW

8.2. Przyznanie stopnia harcistrza(yni).

Na wniosek Komisji Prób przyznaję stopień harcistrza(yni) następującym druhom i druhom:

Główna Kwatera

phm. Jan Bańkowski
phm. Elżbieta Gotowiec
phm. Teodozja Gruszczyńska
phm. Romuald Materski
phm. Stanisław Sujko
phm. Mieczysław Tuszyński

Chorągiew Białostocka

phm. Zdzisław Głuszek
phm. Ryszard Goździewski
phm. Janina Juszczyk
phm. Kazimierz Konopka
phm. Romuald Topolewicz
phm. Mieczysław Tugeman
phm. Ludwik Żelechowski

Chorągiew Bydgoska

phm. Michał Baczyński
phm. Józef Dudziński
phm. Hilary Glesmer
phm. Czesław Majer
phm. Jerzy Murawski
phm. Maria Polakiewicz
phm. Henryk Warecki
phm. Jerzy Weber
phm. Zygmunt Woronko
phm. Alfred Żymańczyk

Chorągiew Gdańska

phm. Teodor Cejrowski
phm. Irena Droń
phm. Jan Górzewski
phm. Edmund Gruchała
phm. Mieczysław Grzegorzewski
phm. Henryk Hawliczek
phm. Wiesław Jasiński
phm. Kazimierz Nowak
phm. Ryszard Nowakowski
phm. Marian Pietruszewski
phm. Ryszard Trypuć
phm. Bolesław Warzecha

phm. Jerzy Wiatr
phm. Tadeusz Wójcik
phm. Bolesław Zatorski

Chorągiew Katowicka

phm. Włodzimierz Borkowski
phm. Leon Czylok
phm. Wanda Góra
phm. Jan Kawecki
phm. Aleksander Martini
phm. Zygmunt Pasieka
phm. Maria Rosa
phm. Sylwester Słota
phm. Mieczysław Skowerski
phm. Adolf Sosna
phm. Franciszek Urbański
phm. Stanisław Wiśnicki

Chorągiew Koszalińska

phm. Janusz Bomba
phm. Maria Dauksza
phm. Jan Folwarczyk
phm. Florian Juszkiewicz
phm. Józef Konwerski
phm. Edward Kuligowski
phm. Tadeusz Kwaśniewski
phm. Tadeusz Lewicki
phm. Antoni Lubiński
phm. Stanisław Sokulski
phm. Czesław Solecki
phm. Wiesław Stasiński
phm. Zygmunt Żmuda

Chorągiew Krakowska

phm. Aleksandra Hryniewiecka
phm. Marian Kania
phm. Jan Kuś
phm. Zbigniew Leśniak
phm. Maria Masłowska
phm. Zbigniew Mułka
phm. Stanisław Podusowski
phm. Julian Toliński
phm. Roman Wolnik
phm. Edward Wróbel

Chorągiew Ziemi Łódzkiej

phm. Jerzy Lewandowski
phm. Zenon Michalski
phm. Antoni Rybak
phm. Jan Zaspa

Chorągiew Warmińsko-Mazurska

phm. Piotr Banach
phm. Krystyna Toda-Dzierżyńska
phm. Leonard Jankowski
phm. Wiesław Kowalski
phm. Stanisław Lubkowski
phm. Henryk Tworowski

Chorągiew Opolska

phm. Jan Antoniak
phm. Janina Biela

phm. Borys Glazer
phm. Jan Jagiela
phm. Józef Jaksiewicz
phm. Marian Jędrzejewski
phm. Jerzy Kamiński
phm. Kazimierz Krych
phm. Wiktor Mazur
phm. Daniel Nowak
phm. Zdzisław Skóra
phm. Adolf Warzok

Chorągiew Wielkopolska

phm. Józef Derda
phm. Tadeusz Fursewicz
phm. Franciszek Grajkowski
phm. Adam Itkowiak
phm. Stanisław Jurga
phm. Lech Kraszewski
phm. Janina Lechmann
phm. Edward Mielczarek
phm. Hieronim Osiński
phm. Maria Polcyn
phm. Józef Rapacz
phm. Jerzy Tyc

Chorągiew Zachodnio-Pomorska

phm. Telesfor Badetko
phm. Wojciech Grajczyk
phm. Stefan Kuszyński
phm. Stanisław Sędlak

Chorągiew Warszawska

phm. Romuald Bauer
phm. Jerzy Bielejec
phm. Wanda Bojarska
phm. Lilianna Burchard
phm. Leszek Gasztych
phm. Andrzej Janowski
phm. Witold Kozłowski
phm. Barbara Kryda
phm. Jacek Kuroń
phm. Bożena Radzikowska
phm. Janina Robakiewicz
phm. Zdzisław Roszewski
phm. Julia Tazbirowa
phm. Anna Tracz
phm. Zbigniew Wilski

Chorągiew Mazowiecka

phm. Eugeniusz Budny
phm. Eugenia Chelmicka
phm. Zdzisław Kołodziejczuk
phm. Zenon Miatkowski
phm. Jerzy Michalski
phm. Helena Paplińska
phm. Edward Szczypiorski
phm. Zbigniew Szrott
phm. Edmund Ucieklak
phm. Konrad Wesółowski
phm. Janusz Wiszniewski
phm. Tadeusz Wróblewski

Chorągiew Dolnośląska

phm. Eugeniusz Dąbrowski
phm. Henryk Kaczmarek
phm. Maksymilian Kotowicz
phm. Jadwiga Kowalik
phm. Wojciech Misiuk
phm. Adam Piskalski
phm. Barbara Sobie-Rabijewska

8.3. Przyznanie stopnia podharcemistrza(yni).

Na wniosek Komisji Prób przyznaje stopień podharcemistrza(yni) ze specjalnością harcerską następującym druhom i druhom:

Główna Kwatera

Zbigniew Dembowski
Zofia Liedtke
Maciej Podliński
Zdzisław Szymański
Przemysław Wójcik

Chorągiew Białostocka

Antoni Bochniak
Marian Bochniak
Stanisława Bojarczak
Zbigniew Botuliński
Eugeniusz Bućko
Joanna Chmielewska
Wiesław Cymbor
Lucyna Czajko
Józef Garlukiewicz
Jan Gawrych
Edward Ignatowski
Józef Kazimierowski
Alicja Klenener
Maria Konon
Sławomir Koronkiewicz
Natalia Krawiec
Czesława Lapińska
Sabina Lazarewicz
Mieczysław Łukaszewicz
Celina Matejkowska
Wiktor Mikułowski
Stanisław Olbrys
Tadeusz Owczarek
Krystyna Paprocka
Jan Piwoński
Danuta Puchlik
Grażyna Radecka
Zdzisław Skrodzki
Wanda Szepiel
Ryszard Tobiasz
Teresa Wołyniec
Jerzy Wójcik

Chorągiew Bydgoska

Krystyna Belt
Sylwester Białkowski
Andrzej Blachowski
Bernard Bobrowski
Irena Bondarowicz
Irena Bykowska
Aurelia Cieślak

Henryk Celmer
Leonard Cimoch
Teofil Dudziak
Edward Eluszkiewicz
Tadeusz Fagiewicz
Bolesław Gauszka
Eugeniusz Garba
Zdzisław Górny
Antoni Górski
Irena Grubecka
Jerzy Witold Grzywacz
Helena Gugala
Natalia Gurtowska
Zdzisława Gwizdała
Bogdan Kępski
Włodzimierz Kłudkowski
Stanisław Kołodziejski
Sylwester Kostański
Józef Kostański
Stanisław Kokoszyński
Józef Krauze
Zbigniew Król
Wacław Krzywiński
Jacek Kuligowski
Grzegorz Kwaśniewski
Klemens Listownik
Janina Leśniewska
Maria Lewandowska
Klemens Lewandowski
Ryszard Lorocho
Mieczysław Lupkowski
Felix Maik
Benedykt Markowski
Józef Mastowski
Bolesław Mocek
Hieronim Muraszko
Stanisław Muzalewski
Stefan Niewiarowski
Bogusław Ochociński
Zbigniew Ostrowski
Regina Pakalska
Stanisław Paliński
Wincenty Bogdan Panasewicz
Helena Pawelczyk
Irena Plachetko
Edmund Rafiński
Halina Rączkowska
Witold Rołbiecki
Tadeusz Sadowski
Henryk Śmieszny
Jerzy Staszewski
Janina Stelmaszczyk
Eugeniusz Suchanecki
Mieczysława Suty
Zbigniew Suty
Edward Sworowski
Leon Świętnicki
Jan Szaps
Henryk Szczepanowski
Regina Szpejna
Roman Szrajer
Zenon Truszkowski
Jan Trzebiatowski
Bonifacy Tułodziecki

Adam Tyburczy
Jan Woroniecki
Kunegunda Westwal
Ignacy Wilczyński
Kazimierz Wojtyła
Teodor Wolski
Zofia Wołkowska
Kazimierz Zieliński
Krystyna Zielińska
Helena Zielaskowska

Chorągiew Gdańska

Tadeusz Bielawski
Feliks Daszkowski
Irena Dreschel
Józef Gajda
Antoni Górski
Władysław Hiszczyński
Jerzy Iwanowski
Kazimierz Kinder
Krystyna Konarzewska
Ryszard Kucharski
Teresa Liszewska
Adam Majewski
Edmund Michaelis
Andrzej Michalik
Roman Miszewski
Wanda Murawska
Franciszek Piątek
Edwin Plichciński
Eleonora Siszko
Anna Sobczyk
Stanisław Thustochowicz
Jerzy Tułodziecki
Jan Wałaszewski
Bohdan Wielochowski
Ryszard Wittlieb
Stanisław Zaremba

Chorągiew Katowicka

Stanisław Cwik
Stefania Dziedzic
Franciszek Janeczek
Józef Kantor
Cecylia Karpel
Stefania Kempa
Stefania Kisiała
Antoni Kryszak
Jacek Palutek
Rafał Papoń
Zdzisław Raczyński
Mieczysław Robak
Stefan Strzempa
Henryk Szczepanek
Ludwik Tobor
Janina Wiśnicka

Chorągiew Kielecka

Jadwiga Biernacka
Henryk Janus
Anna Kropatsch
Zofia Lutowska
Jerzy Niewada

Helena Perońska
Henryk Ślosarczyk
Jerzy Zagwoździon

Chorągiew Koszalińska

Maria Adamczyk
Zofia Białkowska
Kazimierz Bielicki
Józef Czosnyka
Eugeniusz Klechowicz
Ewa Lowicka
Tadeusz Małecki
Irena Mateńko
Henryk Mazur
Zuzanna Owczarz
Romuald Russak
Eugeniusz Staszewicz
Krystyna Szczuka
Teresa Tupcik

Chorągiew Krakowska

Jan Baczyński
Halina Cieślik
Zdzisław Filipski
Kazimierz Janicki
Andrzej Klimek
Aniela Kojs
Jadwiga Kral
Maria Millan
Irena Pałka
Barbara Panaś
Zygmunt Paszkowski
Leszek Rychlak
Tadeusz Rychlak
Mieczysław Sarna
Helena Stanek
Maria Targosz
Danuta Trylska
Michał Wojtaś

Chorągiew Lubelska

Bolesław Barański
Wacław Bulak
Piotr Dąbrowski
Czesław Gajko
Ryszard Holyński
Józef Kolis
Tadeusz Kordyjak
Celina Makiel
Kazimierz Makiel
Józef Nakonieczny
Jerzy Rzechowski
Zdzisław Waśkowski
Stefan Weina

Chorągiew Łódzka

Tadeusz Biernacki
Czesław Bolanowski
Zdzisław Durdeń
Czesław Grzelak
Krystyna Józwiak
Henryk Król
Janina Kucharska

Zofia Kurek
Hanna Miecznikowska
Feliks Stempczyński
Januarey Sztuka
Stefan Targowski
Antoni Wojewoda
Włodzimierz Zygiel

Chorągiew Ziemi Łódzkiej

Teresa Cichalewska
Jerzy Chmielecki
Kazimierz Furman
Hanna Golańska
Wiesław Grzegorzczak
Edward Grzybowski
Kazimierz Jurkiewicz
Olgierd Kędzia
Tomasz Opawski
Kazimiera Pająk
Stanisław Saturski
Władysław Smotryk
Kazimierz Sokołowski
Wojciech Szcześniak
Zdzisław Świąteczak
Mieczysław Tazbir
Jerzy Trella
Jan Witczak
Zofia Włodarczyk
Antoni Woskowski
Stanisław Zygmata

Chorągiew Warmińsko-Mazurska

Wanda Anusiak
Wiktor Bielas
Janusz Borawski
Zyta Brzóska
Wacław Karbowski
Krystyna Kaźniuk
Kazimiera Kosy
Leon Lowalewski
Franciszek Majchrzak
Agnieszka Oleniacz
Józef Umiński
Jerzy Wojtacki

Chorągiew Opolska

Adam Białkowski
Stefan Dancewicz
Tadeusz Dziewoński
Janina Górnikowa
Zofia Hebrowska
Stanisław Kaniak
Jadwiga Kleszcz
Leon Kleszcz
Tadeusz Krzywicki
Zenobia Lomot
Józef Nowak
Stanisław Nowak
Jan Perkowski
Bogdan Piskorski
Jerzy Rezny
Józef Szymczak

Stanisław Tomczak
Czesław Wala

Chorągiew Wielkopolska

Zdzisław Andrzejewski
Henryk Bernard
Józef Bieniaszczyk
Tadeusz Brudkowski
Kazimierz Bukowiecki
Roman Ciesielski
Michał Czajkowski
Krystyna Dubielec
Stanisław Grzechowiak
Czesław Jakś
Irena Jakosz
Bernard Kaczmarek
Janina Kniecińska
Zenon Konieczny
Bogusław Kowalczyk
Teresa Kurzawa
Zdzisław Małolepszy
Wanda Osińska
Bohdan Pluciński
Mieczysław Pogorzelski
Andrzej Pussty
Zygmunt Pytel
Zygmunt Rybarczyk
Bohdan Siciarz
Antoni Siemionow
Stanisława Sochacka
Janusz Szymczak
Henryk Tórz
Wiktor Walorek
Genowefa Wętkowska
Wacław Żarnowski

Chorągiew Rzeszowska

Miron Berezik
Anna Gutowska
Maria Kaszuba
Bronisława Krasiczyńska
Marian Morawczyński
Eugeniusz Orczykowski
Maria Ostrowicz
Zbigniew Pawlak
Edward Płocica
Zygmunt Potok
Piotr Stachura
Witold Szwic
Władysław Woynarowski
Maria Wydro
Jan Zbroniec

Chorągiew Warszawska

Zbigniew Bako
Barbara Janusik
Halina Kalinówna
Leon Kawka
Tadeusz Kopyt
Ewa Kotowicz
Karol Kowalski
Krzysztof Lewandowski
Czesław Moll

Barbara Wierzbicka
Danuta Wierzbowska
Lidia Witek
Helena Zgutko

Chorągiew Mazowiecka

Wacław Abram
Irena Dydecka
Jerzy Kiela
Edward Kierzenkowski
Zbigniew Mikulski
Remigiusz Nowakowski
Bogdan Olszewski
Ryszard Oldakowski
Piotr Paszkowski (pośmiertnie)
Ryszard Pernej
Ryszard Polkowski
Krystyna Polawska
Włodzimierz Puchowski
Franciszek Rybicki
Zdzisława Sikorska
Stefan Sitarek
Stanisław Szałwiński
Jan Warecki
Stanisław Wiak
Ryszard Wujek
Jan Zwierz

Chorągiew Dolnośląska

Zdzisław Budas
Henryka Chmurzyńska
Eugeniusz Daniel
Zbigniew Hajduk
Wojciech Jaruzelski
Marian Kazimierski
Krystyna Leszczyńska
Danuta Łukaszewicz
Zygmunt Marszałek
Alfreda Mazur
Zygmunt Mosur
Alicja Mydlarska
Danuta Nakoneczna
Zbigniew Pawłowski
Irena Pindel
Zbigniew Pogoda
Henryka Pośpiech
Anna Siarka
Edward Skupień
Krystyna Szemplińska
Andrzej Szlichta
Czesław Tomalik
Jadwiga Tramer
Jan Wojdat
Krystyna Wolińska
Bolesław Zajiczek
Franciszek Zajiczek

Chorągiew Zielonogórska

Józefa Cwiertniewska
Andrzej Hajnos
Seweryn Kocki
Barbara Kossak
Jerzy Kozłowski

Józef Kruszyna
Irena Kulikowska
Roman Łazowski
Włodzimierz Maciejowski
Eulalia Michalska
Miroslaw Michałowski
Zygmunt Musielak
Maria Pelińska
Jan Pietkun
Henryk Sienkiewicz
Teodor Skorski
Bronisław Skrzyński
Ryszard Wilczyński
Henryk Zborowski

Na wniosek Komisji Prób przyznaje stopień podharcmistra(yni) ze specjalnością zuchową następującym druhom i druhom:

Chorągiew Białostocka

Krystyna Dąbrowska
Jadwiga Długosz
Zofia Grudzińska
Wiesława Hryszko
Stanisław Juskiewicz
Wanda Kowalewska
Maria Malinowska
Teresa Paciukanis
Czesława Plisko
Teresa Sawicka
Antoni Świetlicki
Halina Zabotowska

Chorągiew Gdańska

Henryk Janowski
Jacek Opitz
Brygida Scibura
Jutta Szameitat
Daniela Szwedowska

Chorągiew Kielecka

Dominika Czajkowska
Teresa Dębska
Elżbieta Drelewska
Krystyna Kolasa
Stanisława Majcher
Gabriela Niewiadomska
Jan Szepetowski

Chorągiew Koszalińska

Genowefa Kowalska
Jerzy Szulc

Chorągiew Lubelska

Elżbieta Ciołek
Jan Jankowski
Stanisław Małek
Leokadia Szmit
Edward Urban

Chorągiew Ziemi Łódzkiej

Anna Krajewska
Ewa Piliszewska
Barbara Posmyk

Chorągiew Warmińsko-Mazurska

Maria Dolega
Adelajda Garbolińska
Hanna Majkowska
Zofia Przybojewska
Krystyna Truszczyńska
Genowefa Wołodko

Chorągiew Opolska

Zenon Bartocha
Salomea Wszółek

Chorągiew Wielkopolska

Bolesław Cenquier
Cecylia Janik
Adelajda Kilarska
Julian Prowiński
Regina Walczak
Czcimiesław Zwiernik

Chorągiew Rzeszowska

Julian Bal
Marcin Chomiszczak
Roman Jasik
Alicja Kolbusz

Chorągiew Zachodnio-Pomorska

Anna Adamczyk
Alicja Beres
Wiktor Górecki
Barbara Kędra
Alicja Krukowska
Stefania Nud
Helena Ponczek
Zofia Siekierkowa
Tadeusz Sikora
Józef Zagórski

Chorągiew Mazowiecka

Jadwiga Anielak
Bogumiła Drożdż
Kazimiera Makowska
Kazimiera Wajs

Chorągiew Dolnośląska

Krystyna Lewicka
Danuta Wojtowicz

Chorągiew Zielonogórska

Regina Borowska

8.4. Przyznanie stopnia przewodnika(czki).

Na wniosek Komisji Prób przyznaje stopień przewodnika ze specjalnością harcerską dh. Henrykowi Klekotowi z Głównej Kwatery.

8.5. Otwarcie próby na stopień harcmistrza(yni).

Otwieram próbę na stopień harcmistrza(yni) następującym druhom i druhom:

Główna Kwatera

phm. Marian Łukasiński

Chorągiew Bydgoska

phm. Jan Andrzejewski
phm. Ryszard Belczyk
phm. Gabriela Gil
phm. Halina Piosik-Kida
phm. Bolesław Kiliński
phm. Zbigniew Kozłowski
phm. Jerzy Lewandowski
phm. Janusz Misiak
phm. Jan Przystalski
phm. Ryszard Wiśniewski
phm. Leon Witkowski
phm. Regina Zwierowicz

Chorągiew Koszalińska

phm. Zdzisław Bujek
phm. Florian Karpiński
phm. Edwin Mańczyk
phm. Sebastian Pewiński
phm. Ewa Piotrowicz
phm. Henryk Piotrowicz
phm. Kazimierz Ślusarek
phm. Helena Tyc

Chorągiew Krakowska

phm. Józef Czyżowski
phm. Irena Matusz-Dąbrowska
phm. Aleutyna Dobrzańska
phm. Zygmunt Dyląg
phm. Irena Faliszewska
phm. Stefan Hojnik
phm. Józef Jasicki
phm. Beranrd Michałowski
phm. Zenon Morawiec
phm. Alina Morawska
phm. Janina Rybska
phm. Eugeniusz Starowicz
phm. Kazimierz Wnętrzycki

Chorągiew Lubelska

phm. Maria Barabasz
phm. Henryk Błaszczuk
phm. Józef Borkowski
phm. Janina Chwatko
phm. Bernard Pirogowicz

Chorągiew Łódzka

phm. Zdzisław Fangrat
phm. Feliks Jedrys
phm. Ewa Łoś-Jankowska
phm. Stanisław Leszczak
phm. Maria Michniewicz
phm. Maria Palusińska
phm. Jerzy Przymusiła
phm. Monika Zasada

Chorągiew Ziemi Łódzkiej

phm. Bolesław Krajewski
phm. Stanisław Walczak
phm. Bronisław Wcisłowski
phm. Władysława Żurawiecka

Chorągiew Warmińsko-Mazurska

phm. Henryka Chrościelewska
 phm. Eugeniusz Kornaszewski
 phm. Wiktoria Kosewicz
 phm. Henryk Kozarzewski
 phm. Józef Nowicki
 phm. Wacława Obłamska
 phm. Bronisława Tubielewicz
 phm. Zenon Werner

Chorągiew Opolska

phm. Michał Basaraba
 phm. Czesław Chabrzyk
 phm. Edward Cybiński
 phm. Jan Czepiera
 phm. Zbigniew Domański
 phm. Władysław Fierla
 phm. Jan Kajca
 phm. Teresa Królikowska
 phm. Kazimierz Kuliński
 phm. Artur Mruszczak
 phm. Julian Nowak
 phm. Adam Nowakowski
 phm. Lech Nowakowski
 phm. Halina Pazurowa
 phm. Stanisław Piontek
 phm. Tadeusz Przybyłowicz
 phm. Jerzy Richter
 phm. Józef Szwestka
 phm. Adolf Swidrak
 phm. Danuta Wencel

phm. Władysław Wojtuś
 phm. Bolesław Ziāja

Chorągiew Rzeszowska

phm. Stanisława Batory
 phm. Stanisław Koczur
 phm. Bolesław Sikora
 phm. Jerzy Wiśniewski
 phm. Danuta Zarzycka
 phm. Stanisław Zwierzyński

Chorągiew Zachodnio-Pomorska

phm. Weronika Borówko (z ważnością od dn. 10.I.60)
 phm. Czesław Cyuńel
 phm. Wojciech Czyżowski (z ważnością od 1.III.60 r.)
 phm. Tadeusz Dakowski (z ważnością od 16.I.60 r.)
 phm. Jadwiga Frańczak
 phm. Kazimierz Jaskot
 phm. Ryszard Kowalski
 phm. Krystyna Mazurkiewicz
 phm. Maria Michalska (z ważnością od dnia 10.I.60 r.)
 phm. Kazimierz Sadziński
 phm. Marian Skonieczny
 phm. Tadeusz Sroka
 phm. Helena Szafrńska
 phm. Wincenty Szałek
 phm. Władysław Szczur
 phm. Kazimierz Tadeja
 phm. Wacław Wasilewski
 phm. Bolesław Zagórski
 phm. Jadwiga Zdanowska

Druhowie Instruktorzy! Żądacie wszystkich wyżej wymienionych książek w miejscowej księgarni „Domu Książki” lub składnicy CSH, które zobowiązane są do posiadania le na składzie pełnego asortymentu naszych wydawnictw. W przypadku braku piszcie pod adresem: Wydawnictwo Harcerskie, Warszawa, ul. Konopnickiej 6. Zamówienie Wasze zrealizujemy za zaliczeniem pocztowym, po doliczeniu kosztów porta.

NADAWCA:

.....
 (nazwisko)

.....
 (imię)

.....
 (pocztą)

.....
 (miejscowość)

.....
 (ulica i numer domu)

.....
 (powiat)

.....
 (województwo)

DRUK

.....
 miejsce
 na znaczek
 za 20 gr.

WYDAWNICTWO HARCERSKIE

WARSZAWA

ul. Konopnickiej 6

Chorągiew Warszawska

phm. Julian Biel
 phm. Miłosz Czyżewski
 phm. Barbara Dobrowolska
 phm. Klara Dolniak
 phm. Helena Grechowicz-Bielska
 phm. Włodzimierz Grodecki
 phm. Jerzy Kozdrak
 phm. Anna Lubońska
 phm. Zbigniew Martyniński
 phm. Jadwiga Mazurska
 phm. Witold Niewiadomski
 phm. Jerzy Przędzakowski
 phm. Andrzej Rzuchowski
 phm. Jerzy Stadler
 phm. Anna Szyfer
 phm. Jadwiga Wiwatowska
 phm. Danuta Wójtczak
 phm. Wojciech Wyrobek
 phm. Stefan Głowacki •

Chorągiew Mazowiecka

phm. Halina Andrzejewska
 phm. Zdzisław Dereziński
 phm. Mieczysław Drewnowski
 phm. Henryk Łątkiewicz
 phm. Andrzej Ropelewski
 phm. Alicja Trefler

Chorągiew Dolnośląska

phm. Tadeusz Bem
 phm. Narcyz Cizio
 phm. Marian Dziurła

phm. Adolf Falkowski
 phm. Aleksander Gołębiowski
 phm. Henryk Hanebach
 phm. Janusz Jarosiński
 phm. Waldemar Jeżow
 phm. Czesław Kosiorowski
 phm. Stefan Kujawa
 phm. Norbert Lemke
 phm. Bolesław Marciniak
 phm. Teodozja Sikora
 phm. Stanisław Swicarz

8.6. Otwarcie próby na stopień podharcemistrza(yni).

Otwieram próbę na stopień podharcemistrza ze specjalnością harcerską pwd. Henrykowi Klekotowi z Głównej Kwatery.

9. URLOPY, REZERWA, ZMIANY PRZYDZIAŁÓW, KARY ORGANIZACYJNE, ZWOLNIENIA INSTRUKTORÓW**9.7. Kary organizacyjne.**

Podaję do wiadomości, że Centralna Komisja Dyscyplinarna orzeczeniem z dnia 8.IV.60 r. uniewinniła phm. Jana Straszyńskiego z Chorągwi Ziemi Łódzkiej ze stawianych mu zarzutów.

C z u w a j !

Naczelnik Harcerstwa
 (—) Zofia Zakrzewska, hm.

ZAMAWIAM ZA ZALICZENIEM POCZTOWYM NASTĘPUJĄCE KSIĄŻKI:

Ilość egz.	Autor i tytuł	Cena

Koszty przesyłki i zaliczenia proszę doliczyć do rachunku.

(miejscowość i data)

(podpis zamawiającego)

Wydaje: Naczelna Rada Harcerska. Redaguje i kolportaż prowadzi Wydawnictwo Harcerskie.

Adres redakcji: Warszawa, ulica Konopnickiej 6.

Nakład 15.000. Papier druk. gaz. 50 g 61 × 86 cm. Cena numeru zł 3.50.

Zakłady Graficzne RSW „Prasa”, Warszawa ul. Smolna 12. Zam. 1136. C-33.